

**İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİ İÇİN HAZIRLANAN
MÜZİK EĞİTİMİNDE ÖĞRENMEYİ KOLAYLAŞTIRICI
GÖRSEL MATERYALLERİN KULLANIMINA İLİŞKİN BİR İNCELEME**

Şeniz ÖRDEKÇİ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

Ocak, 2016

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİ İÇİN
HAZIRLANAN MÜZİK EĞİTİMİNDE ÖĞRENMEYİ
KOLAYLAŞTIRICI GÖRSEL MATERYALLERİN
KULLANIMINA İLİŞKİN BİR İNCELEME**

Hazırlayan
Şeniz ÖRDEKÇİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

AFYONKARAHİSAR 2016

Bu Tez Çalışması BAPK'ca Desteklenmiştir. Proje No: "14. SOS. BİL. 05"

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “İlkokul 4. Sınıf Öğrencileri İçin Hazırlanan Müzik Eğitiminde Öğrenmeyi Kolaylaştırıcı Görsel Materyallerin Kullanımına İlişkin Bir İnceleme” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

08.01.2016

Şeniz ÖRDEKCI

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN
Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Selmin TUFAN
: Doç. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

İmza

Müzik Anasanat Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Şeniz ÖRDEKÇİ'nin "İlkokul 4. Sınıf Öğrencileri için Hazırlanan Müzik Eğitiminde Öğrenmeyi Kolaylaştırıcı Görsel Materyallerin Kullanımına İlişkin Bir İnceleme" başlıklı tezi, 08.01.2015 günü saat 13:30'da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet YARAMIŞ
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİ İÇİN HAZIRLANAN MÜZİK EĞİTİMİNDE ÖĞRENMEYİ KOLAYLAŞTIRICI GÖRSEL MATERYALLERİN KULLANIMINA İLİŞKİN BİR İNCELEME

Şeniz ÖRDEKÇİ

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

Ocak 2016

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

Müzik eğitimi, ilköğretim süreci içerisinde hem bir eğitim aracı hem de etkili bir eğitim alanıdır. İlköğretimde müzik eğitimi genel müzik eğitimi ile ilişki içerisinde. İlköğretim müzik eğitiminin; temel müzik ilkelerine sahip olabilme, müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme, müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme, düzeyine uygun müzikler yapabilme, çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme, kendisini müzik yoluyla ifade edebilme, yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme gibi birçok genel amaçları bulunmaktadır. Eğitimin her aşamasında ise görsel materyaller kullanılmaktadır. Görsel materyallerin, öğrenmenin kalıcı olması, bireylerin konuya dikkatini çekmesi, konuyu pekiştirmesi, eğitim ve öğretimi kolaylaştırması, kavramları somutlaştırması gibi birçok önemli etkileri bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında bu araştırmada; müzikle ilgili temel kavramların verilmeye başlandığı ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı incelenmiş ve

araştırmacı tarafından bu program doğrultusunda materyal hazırlama ilkeleri de göz önünde bulundurularak çeşitli görsel materyaller hazırlanmıştır. Hazırlanan görsel materyallerle ilgili sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuş ve yapılan görüşme verileri değerlendirilerek bir takım sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmanın, öğrencilerin müzik öğrenimlerine kolaylık, müzik eğitimine ise katkı sağlayan bir çalışma olduğu düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, İlköğretimde Müzik Eğitimi, Görsel Materyal, Müzik Eğitiminde Görsel Materyal.

ABSTRACT

AN ANALYSIS ON USAGE OF VISUAL MATERIALS FACILITATING LEARNING IN MUSIC EDUCATION FOR 4TH GRADE STUDENTS

Şeniz ÖRDEKÇİ

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

January 2016

Advisor: Assistant Professor Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

Music education is an education tool as well as an education area in primary school period. Music education in primary school is in a very close relationship with general music education. Primary school music education has several general objectives like; having basic music principles, understanding basic components of music, understanding the position and importance of music in human life, making music according to level, participating music activities, expressing himself via music and making creative musical studies. Visual materials are used in every level of education. Visual materials have several important effects like; being permanent learning, attract attention of individuals to the topic, reinforcing the topic, facilitate education and training and embodying concepts. Under the light of these information; in this study, music course of 4th grade students; where basic concepts of music is given, has been investigated and according to this course several visual materials are prepared considering material preparation principles by

researcher. Classroom teachers and music teachers are interviewed regarding the visual materials prepared and some results are obtained having assessed the data of interview. This research is to be considered as an ease for music education for students and contributing study to music education.

Key Words: Music Education, Music Education in Primary School, Visual Materials, Visual Materials in Music Education.

ÖNSÖZ

Lisans öğrenimimden bu yana bana çok şey kazandıran ve bu çalışmamın her aşamasında yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren değerli hocam tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN'a, değerli fikirlerini benimle paylaştığı için değerli hocam Doç. Dr. Emel Funda TÜRKMEN'e, İngilizce çevirilerimi yapan abim İbrahim ÖZGÜVEN'e, bu araştırma için hazırlamış olduğum materyallerin fotoğraflarını çeken ve her zaman yanımda olarak destek veren Sıtkı MEYDAN'a, benimle bilgilerini paylaşarak her zaman elinden gelen yardımı yapan arkadaşım Filiz YILDIZ'a ve değerli zamanlarını ayırıp görüşmeye katılan sınıf ve müzik öğretmenlerine teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca, sadece bu araştırmada değil, hayatımın her alanında büyük desteğini gördüğüm beni bugünlere getiren ve çalışmalarım boyunca maddi manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili anneme, babama, kardeşime, babaanneme ve rahmetli dedeme yüreğinden teşekkür eder, minnetlerimi sunarım.

Şeniz ÖRDEKÇİ

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

İLKÖĞRETİM MÜZİK EĞİTİMİNDE GÖRSEL MATERYALLER

1. SANAT EĞİTİMİ VE MÜZİK EĞİTİMİ.....	3
1.2. MÜZİK EĞİTİMİNİN TEMEL İLKE VE AMAÇLARI.....	5
2. MÜZİK EĞİTİMİNİN ÜÇ ANA TÜRÜ.....	6
2.1. MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ.....	6
2.2. ÖZENGEN (AMATÖR) MÜZİK EĞİTİMİ.....	7
2.3. GENEL MÜZİK EĞİTİMİ.....	7
2.3.1. İlköğretimde Müzik Eğitimi.....	8
3. İLKÖĞRETİM DÖNEMİ (7-11 YAŞ) ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ.....	9
4. İLKÖĞRETİM DÖNEMİNDE MÜZİK EĞİTİMİNİN ÇOCUĞUN YAŞAMINDAKİ YERİ, ÖNEMİ VE ÇOCUK GELİŞİMİNE ETKİLERİ.....	11
4.1. ÇOCUĞUN BİLİŞSEL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	12
4.2. ÇOCUĞUN DİL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	13
4.3. ÇOCUĞUN BEDENSEL VE PSİKO-MOTOR GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	14

4.4. ÇOCUĞUN DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	15
4.5. ÇOCUĞUN KONSANTRASYON GELİŞİMİNDE MÜZİĞİ ETKİSİ....	16
4.6. ÇOCUĞUN TOPLUMSAL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	16
4.7. ÇOCUĞUN KÜLTÜREL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ.....	16
5. EĞİTİM PROGRAMI NEDİR?.....	17
5.1. EĞİTİM PROGRAMININ TEMEL ÖGELERİ.....	18
5.1.1. Hedef ve Davranışlar.....	18
5.1.2. İçerik.....	21
5.1.3. Öğrenme- Öğretme Süreci.....	22
5.1.4. Ölçme Değerlendirme.....	23
6. MÜZİK EĞİTİM PROGRAMI.....	24
7. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	25
7.1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAPISI (1-8. SINIFLAR).....	26
7.2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAKLAŞIMI...	28
7.3. İLKÖĞRETİM 1. 2. VE 3. SINIF MÜZİK DERSİ PROGRAMI İÇERİĞİ.....	29
7.4. İLKÖĞRETİM 4. SINIF MÜZİK DERSİ PROGRAMI İÇERİĞİ.....	31
8. ÖĞRETİM MATERYALİ NEDİR?.....	33
8.1. ÖĞRETİM MATERYALLERİNİ TASARLAMA SÜRECİ VE HAZIRLAMA İLKELERİ.....	34
8.2. GÖRSEL MATERYALLERİN EĞİTİMDEKİ YERİ VE ÖĞRENMEDEKİ ROLÜ.....	37
9. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ.....	39
10. ALT PROBLEMLER.....	40
11. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	41
12. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	41
13. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI.....	42
14. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	42
15. TANIMLAR.....	44

İKİNCİ BÖLÜM YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	45
2. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	45
3. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU.....	46
4. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ.....	46
5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	47

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUMLAR

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	48
2. İKİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	58
3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	61
4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM..	64
5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	69

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	72
------------------------	----

KAYNAKÇA.....	75
---------------	----

EKLER.....	81
------------	----

EK 1. 4.Sınıf Müzik Dersi Yıllık Plan Örneği.....	82
---	----

EK 2. İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi İçin Hazırlanan Görsel Materyallerin Fotoğrafları.....	89
--	----

EK 3. İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi İçin Hazırlanan Görsel Materyallerin Yapılışı.....	130
--	-----

EK 4. Görüşme Soruları.....	145
-----------------------------	-----

EK 5. Bazı Görsel Materyallerin Uygulaması (CD)	
---	--

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Öğretim Materyalleri Geliştirme Süreci Bileşenleri ve Etkileşim Biçimleri.....	34
Şekil 2. Basitlik ve Anlaşılabilirlik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği.....	50
Şekil 3. Mario Oyunuyla Sınıf Katılımını Sağlayan Bir Materyal Örneği.....	51
Şekil 4. Ekonomiklik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği.....	52
Şekil 5. Hugo Oyunu Canlandırılarak İlgi Çekicilik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği.....	53
Şekil 6. Açıklık İlkesine Uygun, Müzikte Hız Değişikliklerini Anlatan Bir Materyal Örneği.....	55
Şekil 7. Tutarlılık İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği 1	56
Şekil 8. Tutarlılık İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği 2	56
Şekil 9. Geçerlik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği.....	57

KISALTMALAR DİZİNİ

Akt : Aktaran

Cresc : Crescendo

Decres: Decrescendo

f : Forte

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

mf : Mezzo Forte

p : Piano

GİRİŞ

Güzel sanatlar tarihi içinde yer alan müzik tarihi, günümüze kadar gelişim göstererek müzik yaşamımıza önemli katkılarda bulunmuştur. Birçok toplumda bireyler kendilerini ifade etme, birbirleri ile iletişim kurma, duygularını betimleme, hastalıkları müzik yoluyla tedavi etme, müziksel etkinlikler yoluyla eğitimi kalıcı kılma vb. işlevsel birçok boyutta müzikten yararlanmış, sonrasında da müziği bir sanat olarak yaşamlarına katmışlardır.

Bir sanat alanı olmasının yanında müzik, kapsamında yer alan eğitim etkinlikleri ile de bir eğitim alanı olarak eğitim sistemi içerisinde yer almaktadır. Müzik eğitimi bireylerin gelişimine toplumsal, kültürel, psikolojik, eğitsel, ekonomik vb. birçok açılardan katkıda bulunmaktadır. Bireyin bu gelişimleri için müzik eğitimi önemlidir ve her zaman etkin bir rol oynamaktadır.

Müziğin bir eğitim-öğretim yöntemi olarak seçilmesi hızla yaygınlaşmaktadır. Bireyin kolay iletişim kurabilmesi ve müziği yaşamının bir parçası haline getirebilmesi için, erken yaşlarda sanatsal etkinlikler izlemesi, nitelikli müzik dinlemesi, müzik faaliyetlerine katılması ve nitelikli müzik eğitimi alması gerekmektedir (Canakay, 2007: 3).

Müzik eğitimi, ilköğretim süreci içerisinde genel müzik eğitimi ile ilişki içerisinde. İlköğretimde müzik eğitimi, öğrencilerin gelişim düzeyleri göz önünde bulundurularak konu- hedef- davranış düzeyinde üç aşamalı bir öğretim programı içermektedir ve öğrencinin bilişsel, devinışsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

İlköğretim öncesi eğitim ve ilköğretim aşamasındaki genel müzik eğitiminde çocuğa temel müzik kültürü kazandırılırken, farklı müziksel araçlarla karşılaşma, tanışma, çalışma ve kendini müziğin davranış boyutlarında deneme fırsatı verilir. İlk yıllarda oyun biçiminde yapılan bu çalışmalar, devam eden yıllarda belirli etkinliklerle davranış biçimlerine dönüşür (Uçan, 2005: 31). Müzik kültürü kazandırma ve aynı zamanda çocuğun iyi bir müzik eğitiminden geçmesi

aşamalarında görsel materyallerin ve araç- gereçlerin yeri, çocukta kalıcı öğrenme sağlanması açısından önemlidir.

Görsel materyallerin öğretimi destekleme, etkili bir eğitim ortamı hazırlama ve bu süreci zenginleştirme gibi öğrencilerin üzerinde birçok önemli etkisi bulunmaktadır ve bu etkiler öğrencilerin öğrendiklerini daha iyi anlayabilmeleri yanında yaşama uygulanabilirliğini de sağlamaktadır.

Bu araştırmada, görsel materyallerle destekli müzik eğitiminin öğrencilerin müzik öğrenimlerini kolaylaştıracağı düşüncesiyle, 1 yıllık ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı doğrultusunda çeşitli görsel materyaller hazırlanmıştır. Hazırlanan görsel materyallerin müzik eğitime katkı sağlayıcı olması ve bu vb. çalışmalara ışık tutması amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İLKÖĞRETİM MÜZİK EĞİTİMİNDE GÖRSEL MATERYALLER

1. SANAT EĞİTİMİ VE MÜZİK EĞİTİMİ

Eğitim; bireyleri belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir ve bu süreçten geçen insanların kişilikleri farklılaşır. Günümüzde okullar, eğitim sürecinin en önemli kısmını oluşturur. Eğitim yalnızca okullarda yapılmaz. Günlük hayattaki eğitim de bizleri yapılandırır ve insan, yaşamı süresince eğitimle iç içedir. Okul dışında da gençleri ve yetişkinleri bir mesleğe hazırlamak, hayata uyumlarını kolaylaştırmak için kısa süreli eğitim veren kurumlar da vardır. Genel anlamı ile eğitim, toplumdaki “kültürlenme” sürecinin bir parçasıdır (Fidan, 2012: 4).

Ailede başlayıp daha sonra okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında devam eden eğitim, çağdaş kültürün kuşaklara aktarılmasını sağlayan sanat ve sanat eğitimi ile iç içedir ve bu eğitim, sürecin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Sanat tarihçi Herbert Read'e (1974: 10) göre sanat, hoşya giden biçimler yaratmadır. Read, sanat kelimesinin daha çok plastik ve görsel sanatlara bağlandığını, aslında edebiyatı ve müziği de içine alan tüm sanatları kapsayan geniş bir tanım olarak ele alınması gerektiğini savunur.

Sanat tarihçi E. H. Gombrich (1997: 15), etkinlikleri sanat diye tanımlamakta hiçbir sakınca olmadığını ancak sanat sözcüğünün yer ve zamana göre birbirinden değişik anlamlara gelebileceğinin unutulmaması gerektiğini vurgular.

Sanatın ana şartları; edebi yetenek, sanat bilinci, sanat ahlakı ve sevgidir. Resimde boya ve figürlerin uyumu, müzikte ses ve ton farklılıklarının uyumu, trajedide ses ve mimiklerin anlatımı sanatın unsurlarıdır (Tolstoy, 1996: 131). Sanatın diğer unsurları ise, yaşamın yerini tutması, insanların çevresi ile iletişim sağlamasına aracı olması ve insanları bireysellikten kurtararak toplumsallaştırmasıdır (Ersoy, 2002: 43).

Bu anlatımlarla sanat; mimarisiyle, resmiyle, heykeliyle, müziğiyle bir bütündür. Sanat eğitimi, estetik bir bütünlük içerisinde ifade etme yeteneği ve yaratıcılığı sağlamakla birlikte, bireylerin sanatsal yönden gelişmesinde etkili bir rol oynamaktadır.

Sanat eğitimi ile birey, içinde yaşadığı toplumun kültürünü öğrenir. Kültürel değerlerine, sanatına saygı duyan bireyler kültürlerini gelecek nesillere taşırlar. Bir milletin oluşumunda, varlığını sürdürmesinde ve sağlam temellerde ilerlemesinde sanat eğitiminin önemi büyüktür (Buyurgan ve Buyurgan, 2007: 24).

Sanat eğitimi üç dala ayrılır. Bunlar; fonetik, plastik ve dramatik sanatlardır. Sanatın önemli dallarından birini oluşturan müzik eğitimi fonetik sanatlar eğitiminin içinde yer almaktadır.

Müzik, malzemesi ses olan bir sanattır. Bu sanatın ortaya çıkabilmesi için insana ve sese ihtiyaç duyulmaktadır. Müzik sevinci, hüznü, aşkı, acıyı, yalvarışı, öfkeyi daha nice ruhsal durumu hissettiren bir olgudur (Say, 2010: 15-16).

Atatürk'ün müzik ile ilgili düşünceleri şöyledir:

“Müzik hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeyidir.

Hayatta müzik lazım değildir. Çünkü hayat müziktir. Müzik ile ilgisi olmayan varlıklar insan değildirler. Eğer söz konusu olan hayat insan hayatı ise müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten mevcut değildir” (www.atatukdevrimleri.com, 2014).

Müzik eğitimi, nitelikli bir toplumun oluşmasında en etkili araçlardan biridir. Yüzyıllar boyu ünlü düşünürler, yazarlar ve eğitimciler müziğin insan yaşamındaki yerini vurgulamışlar ve bir eğitim aracı olarak kullanılması gerektiğini öğütlemişlerdir (Bilen, 1995: 8).

Uçan (1997: 17) müzik eğitimini, “bireye kendi yaşantısı yoluyla müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma süreci” olarak tanımlamaktadır.

Uçan’a (2005: 30) göre; müzik eğitimi yoluyla bireyin davranışlarında oluşan değişimler toplumu, toplumdaki değişimler ise bireyi etkiler. Bireyin toplumsal, kültürel, sanatsal ve müziksel çevresi arasındaki iletişimin daha düzenli ve verimli olması beklenir. Bu beklenti, müzik eğitiminde öğrenci merkezli anlayış ve yaklaşımı gerekli kılar. Bu uygulamada öğrenci etkinliği ve öğretmen kılavuzluğu birlikte sağlanır ve yürütülür.

Bu kapsamda bireyin toplum içerisindeki iletişimi, uyumu, davranışları ve kültürel ilişkileri müzik eğitimi yoluyla daha güçlü olabilmektedir. Bir eğitim aracı olan müzik eğitimi insan hayatında önemli bir yere sahiptir.

1. 2. MÜZİK EĞİTİMİNİN TEMEL İLKE VE AMAÇLARI

Müzik eğitiminin birtakım temel ilke ve amaçları mevcuttur. Bu temel ilke ve amaçlar Uçan’a (2005: 15) göre; eğitim türüne, düzeyine, süresine ve içeriğine bağlı olarak değişiklikler gösterir. Müzik eğitimi, bireyin müziksel çevresiyle sağlıklı bir etkileşimde bulunabilmesini; bireyin müziğin yaratım, üretim, yorum ve kullanımına, bilinçli ve bilgili bir biçimde katılabilmesini ve giderek müziksel yaşamının gelişmesine katkıda bulunabilmesi için gerekli davranışlarla donatılmasını amaçlamalıdır. Bu amaçla müzik eğitimi, öğrencinin müziksel algılama yeteneğini çeşitlendirmeli, öğrenciyi belli koşullandırmaların ürünü olan tek taraflı müzik yapma, üretme ve dinleme alışkanlıklarından kurtarmalı, öğrenciyi müziğin çeşitli, çok yönlü tını özelliklerine, kuruluş biçimlerine ve etki alanlarına açmalı, öğrenciye müzikle ilişkilerinde daha yüksek düzeyde bilinçlilik gücü kazandırmalı, öğrencinin bireysel müzik yeteneklerini geliştirmeli ve değişik türdeki müziksel çalışma ve etkinliklerine etkin katılımını sağlamalıdır.

Müzik eğitiminin ilke ve amaçları içerisinde bireyin kendini ifade etmesine, duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde açığa vurmasına yardımcı olma gibi özellikler vardır. Bu nedenle, özellikle çocukluk yıllarında, bireyde sosyal becerilerin gelişimine yardımcı olmak amacı ile müziği çocuğun yaşamının içine katmak gerekmektedir (Akgül Barış, 2008: 33).

2. MÜZİK EĞİTİMİNİN ÜÇ ANA TÜRÜ

Ülkemizde müzik eğitimi; mesleki (profesyonel) müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve genel müzik eğitimi olmak üzere üç alana ayrılmıştır (Uçan, 2005: 30).

2.1. MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ

Mesleki müzik eğitimi, müziği meslek olarak seçen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, genellikle örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardaki benzer ortamlarda gerçekleşmektedir. Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümleri, Devlet Konservatuvarlarının Müzik Bölümleri, Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri, Askeri Bando Okulları gibi kurumlar mesleki müzik eğitimi alanında eğitim veren kurumlarımızdır. Bireyler bu kurumları tercih ederek müzik eğitimi yolunda mesleki bir yol çizmektedirler.

Mesleki müzik eğitimi, ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak, ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır. Bu eğitimde bilgili, bilinçli, planlı, yöntemli, kurallı, araştıran, sorgulayan, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknolog vb. gibi alanlara kişileri yetiştirmeye yönelik bir strateji uygulanmaktadır (Uçan, 2005: 33).

2.2. ÖZENGEN (AMATÖR) MÜZİK EĞİTİMİ

Özengen müzik eğitimi, müziğin belli bir dalına amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak, geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim ilkökul, ortaokul ve liselerde daha çok, eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ders ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla gerçekleştirilebilir. Ayrıca bu eğitimde, müzikle ilgili belli resmi, özel ve gönüllü kuruluşların ve kişilerin düzenledikleri kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar, konserler, festivaller, yarışmalar vb. etkinlikler ağırlıklı bir yere sahiptir. Özengen müzik eğitiminde, müziği izleyip dinleyerek kullanan bireyler yerine, müziği yalnızca zevke dönüştüren amatör müzikçiler yetiştirmeye yönelik bir yol izlenir (Uçan, 2005: 31-32).

Cumhuriyetin kuruluşundan bu güne kadar Türkiye’de özengen müzik eğitimi varlığını ve etkinliğini kesintisiz sürdürmüştür. Bu yıllardan itibaren çeşitli müzik derneklerinde bireysel ve toplu müzik ve kurs çalışmaları düzenlenmiştir. Halkevleri, Bilim ve Sanat Dershaneleri, özel müzik okulları, özel müzik evleri vb. kurumlarda müzik kursları düzenlenmiş ve çeşitli müzik toplulukları oluşturulmuştur. Günümüzde de bu kurumlarda ya da bireysel olarak verilen dersler aracılığıyla özengen müzik eğitimi çalışmaları sürdürülmeye devam etmektedir.

2.3. GENEL MÜZİK EĞİTİMİ

Genel müzik eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve liselerde verilen, bilgi ve yetenek düzeyi ne olursa olsun her öğrenciye yönelik bir eğitimidir.

Genel müzik eğitimi her yaşta herkes için gereklidir. Çünkü müzik, her düzeyde herkese kazandırılması esas olan öğelerden biridir. İş-meslek, okul, bölüm ve program türü ne olursa olsun her yaşta herkese yönelik olup genel müzik

kültürünü kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim, ilköğretim öncesinde anaokulu, ilkokulda sınıf, ortaokul ve lisede müzik öğretmeni, üniversitede ise müzik okutmanı veya müzik öğretim görevlisi tarafından yürütülür. Ortaokul ve lise evrelerinde devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar arasında belirli bir denge kurulmasına özen gösterilen bu eğitimde, daha çok müziği bilgili, bilinçli, duyarlı, zevk alarak kullanan ya da tüketen bireyler yetiştirmek amaçlanır. Bu amaç doğrultusunda, bireyin müziksel bilgi, istek ve yeteneğini geliştirmek esastır (Uçan, 2005: 31).

2.3.1. İlköğretimde Müzik Eğitimi

İlköğretim, eğitim- öğretim ile temel vatandaşlık bilgi ve becerilerini kazandırmaya çalışan aynı zamanda öğrenciyi üst öğrenim aşamasına hazırlayan bir öğretim kademesidir. İlköğretim programları içeriğinde, öğrencinin dikkatini daha uzun süre toplamasını gerektiren sonuca yönelik beklentiler ağırlık kazanmaktadır (Oktay, 1999: 288).

İlköğretim kurumları, temel eğitim olarak da adlandırılmaktadır ve çocuğun yeteneklerini ve yaratıcılığını ortaya çıkarmaktadır. Müzik dersi ise, çocuğun ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulabileceği temel derslerden biridir. Ayrıca bu dersin çocuğun kişilik gelişiminde, bireysel, kültürel ve sosyal çevresiyle uyumunda, sorumluluklarını kavramasında önemli bir işlevi bulunmaktadır (Saydam, 2003: 75).

Müzik, milleti bir bütün halinde tutan sosyal bağlardan biridir. Bu sebeple ilkokulda müzik dersine büyük değer verilmiştir. Müzik dersleri, çocukları sınıf ve okul değerlerine götürecek ve onlara Türk topluluğunun birbirine bağlı fertleri olduklarını hissettirecektir. Dersin bu sosyal yönü göz önünde bulundurulmalı, derslere buna göre istikamet verilmelidir(Sazak ve dğr, 2014: 74).

Uçan'a göre; çocuğun müziksel gelişimi ilköğretim çağında, müziksel devinme, müziksel işitme, müziksel söyleme, müziksel çalma(kendi bedenini ve çevresindeki belirli nesnelere çalgı gibi kullanma ve onlarla müzik yapma) ve müziksel beğenme davranışlarıyla gelişim göstermektedir. Bu gelişim müziksel zekâ, müziksel yetenek ve müziksel edim-eylem boyutlarıyla birlikte iç içe yürür ve gerçekleşir (Akt; Saydam, 2003: 75).

İlköğretim döneminde müzik eğitimi alan bütün çocuklar, güzelin çağrısına duyarlıdırlar. Müzik, kendiliğinden ses çıkarmaya hevesli her çocuğun doğasında vardır, bu da müziksel yeteneğin doğuştan geldiğini göstermektedir. Her çocuğun müzik yeteneği farklılık göstermektedir. Platon'un değişiyle "Sanat eğitimciliği her şeyden önce gelmelidir." Çünkü bu, kişiliğin formasyonu ve ahlaksal doyumun gelişimiyle yakından ilgili olan estetik doyumun gelişmesini sağlamaktadır (Yavuzer, 2001: 203).

Sanat ve müzik eğitimi, çocuklara tıpkı bilimsel yöntem ve etkinliklerin kazandırdığı tutum ve davranışları kazandırır. Sorunların temeline inerek sorgulama olanağı sunar. Çocuklara yepyeni bir dünya yaratarak yaşamı sorgulamalarını ve yaşamda karşılaştıkları sorunları çözebilme kabiliyeti kazandırır (Güler, 2008: 54).

İlköğretim döneminde müzik eğitimi, çocuklara bilgi ve becerileri kazandırmaya yönelik olup, çocukların yeteneklerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkaran, kişilik gelişimlerine, müziksel zeka ve müziksel yeteneklerine katkı sağlayan bir eğitimidir.

3. İLKÖĞRETİM DÖNEMİ (7-11 YAŞ) ÇOCUKLARININ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Yörükoğlu'na (1994: 125) göre aile; en küçük toplumsal kurumdur. Ana, baba ve çocuklardan oluşan bu kuruluşun yasalarca saptanan görevleri yanında, geleneklerle belirlenen birçok başka işlevi de vardır. Aile, içinde bulunduğu toplumun bir birimi olarak, onun özelliklerini taşır. Toplumun değer yargılarını, gelenek ve göreneklerini, beğenilerini, inançlarını, önyargılarını, kısacası ekinini (kültürünü) yansıtır.

Çocuk doğduğu günden itibaren kendisini bir ev ve aile ortamı içerisinde bulur. Başlangıçta hayatındaki en önemli kişi annesidir. İlerleyen dönemlerde diğer aile bireyleri de önem kazanır. 3- 4 yaşlarında, aile bireylerinin yanı sıra arkadaş ortamlarına ilgi artar ve oyun faaliyetlerine katılır. Çocuk 6- 7 yaşlarına geldiğinde ise, yaşamının büyük bir bölümünü geçireceği bir başka ortama girmek ve buna

uyum sağlamak görevi ile karşı karşıya gelmektedir. Bu yeni ortam ilköğretim kurumudur (Oktay, 1999: 267).

İlköğretim döneminde çocuğun anne-baba ile olan iletişiminin yanı sıra, öğretmen ve arkadaş gibi başka kişilerle iletişimleri, özellikle öğretmen ve oyun arkadaşları ile olan iletişimleri çocuğun yaşamında önemli yer taşır. Zamanlarının büyük bir bölümünü okulda geçirirler ve burada ilgi ve yeteneklerini geliştirirler. İlk çocukluktan okul çağına doğru ilerlerken çocuklar daha ciddi, daha işbirlikçi ve kendilerine daha güvenli olmaktadır. Bu dönemde çocuklar diğer insanlarla ve fiziksel çevreleriyle sürekli iletişim halindedirler (Gander ve Gardiner, 2001: 341; Yavuzer, 2006: 13-14). Okul çağı, çocuğun ailesinden sonra toplumsal çevresi ile iletişime geçtiği dönemdir. İlköğretim yıllarını içine alan bu dönem, ergenlik belirtilerinin başladığı 12. yaşta son bulur. Bu çağ çocuğuna beceri kazandıran, takım çalışmasını ve iş birliğini artıran çalışmalar bu dönemde önemli bir yer tutar (Yörükoğlu, 1994: 76-77).

7-11 yaş arasında yer alan okul çağı, ilköğretimin birinci kademesine denk gelen dönemi kapsar ve bu dönem Piaget tarafından “somut işlemler dönemi” olarak adlandırılmaktadır. Somut işlemler döneminde çocuk, olayları ve dünyayı başkaları açısından görebilmektedir fakat düşünme süreçleri çocuk tarafından gözlenebilen gerçek olaylara yöneliktir. Çocuklar bu dönemde zihinsel işlemleri soyut kavramlar üzerinde gerçekleştirememektedirler. Soyut kavramları, çevresindekileri model alma yoluyla yerinde kullanmalarına rağmen anlamlarını açıklayamazlar. Fakat somut olduğu sürece karmaşık problemleri bile çözebilirler (Senemoğlu, 2010: 47-48; Türküm, 2013: 73).

Somut işlemler dönemindeki yani ilköğretimdeki çocuklar, bilişsel yeterlilikler bakımından çok hızlı değişme göstermektedirler. Bu dönemdeki çocuklar bazı işlemleri zihinsel olarak yapabilecek durumdadırlar. Ayrıca nesnelere uzunluklarına, genişliklerine, ağırlıklarına vb. özelliklerine göre düzenleyebilirler (Senemoğlu, 2010: 47). Bu dönem içindeki çocuklar boy atar ve daha karmaşık hareketleri becerebilecek hale gelirler. Çocuğun bedensel kuvvetinde bir artma olur ancak bu değişiklikler yavaş bir biçimde olduğu için dikkati çekmez (Cüceloğlu, 1999: 345). Bu dönemde, ruhsal gelişimi yolunda giden bir ilköğretim çocuğunda

cinsel kimlik iyice belirir, iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış seçme yeteneği gelişir, zaman, uzay, sayı kavramları yerleşir, konuşma yeteneği gelişerek sözcük dağarcığı artar (Yörüköğlü, 1994: 76).

İlköğretim döneminde anne- babalar, gerekse öğretmenler çocukların düşünme, sorgulama ve karşılaştırma yapmalarına ortam yaratabilirler. Çocukların çok sayıda şiir okuma, yabancı dil öğrenme, sayısal işlem yapma gibi eğitimsel etkinlikler içerisinde bulunmaları daha çok bu dönemde gözlemlenmektedir (Türküm, 2013: 74).

4. İLKÖĞRETİM DÖNEMİNDE MÜZİK EĞİTİMİNİN ÇOCUĞUN YAŞAMINDAKİ YERİ, ÖNEMİ VE ÇOCUK GELİŞİMİNE ETKİLERİ

Çocuklar, ninniler yoluyla müzikle tanışırlar. Yaşamın ilk aylarında bebekler müziği duyar, gözleriyle tepki verir, sesin kaynağına doğru başını çevirir, müzik ile sakinleşirler. Hareketli bir müzikle bile uykuya dalabilirler. İlk aylardan sonra müzik uyarıcısına kollarını bacaklarını sallayarak, ses taklitleri yaparak tepki verirler (Sığırtmaç, 2005: 25 Akt: Tuncer, 2012: 38). Sonrasında da müzik, hayatlarının içerisinde tekerlemeler, saymacalar, parmak oyunları, şarkılı ve müzikli oyunlar ile yer edinir. Çocukların gerek bebeklik gerekse çocukluk dönemlerinde şarkı ve sesleri nasıl dinlediğini, müzik duyduklarında bedensel hareketlerle nasıl eşlik ettiklerini, müziğe karşı ne kadar duyarlı olduklarını gözlemlemek mümkün olabilmektedir. Çocuklarda müziğe karşı gözlenen bu doğal ilgiler doğuştan gelmektedir (Güler, 2008: 52).

Müziğin insan yaşamındaki etkisi bebeklik döneminde başlar, çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerinde de yer almaya devam eder. Özellikle ilköğretim döneminde müzik eğitimi, çocuğun bireysel, sosyal ve müziksel gelişimlerini sağlayacak etkili araçlardan biridir. Özellikle sosyalleşme süreci içerisinde müzik dersleri önemli rol oynamaktadır. Müziksel etkinlikler sayesinde çocuk grup içerisinde rol alma, birlikte iş yapma, kurallara uyma, karşısındakine saygı duyma vb. alışkanlıklar kazanmaktadır.

İlköğretimde sınıf ve müzik öğretmeni, her çocuğu bütün yönleriyle tanımaya çalışmalı, yeteneklerini geliştirmeye yönelik ortamlar hazırlamaya özen göstermeli, çocuğun müziğe ilgisinin yönünü ve yeteneğinin derecesini kavramaya ve geliştirmeye çalışmalıdır. Kısaca ilköğretim, iyi bir müzik eğitimi tohumlarının atılacağı bir bahçe olmalıdır (Sun ve Seyrek, 1998: 31).

Müziğin çocuk gelişimine etkilerini;

Çocuğun bilişsel gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun dil gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun bedensel ve psiko-motor gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun duygusal ve sosyal gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun konsantrasyon gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun toplumsal gelişiminde müziğin etkisi,

Çocuğun kültürel gelişiminde müziğin etkisi gibi çeşitli başlıklar altında inceleyebilmek mümkündür.

4.1. ÇOCUĞUN BİLİŞSEL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Müzik eğitimi bireyin bilişsel öğrenme yaşantıları açısından önemli bir değer taşımaktadır. Özellikle çocuğa öğrenim hayatı boyunca verilecek olan doğru ve bilinçli bir müzik eğitimi, onun bilişsel başarısında olumlu etkiler yaratacaktır.

Müzik eğitimi çocuğa, zihinsel uyanıklık sağlayan etkili uyarıcılar sunarak öğrenmeye açık bir zihinsel ortam oluşturmaktadır. Bu yönüyle ilköğretim müzik eğitimi, çocuğun algılama, yorumlama, yaratıcılık ve düşünme sistemini geliştirerek zihinsel gelişimine yardımcı olmaktadır (Türkmen, 2012: 23).

Irvine, California Üniversitesi araştırmacılarından Francis Rouher ve Gordon Shaw 1993'te okul öncesi çocuklar üzerinde yaptıkları araştırmalarda, 3-5 yaş arası çocukların 6 aylık piyano dersinden sonra, matematik ve diğer bilimlerden çok önem taşıyan uzaysal algılama testlerinde ve bulmacalarda heyecan verici gelişmeler gösterdiklerini saptamışlardır. Araştırmacılar, müzik eğitiminin beyindeki yeni ve sürekli bağlantılar oluşumunu canlandırdığına inanmaktadırlar (Eskioğlu, 2003, 120).

Bir başka araştırma Whittell'e aittir. Whittell'in araştırması şu şekildedir: 6 aylık bir dönem için, 3-4 yaşlarındaki 2 çocuk grubundan birine piyano diğerine bilgisayar dersleri verilmiş ve dönem sonunda her 2 gruba IQ testleri uygulanmıştır. Sonuç olarak, piyano dersi alan grupta %34'lük ileri performans kaydedilmiştir. Yapılan araştırmalar, müziğin bilişsel gelişime olumlu etki yarattığını göstermektedir (Eskioğlu, 2003: 120).

4.2. ÇOCUĞUN DİL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

İnsan doğuştan dil ve konuşma yeteneğiyle doğar. Önce çevresindeki sesleri dinler, bunları anlamaya ve benzerini çıkarmaya çalışır. Ardından kendisini anlatmak ve çevresini anlamak için sözcükleri kullanarak cümleler kurar. Sesler ve dil, çocuğun dış dünya ile ilk iletişim aracıdır. İnsan dil-konuşma yeteneğiyle, yarattığı kültür ürünleriyle, canlılar arasında önemli bir yere ve ayrıcalığa sahiptir (Öztosun, 2002: 1; Eskioğlu, 2003: 119).

Çocukta dil gelişimi okul öncesinde gerçekleşir. Bu gelişimi destekleyen en güzel araçlar, şarkılar ve tekerlemelerdir. Sözcükleri, dili ve duyguları geliştirici olan, ezgileri uygun ses aralığında yazılmış, söz-müzik cümleleri uyumlu söylenen şarkılar ve tekerlemeler yoluyla çocuk dil çevikliği, çabuk ve doğru konuşma becerisi kazanmaktadır (Sun ve Seyrek, 1998: 32).

İsviçre Frayburg Üniversitesi elemanı psikolog Maria Soyhiger'a göre, okulda daha çok müzik eğitimi alan çocukların dil öğrenme yetenekleri normal eğitim görenlere göre daha çok gelişmektedir. Soyhiger'ın araştırmasında, yaşları 7 ve 15 arasında değişen çocukların bulunduğu 70 kişilik sınıfın yarısına, matematik ve dil derslerinden artan zamanlarda, haftanın 5 günü fazladan 45 dakika müzik eğitimi verilmiş, diğer yarı ise müzik derslerini haftada 1-2 saat almayı sürdürmüştür. 3 yıl sonunda değerlendirilen veriler, fazladan ders alan çocukların dil derslerinde daha başarılı olduklarını göstermiştir (Eskioğlu, 2003: 119).

Çocukların müziksel dil gelişimleriyle müziksel duygu, müziksel devingi ve müziksel sezgi gelişimi arasında çok sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Çocuklar, konuşma dilini öğrendikleri gibi şarkı dilini de öğrenmektedirler. Şarkı dilini öğrenirken, ezgi söyleme dilini de öğrenmiş olurlar ve bu dili çalgı çalma diline

dönüştürmektedirler. Dolayısıyla konuşma dili, şarkı söyleme dili, ezgi söyleme dili ve çalgı çalma dili arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır (Uçan, 1997: 132).

Bilişsel ve dil gelişimini destekleyici çalışmalar çocuğun;

Neden-sonuç ilişkisini kurmasına,

Yaratıcılığını desteklemesine,

Hayal gücünü geliştirmesine,

Duygu ve düşüncelerini dil yoluyla ifade edebilmesine,

Sözcük dağarcığını geliştirmesine,

Kavramları öğrenmesine,

Gözlem yapma becerisini geliştirmesine,

Araştırmaya yönelmesine katkı sağlamaktadır (Turla, 2004: 118).

Sonuç olarak dil ve müzik doğru bir şekilde birleştiğinde, söz ve ezgi arasında bir uyum sağlandığında birbirini etkileyerek gelişmektedir.

4.3. ÇOCUĞUN BEDENSEL VE PSİKO-MOTOR GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Çocuk doğumdan sonra ilk aylardan başlayarak duyduğu müziklere çeşitli tepkiler gösterir. Doğum sonrası ilk aylarda ağlarken duyduğu güzel ezgiler karşısında susar, dinler ve ninniyle uyur. Büyüdükçe mırıldanmaya, sesler çıkarmaya ve daha sonrasında da şarkılar söylemeye başlar. Çocuğun şarkı söylerken aldığı nefes, şarkının cümlelerine göre düzenli biçimlerde olmaktadır. Böylece çocuğun akciğerleri gelişir ve çocuk, soluk alıp vermeyi denetleme becerisi kazanır. Çocuğun müzik dinleyerek hareketlerde bulunması, çalgı çalması ve bu sırada büyük ve küçük kasların çok sık hareket etmesi, dans etmesi, şarkı söylemesi diğer çocuklarla iletişim kurmasını sağlar ve bu tür etkinlikler çocuğun bedensel gelişiminin yanı sıra psiko-motor gelişimine de büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle ilköğretimde çalgı eğitimi önemli bir yere sahiptir (Sun ve Seyrek, 1998: 34).

Çocuğun bedensel ve psiko-motor gelişimi için hareketli şarkıları, şarkılı oyunları vb. etkinlikleri bu gelişime katkı sağlamak için kullanmak mümkündür. Zıplamak, koşmak, parmak ucunda yürümek, yan yana yürümek gibi bedensel

hareketler müzikli etkinlikler ile desteklendiğinde çocuğun bedensel ve psiko-motor gelişimine katkı sağlamaktadır (Güler, 2008: 110).

4.4. ÇOCUĞUN DUYGUSAL VE SOSYAL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Müzik, çocuğun duygusal ve sosyal gelişimini de olumlu yönde etkilemektedir. Çocukların müziksel gelişiminde dinleme ve söyleme önemli bir yere sahiptir. Toplu şarkı söyleme, müzik dinleme ve çalgı çalma gibi etkinliklerin, çocuğun müzik duygusunun gelişiminde önemli etkiler yaratacağı düşünülmektedir.

Martha Mead Giles tarafından yapılan bir araştırmaya göre, müziğin çocukların kendilerini duygusal olarak iyi hissetmelerinde önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Müzik eğitimi alan çocuklar, müzik eğitimi almayanlara göre kendilerini duygusal olarak daha iyi hissetmektedirler (Kocabaş, 2004: 53-57; Akt: Doğanarslan, 2008: 27).

Çocuk, şarkı söylerken sesini kullanmayı ve denetlemeyi öğrenirken, birlikte iş yapmayı, çevresine uyum sağlamayı öğrenmektedir. Çalgı çalma etkinlikleri, şarkı söyleme etkinlikleri çocuğun kişisel, sosyal ve duygusal gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Müzik dinleme etkinlikleri yoluyla ise çocuğun hayal gücü, zekası, belleği zenginleşmektedir (Sun ve Seyrek, 1998: 33).

Her çocuğun, müziksel etkinlik türünde grupla çalışması çok önemli bir yere sahiptir. Grupla beraber söyleme, sesini kullanmayı ve denetlemeyi keşfedeceği, uyum becerisini geliştireceği, grupla işbirliğine dair disiplin kazanacağı türden bir etkinliktir. Bunun yanı sıra çocuğun bireysel çalgı çalması kişisel doyum sağlayabileceği ve ritim-melodi duygusunu geliştirebileceği türden bir etkinliktir. Bu sebeple müzik, çocuğun duygusal ve sosyal gelişiminde olumlu etkiler yaratmaktadır (Eskioğlu, 2003: 118).

4.5. ÇOCUĞUN KONSANTRASYON GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Konsantrasyon, kişinin bütün dikkatini bir noktaya toplanması, bütün öğrenme mekanizmalarının aynı noktaya yönlendirilmesi, bütün alıcıların öğrenmeye hazır hâle getirilerek algının en yüksek performansına ulaşmasıdır (<http://www.durupsikolojimerkezi.com>, 2015).

Eskioğlu'na göre ise konsantrasyon, hedefleri belirlemek ve onları gerçekleştirmek demektir. Bir çocuğun neler gördüğünü, duyduğunu ve okuduğunu hatırlamasını sağlar, ayrıca başarı için temel öğelerden birisidir. Konsantrasyonu sağlamanın en iyi yollarından biri müzik eğitimidir. Çünkü müzik, dikkat yoğunluğu gerektirmekte ve düzen içermektedir. Müzikle birlikte gelişen konsantrasyon becerisi, çocuğun yaşamının diğer alanlarına da olumlu olarak yansıtacaktır (Eskioğlu, 2003: 119).

4.6. ÇOCUĞUN TOPLUMSAL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Müziğin, çocuğun iletişim ve toplumsal gelişimine etkisi bulunmaktadır. Bu etkiler müzik türüne göre olumlu veya olumsuz yönlerde değişiklik gösterebilmektedir. Bu nedenle müzik türlerinin çocuk üzerinde bırakacağı etkileri dikkate almak gerekmektedir. Müzik eğitimi yoluyla çocuğun önce ailesinde sonrasında arkadaş çevresi ve diğer insanlarla olan ilişkilerinde daha rahat iletişim kurması sağlanmaktadır. Çeşitli müzik etkinliklerine, konserlere ve gösterilere, müzikli oyunlara çocuğun katılması onun rol alma, gruba uyma; dinleyici ve izleyici olarak katılması, sorumluluk alma ve bu tür etkinliklere katılma arzusunu artırma gibi davranışlarını olumlu yönde etkileyerek toplumsal gelişimine katkı sağlamaktadır (Türkmen, 2012: 23).

4.7. ÇOCUĞUN KÜLTÜREL GELİŞİMİNDE MÜZİĞİN ETKİSİ

Bir ifade aracı, anlatım biçimi ve dil olan müzik, kültür kavramının önemli bir ögesi olup kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlar. Farklı ulusların müzikleri ortak duygulara hitap edebilmektedir. Bu yönüyle müzik, evrensel bir kültür ögesidir ve

her toplumun anlayabileceği ortak bir yazım diline sahiptir. Müzik, bütün yönleriyle toplumun kültürel gelişimine katkılar sağlamaktadır (Türkmen, 2012: 23).

Müziğin çocuklar üzerinde birçok yönde olumlu etkileri bulunmaktadır ve çocukların genel eğitiminde ve kişiliklerinin oluşumunda önemli bir yere sahiptir. Bundan dolayı çocuğun sağlıklı bir gelişim göstermesi için doğru ve tutarlı bir şekilde verilen müzik eğitime önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5. EĞİTİM PROGRAMI NEDİR?

Eğitim ve öğretim, planlı ve programlı yapılması gereken etkinliklerdir. Eğitim ve öğretim sürecinin başarısı, eğitim ve öğretim programlarına bağlıdır. Bir ülkedeki eğitim sisteminin niteliğini, eğitim ve öğretim programları göstermektedir. Programlar; eğitilecek bireye kazandırılacak davranış standartlarını, öğretilen içeriği belirler, ayrıca öğrenme ve öğretim etkinliklerine ve değerlendirme çalışmalarına kılavuzluk ederler (Gözütok, 1999; Akt, Çoban, 2013: 26).

Türkiye’de 1960’lı yıllara kadar “müfredat” terimiyle ifade edilen eğitim programı, program geliştirme çalışmalarının daha sistematik hale gelmesi ve üniversitelerde program geliştirme alanında bölümler açılmasıyla birlikte bugünkü çağdaş anlamını kazanmıştır. Eğitim programını, Türkiye’de program geliştirme çalışmalarının öncülerinden biri olan Ertürk (1998) “yetişek” olarak ifade etmiş ve “geçerli öğrenme yaşantıları” şeklinde tanımlamıştır (Özdemir, 2013: 59).

Eğitim programı, günümüze kadar çok farklı tanımlarla ele alınmıştır. Genel anlamda eğitim programı öğrencilerin yaşantılarını düzenleme anlamında kullanılmakta ve bu anlamda okul içi ve dışı her türlü etkinlikleri içine almaktadır. Bireylere öğrenme yaşantıları sağlamak, eğitim programları aracılığıyla olmaktadır. Bu nedenle öğrenme yaşantıları eğitim programının en önemli boyutudur (Demirel, 2007: 10-11).

Eğitim programı ve öğretim programı kavramı sıklıkla birlikte, çoğu kez birbirini yerine kullanılmaktadır. Öğretim programının eğitim programının içinde

önemli bir yeri vardır. Öğretim programı, eğitim programının amaçları doğrultusunda öğrenciye kazandırılması istenen bilgi, beceri, tutum ve davranışların planlı bir biçimde düzenlenmesidir. Böylece okul içi yaşantılara dayalı olan bu program, okulda okutulan dersleri ya da kursları kapsayan bir kılavuz kitap durumundadır (Demirel, 2014: 12).

Varış (1996: 14) öğretim programını; eğitim programı içinde ağırlık taşıyan, genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir program olarak tanımlamaktadır.

5.1. EĞİTİM PROGRAMININ TEMEL ÖGELERİ

Eğitim programının temel öğeleri hedef ve davranışlar, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme- değerlendirmedir. Eğitim programları hazırlanırken bu öğeler temel alınır.

5.1.1. Hedef ve Davranışlar

Hedef ve davranışlar, eğitim ve değerlendirme durumlarında etkili olan, öğrencinin planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde ve davranış değişikliği olarak ifade edilen, düzenlenecek yaşantı sonucu gözlenebilir öğrenci davranışlarına denir (Yılmaz ve Sarpkaya, 2013: 29).

Programın birinci boyutu olan hedefler, dikey ve yatay olmak üzere iki aşamada ele alınmaktadır. Dikey boyutta hedefler uzak, genel ve özel hedefler olarak belirlenir. Yatay boyutta ise aşamalı olarak üç alanda sınırlandırılmaktadır. Bunlar; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardır (Demirel, 2014: 30).

Bilişsel alan, zihinsel öğrenmenin çoğunlukla olduğu alanlardır. 6 seviyeden oluşan bilişsel alanın alt basamakları; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirmelerdir (Bloom,1956; Akt: Arı, 2013: 261).

Duyuşsal alan 5 seviyeden oluşur ve duyuşsal alanın alt basamakları; alma, tepkide bulunma, değer verme, örgütleme ve kişilik haline getirmedir. 7 seviyeden oluşan devinişsel alanın alt basamakları ise; algılama, kurulma, klavuzla yapma, mekanikleşme, beceri haline getirme, uyum (duruma uyma), yaratmadır.

A. BİLİŞSEL ALAN

1. BİLGİ

1.1. Terimlerin Bilgisi

1.2. Olguların Bilgisi

1.3. Araç-Gereçlerin Bilgisi

1.4. Alışların Bilgisi

1.5. Yönelimler ve Aşamalı Dizilerin Bilgisi

1.6. Sınıflamaların ve Sınıfların Bilgisi

1.7. İlke ve Genellemelerin Bilgisi

1.8. Kuramların ve Yapıların Bilgisi

2. KAVRAMA

2.1. Çevirme

2.2. Yorumlama

2.3. Kestirme

3. UYGULAMA

3.1. Yapma

3.2. Yararlanma

4. ANALİZ

4.1. Ögelerin Analizi

4.2. İlişkilerin Analizi

4.3. Örgütleme İlkelerinin Analizi

5. SENTEZ

5.1. Özgün Bir İletişim Muhtevası Oluşturma

5.2. Bir Plan ya da İşlemler Takımı Oluşturma

5.3. Soyut İlişkiler Takımı Önerme

6. DEĞERLENDİRME

6.1. İç Ölçütlere Göre Değerlendirme

6.2. Dış Ölçütlere Göre Değerlendirme (Özdemir, 2013: 73; Demirel, 2014: 31).

B. DUYUŞSAL ALAN

1. ALMA

1.1. Farkındalık

1.2. Almaya İsteklilik

1.3. Kontrollü ya da Seçici Dikkatlilik

2. TEPKİDE BULUNMA

2.1. Uysal Davranma

2.2. Karşılık Verme İsteği Gösterme

2.3. Karşılık Vermeden Tatmin Olma

3. DEĞER VERME

3.1. Bir Değeri Kabullemişlik

3.2. Bir Değere Düşkünlük

3.3. Adanmışlık

4. ÖRGÜTLEME

4.1. Değeriyle Uyumlulaştırma

4.2. Değer Sistemine Katılma

5. KİŞİLİK HALİNE GETİRME

5.1. Davranış Ölçütü Haline Getirme

5.2. Karakterlenme (Demirel, 2014: 32).

C. DEVİNİŞSEL ALAN

1. ALGILAMA

1.1. Duyuşsal Uyarılma

1.2. İşaret Seçme

1.3. Çevirme

2. KURULMA

2.1. Zihinsel Kurulma

2.2. Bedensel Kurulma

2.3. Duygusal Kurulma

3. KILAVUZLA YAPMA

3.1. Taklit

3.2. Deneme

4. MEKANİKLEŞME

- 5. BECERİ HALİNE GETİRME
- 5.1. Kararsızlığı Giderme
- 5.2. Otomatik İcra
- 6.UYUM (DURUMA UYMA)
- 7. YARATMA(Demirel ve Yağcı, 2014: 8).

5.1.2. İçerik

Programın ikinci boyutunu içerik oluşturur. İçerik, program hedefleri doğrultusunda seçilmiş konular bütünlüğüdür. Bu boyutta programda belirtilen hedeflere ulaşabilmek için “ne öğretilim?” sorusuna yanıt aranır. Bu aşamada içerik düzenlemesi ve seçimi önemli bir sorun olmaktadır (Demirel, 2014: 34).

İçerik, amaçların gerçekleşmesini sağlamaktadır. Bu anlamda programlarda önemli bir yere sahiptir. Hangi derslerin, ünitelerin, konuların ve hangi etkinliğin hangi amaca hizmet edeceği kesin olarak saptanmalıdır. Programa koyulan dersler, üniteler ve konular, hedef davranışları öğrenciye kazandırmak için eğitsel yaşantılardır. Bu bakımdan içerik, öğrenilmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve değerler olarak tanımlanabilir (Kemertaş, 2003: 20).

İçerik Seçimi ve Organizasyonu

İçerik seçiminde en önemli nokta, öğretim programında yer alan hedeflere tutarlılık boyutudur. Ülkemizde içerik seçimi, merkezi yönetim tarafından gerçekleştirilmektedir. Seçilmiş olan içeriklerin, tekrar merkezi yönetiminin onayından geçmesi gerekmektedir. İçerik boyutu, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan öğretim programlarında konular başlığı altında yer almaktadır. Bu başlık altında yer alan konulara uygun içerik seçimi yapılmasına özen gösterilmelidir (Demirel, 2014: 34).

İçerik seçimi ile ilgili ölçütler aşağıdaki gibidir:

1. Kendi kendine yeterlilik,
2. Anlamlılık,
3. Geçerlilik,
4. İlgililik,
5. Yararlılık,
6. Öğrenebilirlik,
7. Ekonomiklik boyutlarında ele alınmaktadır (Demirel, 2014: 34).

İçerik seçiminde;

1. İçerik doğrudan doğruya hedefle ilişkili midir?
2. İçerikte sunulan bilgi bilimsel açıdan doğru mu?
3. İçerik özel bir alanla ilgili ve güncel mi?
4. İçerikte önemli görülen hususların tekrarı yapılıyor mu?
5. Sunulan içerik iyi organize edilmiş ve sistematik mi?
6. Sunulan içerik öğrencilerin önceki öğrenmeleriyle kaynaşıklık sağlıyor mu?
7. Öğrenciler sunulan bilgiyi uygulayabilir ya da kullanabilir mi? Sunulan bilgi işe vuruk mu?
8. Konu sunumunda öğrencilere çok fazla materyal sunuluyor mu?
9. Konunun temel ayrıntıları etkili bir şekilde gösteriliyor mu?
10. Konular öğrencilerin ilgisini çekiyor mu?
11. Konular kullanışlılığa sahip mi?
12. Konular demokratik bir toplumun gelişmesine katkı sağlıyor mu? sorularının yanıtları aranmalıdır (Özdemir, 2013: 81; Demirel, 2014: 34-35).

5.1.3. Öğrenme- Öğretme Süreci

Fidan'a (2012: 10) göre, kişinin çevresiyle kurduğu etkileşim sonucu bireyde meydana gelen kalıcı izler bireyin yaşantılarını oluşturur, öğrenme bu yaşantıların ürünüdür. Bu açıdan öğrenme, davranış değişmesi olarak tanımlanır. Öğretme ise, öğrenmeyi sağlama etkinlikleridir. Öğretme etkinliklerinin amacı, kişide davranış değişikliği meydana getirmektir.

Programın üçüncü ve en önemli ögesi, öğrenmelerin gerçekleştiği öğrenme-öğretme sürecidir. Bu öge, hedeflere ulaşmada kullanılacak strateji, yöntem ve teknikleri, ders içi ve dışı etkinlikleri ve kullanılacak araç gereçleri içermektedir.

Öğrenme-öğretme süreci, öğrencilere istenilen davranışların kazandırılmasını sağlar ve öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi bu aşamada ele alınmaktadır.

Öğrencilerde istenilen davranışların gelişebilmesi için yaşantıların etkili bir biçimde düzenlenmesi söz konusudur. Bu nedenle, eğitim durumları öğrenci açısından öğrenme yaşantıları düzeneği, öğretmen açısından da öğretme yaşantıları düzeneği olarak düşünülebilir (Demirel, 2006; Akt: Özdemir, 2013: 83).

5.1.4. Ölçme Değerlendirme

Ölçme, Turgut (1990) tarafından en geniş anlamıyla “belli bir niteliğin gözlemlenerek, gözlem sonuçlarının sayı ya da sembollerle ifade edilmesi” olarak tanımlanmıştır (Akt: Bahar ve dğr, 2012: 1). Değerlendirme ise yine; Turgut (1990) tarafından en geniş anlamıyla “ölçme sonuçlarının bir ölçütle karşılaştırılması sonucunda bir karara varma işi” olarak tanımlanmaktadır (Akt: Bahar ve dğr, 2012: 3).

Programın son boyutu olan ölçme değerlendirme, eğitim öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek, yetenek ve öğrenme ile ilgili özelliklerini saptamak, öğrencilerin öğrenme sorunlarını ve eksik öğrenme sorunlarını belirlemek, öğretime yön verebilmek ve öğretim etkinliklerinin amaçlarının gerçekleşme düzeyi hakkında bir düşünceye varabilmek için ölçme-değerlendirme yapmak gerekir (Semerci, 2007; Akt: Özdemir, 2013: 84). Bir öğretmenin güvenilir ölçme ve değerlendirme yapması için çoktan seçmeli, doğruyanlış, boşluk doldurmalı testler, yazılı yoklamalar, performans testleri, öz değerlendirme vb. gibi farklı ölçme araçlarından yararlanması gerekmektedir. Değerlendirme boyutunda yapılan öğretim sonunda öğrencilerin “ne kadar” öğrendikleri öğretmen tarafından kullanılacak ölçme ve değerlendirme tekniklerinin belirlenmesi ile yapılır. Böylece öğretmenler, bu ölçme araçları ile öğrencilerin ne düzeyde öğrendiklerini en etkili biçimde saptayabilirler (Özdemir, 2013: 84).

6. MÜZİK EĞİTİM PROGRAMI

Müzik eğitim programı, müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı içerisinde bulunan uygulamadaki görünümüdür. Müzik eğitim programı, öğrencilerde müzikle ilgili beklenen öğrenmeleri ya da davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye yönelik düzenleme ve etkinlikleri içine alır. Bu bakımdan çok yönlü, çok boyutlu ve kapsamlıdır (Uçan, 2005: 61).

Müzik eğitim programında kapsanan başlıca alt programlar şunlardır:

- (1) müzik öğretim programı,
- (2) müzik ders programları,
- (3) müzikle ilgili ders dışı çalışma, kurs ve eğitsel kol programları,
- (4) bireysel ve toplu dinleti vb. etkinlik programları,
- (5) müzikle ilgili danışma ve kılavuzlama programları,
- (6) müzikle ilgili yönetim ve işleyiş programı,
- (7) müzikle ilgili destekleyici hizmetler programı,
- (8) müzikle ilgili yönetmelik ve yönergeler (Uçan, 2005: 61).

Uçan'a (2005: 62) göre; bir müzik öğretim programı,

Öğrenciyi kazandırılacak özellikleri, yani hedefleri;

Bu hedeflerin gözlenebilir davranışlara dönüştürülmesi, yani hedef davranışları;

Hedef ve hedef davranışlarla ilgili olarak öğrenciyi kazandırılması gereken müziksel bilgileri, yani içeriği-konuları;

Hedef davranışları öğrenciyi kazandırmak için gerekli etkinliklerden oluşan öğretme-öğrenme durumlarını;

Hedef davranışları kazanıp kazanmadığını belirlemek ve gerekli verileri edinmek amacıyla oluşturulan sınav-ölçme durumlarını;

Ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak bir değer yargısına ulaşma işlemi, yani değerlendirmeyi kapsar.

7. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

İlköğretim müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmektedir. Dolayısıyla 2006 programı; 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve MEB İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir. Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, kazanımlar, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynakça bölümlerinden oluşmaktadır (MEB, 2006: 4).

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak; etkinlik örnekleri ve ölçme değerlendirme süreçlerine yer verilmektedir. Bu etkinliklerin bire bir kullanımının yanı sıra, öğretmenler de programın yaklaşımına uygun olarak verilen örnek etkinliklerden yararlanarak yeni etkinlikler geliştirebilmektedirler (MEB, 2006: 4).

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmaktadır:

Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları, Atatürk ilke ve inkılâpları,

Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,

Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,

Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,

Detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,

İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu'nca belirlemiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında bu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.

Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.

Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.

Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.

Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.

Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.

Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.

Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi ile gerçekleşmelidir.
Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır (MEB, 2006: 4-5).

2006 müzik dersi ilköğretim programına göre;

1. Öğrenme-öğretme sürecinin başında öğrencilerin var olan bilgilerini ortaya çıkarmak amacıyla derse hazırlayıcı ve motive edici etkinliklere yer verilmelidir.

2. Müzik dersinde, her öğrenci bir dönem süresince en az bir performans ödevi hazırlamalıdır. (Bu performans ödevleri Eylül 2014 yılından beri uygulanmamaktadır).

3. Ders yılı sonunda öğrencilerin öğrendiklerini sergilemek, paylaşmak ve öğrenmeyi zevkli kılmak amacıyla yılsonu etkinlikleri yapılmalıdır.

4. Dersin işlenmesi sırasında Öğretmen Kılavuz Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve bu kitapları destekleyecek; ses efektleri de içeren milli bayramlar, özel gün ve haftalarla ilgili marş, türkü ve benzeri seçkin eserlerin yer aldığı multi-medya araçları kullanılmalıdır.

5. CD’de yer alacak eserlerin; çocuğa, görelilik ilkesi doğrultusunda sınıf seviyeleri ve ses sınırlarında üsluba uygun seslendirilip çalınmış, eğitimde kullanılabilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir (MEB, 2006: 10-11).

7.1. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAPISI (1-8. SINIFLAR)

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler ve değerler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

Genel Amaçlar

Müzik öğretim programının amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;
Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,

Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
Türkçe'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
İstiklâl Marş'ı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak (MEB, 2006: 6).

Temel Beceriler ve Değerler

Müzik dersi 1-8. sınıflar öğretim programı ile ulaşılması beklenen temel beceriler; Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, araştırma yapma, iletişim kurma ve problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okuryazarlığı edinebilme, estetik duyarlığa sahip olabilme şeklindedir. Değerler ise; hoşgörü ve sorumluluk olarak belirlenmiştir (MEB, 2006: 7).

Öğrenme Alanları

Müzik dersi öğretim programı; dört temel öğrenme alanı üzerine oluşturulmuştur. Bunlar: “Dinleme- Söyleme- Çalma”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” şeklindedir. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbiriyle ilişkilidir (MEB, 2006: 7).

Kazanımlar

Kazanımlar, öğrenme- öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir (MEB, 2006: 8).

Etkinlikler

Müzik dersi öğretim programında verilen etkinlikler örnek niteliğindedir. Öğretmen bu etkinlikleri kullanabilir veya etkinliklerde değişiklikler

yapabilmektedir. Etkinlikler, çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları ve var olan bilgileri göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır (MEB, 2006: 8).

Açıklamalar

Müzik dersi öğretim programı açıklamalar kısmında; sınıf ve okul içi etkinlik, okul dışı etkinlik, uyarı, diğer derslerle ilişkilendirme, ölçme ve değerlendirme, ara disiplinlerle ilişkilendirme, ders içi ilişkilendirme ve sıralı kazanımların işleniş sırası adlı başlıkların sembolleri ve anlamları gösterilmektedir (MEB, 2006: 8).

Öğrenme-Öğretme Süreci

Müzik dersi öğretim programı öğrenme ve öğretme sürecinde; öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri (Dalcroze, Orff, Kodaly, vb.) ile birlikte genel öğretim yöntemlerine de yer verilmektedir (MEB, 2006: 8).

Ölçme ve Değerlendirme

Programın ölçme-değerlendirme boyutu, farklı ölçek ve ölçütlerin kullanımına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmektedir. Her etkinliğin değerlendirilmesi, değerlendirme türlerine (Puanlama anahtarı, akran değerlendirme vb.) göre değişiklik göstermektedir (MEB, 2006: 8).

7.2. MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAKLAŞIMI

Bu program, yapılandırıcı ve öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmaktadır. Öğrencinin yeni bir bilgi ve beceriyi, daha önceden edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır. Yapılandırıcı yaklaşıma göre her birey, daha önceden sahip olduğu ön bilgilerle öğrenme ortamına gelir. Bu yaklaşımda öğrenme, toplumsal sürecin bir parçasıdır ve kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olmaktadır. Kazanılan bilgi ise her birey tarafından hem kişisel hem sosyal anlamda yeniden yapılandırılmaktadır (MEB, 2006: 5).

Müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;
Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
Bireylerin farklılığını kabul eder,
Öğrencilerin araştırıcılığını destekler,
Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser,
Öğretimde gerçeklik ve işlevselliği destekler,
Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı verir(MEB, 2006: 6).

7.3. İLKÖĞRETİM 1. 2. VE 3. SINIF MÜZİK DERSİ PROGRAMI İÇERİĞİ

Müzik eğitimi, ilköğretim 1. 2. ve 3. sınıflarda kulaktan yapılmaktadır. Program içeriği şu şekildedir:

- 1. sınıf müzik dersi programı;

Müzik eğitimi, daha çok müzikli oyunlar, danslar, hareketler, çevredeki görsel resimler ve hikayeler ile anlatılır. Ünite konularının hepsi görsel resimlerle somutlaştırılarak aktarılır. Sesimizi doğru kullanalım ünitesinde, hikaye ön plandadır ve hikayede, çevremizdeki sesler ve hayvan seslerinden yararlanılır. 1. sınıfta şarkı öğretimi ön plandadır. Bu sınıfta; İstiklal Marşı'mıza saygı; çevremizdeki sesler; gürültülü ve düzenli sesleri ayırt edelim; sesimizi doğru kullanalım; ritim çalgısı yapalım - öykü canlandıralım; çabuk – yavaş; müzikle hareket edelim; sınıf ortamına uygun müzik yapma ve dinleme kurallarını öğrenelim; belirli gün ve haftalarımız; Atatürk ve müzik başlıklı üniteler yer almaktadır (Yaşar, 2014).

- 2. sınıf müzik dersi programı;

2. sınıf müzik dersinde, konular daha örneklemeli ve geniş anlatımlarla aktarılır. 2. sınıfta da, 1. sınıfta olduğu gibi konular görsel resimler ve hikayeler ile anlatılmaktadır. Görsel resimler verilerek çalgılar tanıtılır. Doğadaki gürlük özellikleri konusunda, çevremizdeki seslerden yararlanılarak öğrencinin ses gürlüklerini ayırt etmesi sağlanır (Yaşar, 2014: 22-32). Müzikteki hız ve gürlük terimleri şarkılar, hikayeler ve görseller yoluyla öğrencilere aktarılmaya

çalışılmaktadır (Yaşar, 2014: 33-47). Konuların öğretimi, şarkılar üzerinden örneklendirilerek verilmektedir. Etkinliklerle birlikte çocuğun oynadığı müzikli oyunlar, danslar, ses ve müzik, ritimsel vuruşlara uygun olarak bedensel hareketle uygulanmaktadır. Bu sınıfta; İstiklal Marşı'mıza saygı; uzun hece – kısa hece; ince ses – kalın ses; doğadaki gürlük özellikleri ve ritim; müzikleri uygun hız ve gürlükte seslendirme; şarkılı oyunlarımız; çalgılarımızı tanıyalım; farklı müzikler de var; belirli gün ve haftalarımız; Atatürk ve müzik başlıklı üniteler yer almaktadır.

- 3. sınıf müzik dersi programı;

Bu sınıfta ise; İstiklal Marşı'mız; birlikte müzik yaparken; ritim çalgısı ile kısa ve uzun sesler; sesin yüksekliği; ezgi denemeleri yapalım; farklı ritmik yapıdaki ezgiler; bildiğimiz çalgılar; halk oyunlarımız; müzik, söz ve hareket; müzik ve dans; farklı türler, farklı müzikler; belirli gün ve haftalarımız; Atatürk ve müzik başlıklı üniteler yer almaktadır (Yaşar, 2014: 7). 1. ve 2. sınıflarda olduğu gibi, konular şarkılar yoluyla öğretilir. 1. ve 2. sınıflardan farklı olarak, hikaye ile konu anlatımı 3. sınıfta bulunmamakta fakat görsel resimlerle konuların anlatımı devam etmektedir. Müzikte ses ve hareket 3. sınıfta oldukça yoğundur. 3. sınıfta ilk defa ezgi ve ritim denemeleri yapılarak müzikte temel kavramlara kısaca geçiş yapılmaktadır.

Hareket ve dans içeren şarkılı oyunlar, sınıfça yaratılan şarkılar, ritmik motiflerin hareket yoluyla anlatılması, basit ritim çalgıları ile müziğe eşlik edilmesi, müziğin öyküye dönüştürülmesi ya da resim ile anlatılması gibi etkinliklerin derslerde kullanılması, çocukların müziksel gelişimi açısından oldukça önemlidir.

Özellikle okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretimde “oyun” kullanımının önemi, gerekliliği ve eğitsel değeri sürekli vurgulanmaktadır. 2006 yılında yürürlüğe giren İlköğretim Programı “yapılandırmacı yaklaşım”a vurgu yapmakta, yaparak-yaşayarak, öğrencinin etkin olduğu öğrenme ortamlarının oluşturulması görevini öğretmenlere vermektedir. Müzik Dersi Öğretim Programı birinci ve ikinci kademe müzik derslerinin genelinin oyun-dans-devinim eksenli işlenmesini öngörmektedir (Değer, 2012: 100-101).

1. 2. ve 3. sınıf müzik dersi programı genel olarak incelendiğinde; tekerlemeler; çeşitli çocuk parçaları; hikayelerden yola çıkılarak müziksel anlatım; enstrüman yapımı ve tanıtımı; şarkılı oyunlar; farklı müzik türleri; müzik ve dans; halk oyunlarımız; müzik, ses ve hareket; belirli gün ve haftalarımız; Atatürk ve müzik konularının yer aldığı görülmektedir.

7.4. İLKÖĞRETİM 4. SINIF MÜZİK DERSİ PROGRAMI İÇERİĞİ

4. sınıf müzik dersi programında, şarkı öğretimi 1. 2. ve 3. sınıflara göre çok daha az olmaktadır. Müzik yazı ve ögeleri, müzikte temel kavramlar ve teorik bilgiler 4. sınıfta gösterilmeye başlanmaktadır. 4. sınıf müzik dersi programına bakıldığında, İstiklal Marşı'mızı doğru söyleyelim; sesleri grafikte gösterelim; temel müzik yazı ve ögelerini öğrenelim; sesler ve temel özellikleri; ritim ve ezgi oluşturalım; farklı ritmik yapılar; dans edelim; müziklerde hız değişiklikleri; müzikte gürlük değişiklikleri; belirli gün ve haftalarımız; farklı müzik türleri; Atatürk ve müzik başlıklı ünitelerden oluştuğu görülmektedir.

4. sınıf müzik dersi programında, müzikle ilgili temel kavramların (dizek, dizek çizgileri ve aralıkları, sol anahtarı, ölçü, ölçü çizgisi, bitiş çizgisi, vuruş, dörtlük nota, dörtlük sus, sekizlik nota, ölçü belirteci vb.) bu sınıfta öğretilmeye başlandığı da görülmektedir.

1. ünite olan "İstiklal Marşımızı Doğru Söyleyelim" adlı ilk etkinlikte, İstiklal Marşımız bir cd üzerinden öğrencilere dinletilmektedir. Sonrasında uzun vuruşların olduğu yerler, müzik dersi kitaplarındaki İstiklal Marşı tablosuna öğrenciler tarafından işaretlendirilmektedir. Bu konuyla ilgili diğer bir etkinlik ise, İstiklal Marşımız'daki nefes yerlerinin öğrencilere şiir üzerinden gösterilmesidir (Yaşar ve dğr, 2014: 10-11).

2. ünitenin konusu, "Sesleri Grafikte Gösterelim" konusudur. Bu üniteye öğrencilere, "araba tekerlemesi" ve "hayvanlar" adlı şarkı öğretilir ve parça üzerinde ince ve kalın sesler öğrencilere işaretlendirilir.

3. ünite olan "Temel Müzik ve Yazı Ögelerini Öğrenelim" ünitesinde ise, dizek tanımı verilerek dizek çizgileri, dizek aralıkları renklerle ve numaralarla anlatılarak öğrencilerle birlikte dizek çizilmektedir. Dizek öğreniminden sonra sol anahtarının tanımı verilerek numaralar yardımıyla noktaların üzerinden dizek çizilmektedir. Bu bilgilerden sonra ölçü, ölçü çizgisi, bitiş çizgisi, vuruş, dörtlük nota, dörtlük sus, sekizlik nota, ölçü belirteci kavramları hakkında bilgiler verilerek çeşitli örnekler ile çalışmalar yapılmaktadır (Yaşar ve dğr, 2014: 16-30).

4. ünite “Sesler ve Temel Özellikleri” adlı ünedir. Bu ünite, ilk önce sol, sonrasında fa ve la sesleri dizek üzerinde gösterilerek öğretilmektedir. Öğrenilen sesler, çeşitli parçalar yoluyla flüt ile seslendirilmektedir.

5. ünite olan “Ritim ve Ezgi Oluşturulum” da, çeşitli ritim kalıplarından oluşan örnekler verilerek bu çalışmalar sınıfta yapılmaktadır.

6. ünite ise “Farklı Ritmik Yapılar” konulu ünedir. Etkinlikte, iki farklı vuruş biçimi verilerek bu vuruş biçimini el ile sayılarak uygulamasının yapılması istenilmektedir.

7. ünitenin konusu “Dans Edelim” dir. Bu ünite, etkinlikte “Cici Köpeğim” şarkısı öğretilmektedir. Vücut hareketleriyle parça hikayeleştirilerek, öğrencilerin dans etmesi sağlanmaktadır.

8. ünite olan “Müziklerde Hız Değişiklikleri” ünitesinde; çabuk, orta ve yavaş hız terimleri öğretilerek şarkılarla bu terimlerin öğrenimi pekiştirilmektedir.

9. ünite “Müzikte Gürlük Değişiklikleri” adlı ünedir. Bu ünite, hafif ve orta kuvvetli gürlük terimleri öğretilerek, şarkılarla bu terimlerin öğrenimi pekiştirilmektedir. Ayrıca bu ünite, şarkı söylerken dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında bilgiler de yer almaktadır (Yaşar ve dğr, 2014: 55-56).

10. ünitenin konusu “Belirli Gün ve Haftalarımız” dır. Bu ünite, belirli gün ve haftalarımızla ilgili şarkılar öğretilmektedir.

11. ünite “Farklı Müzik Türleri” adlı ünedir. Bu ünite, etkinlikte, öğrencilerden Türk Halk Müziği, Klasik Türk Sanat Müziği, Türkçe popüler müzik türlerine örnek eserler yazmaları istenilmektedir (Yaşar ve dğr, 2014: 62).

12. ünite “Atatürk ve Müzik” ünitesidir. Bu ünite, Atatürk ile ilgili şarkılar ve marşlar öğretilmektedir.

Bu ünitelerdeki konuların öğretiminde, özellikle ilköğretim dönemi çocukların öğrenmelerini kolaylaştıran, bu çocukları destekleyen, bu çocuklarda kalıcı öğrenme sağlamak amacıyla kullanılan ve bir öğretim materyali olan görsel materyallerin, eğitimde önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir.

Müziğin temel eğitimindeki ilk amacının, çocukta müzik sevgisini uyandırmak olduğu düşünülmektedir. Müzik derslerinin bir bölümünün, müzikli oyunlar aracılığıyla çocuğun kendini ifade edebileceği ve dersten zevk alabileceği biçimde düzenlenmesi beklenir. Öğretmenlerin öğrenmeyi destekleyici öğretim materyalleri kullanmaları ile, öğrencilerin müzik dersine olan ilgilerinin artacağına hiç şüphe yoktur (Hancıoğlu, 2010: 12).

8. ÖĞRETİM MATERYALİ NEDİR?

Öğretim materyalleri, öğrenme süreci içerisinde, öğretmen tarafından değişik ortamlarda öğrencilere sunulan araçlardır ve bu süreç içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bu materyaller, öğretim programının gereksinimleri doğrultusunda hazırlanmalı, öğrenci gereksinimlerini tam olarak karşılayacak materyallerin seçilmesi ve kullanılması gerekmektedir (Kaya, 2006: 26). Materyal kullanımı, etkili bir eğitim- öğretim ortamı hazırlayıp, öğrencilerin öngörülen algılamasını ve öğrenmesini kolaylaştırır. Ayrıca dikkati çekerek ilgi uyandırır, sınıfa canlılık getirir ve öğrenmede zamanı kısaltır. Öğretim materyali, farklı zamanlarda birbiriyle tutarlı bilginin sunulmasını ve tekrar tekrar kullanılabilmesini sağlar. Öğrencilerin konuya katılımlarını sağlayarak, okuma yazma arzusu uyandırır (Yalın, 2004; Akt: Sever, 2011: 31).

Öğretim materyali kullanmanın temel amacı, sürecin daha etkili olmasını sağlamak ve verimliliğini artırmaktır. Sınıfta verimliliği artırmak için kaliteli, belli bir zaman sonra tekrar kullanılabilir, dikkat çekici ve doğru materyallerin hazırlanması gerekmektedir.

Materyal hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususlar şu şekildedir:

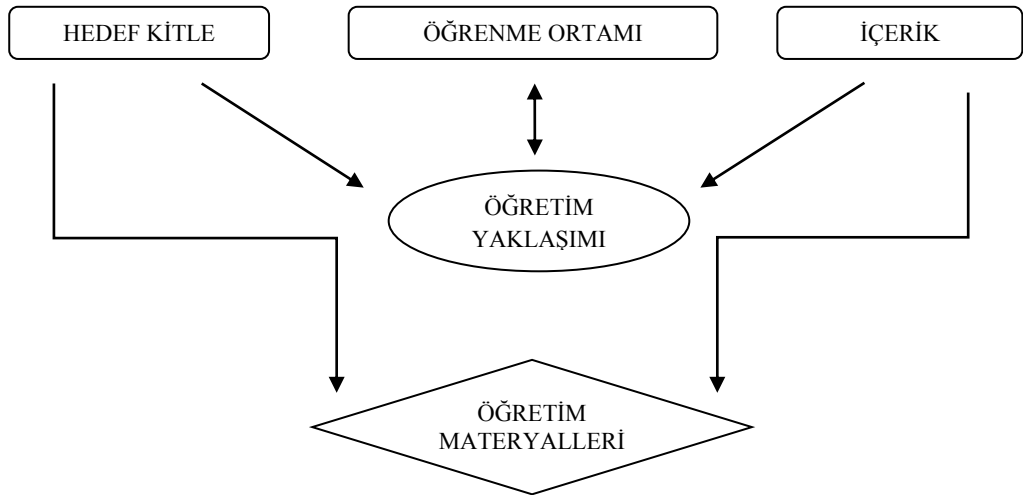
1. Materyalde yer alan bilgiler doğru ve gerçekçi olmalı,
2. Materyal güncel ve gerçek yaşamı yansıtmalı,
3. Kazanımların geliştirilmesine yardımcı olmalı,
4. Materyal üzerindeki öğeler anlamlı bir bütün oluşturmalı,
5. Materyal, pratik ve kullanışlı olmalı,
6. İçeriğin ana hatlarına vurgu yapacak şekilde hazırlanmalı,
7. Öğrencilerin özelliklerine uygun olmalı,
8. İlgi çekici olmalı ve göze hoş gelmeli,

9. Ögeler materyal alanına düzenli bir şekilde yerleştirilmeli,
10. Materyaller, yaratıcı yeni ürünler geliştirmeye isteklendirmeli,
11. Ögeler, belirginleştirici unsurlarla desteklenmeli,
12. Materyal üzerinde konu dışı bir öge bulunmamalı,
13. Materyal, ekonomik ve hazırlanması kolay olmalı,
14. Sağlam ve tekrar tekrar kullanılabilir şekilde hazırlanmalı,
15. Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında kullanımlarına açık olmalı (Avcı, 2007; Akt: Sever, 2011: 35-36).

8.1. ÖĞRETİM MATERYALLERİNİ TASARLAMA SÜRECİ VE HAZIRLAMA İLKELERİ

Öğretim materyalleri geliştirme süreci bileşenleri ve etkileşim biçimleri şekil 1'deki gibidir (Kaya, 2006: 27).

Şekil 1: Öğretim Materyalleri Geliştirme Süreci Bileşenleri ve Etkileşim Biçimleri

Şekil 1'de de görüldüğü gibi ögeler arasında karşılıklı etkileşim bulunmaktadır. Bu ögeler, öğretim materyali tasarlama ve geliştirmede bir bütündür.

Öğretim materyallerinin seçiminde temel yaklaşım, öğretim programlarındaki hedef ve davranışlara uygun olmasıdır. Farklı hedefler için, farklı materyallerin seçilmesi ve kullanılması gerekmektedir. Özellikle günlük plan hazırlanırken öğretim materyallerinin hangi koşullarda nasıl kullanılması gerektiği planda belirtilmelidir (Kaya, 2006: 27).

Öğretim materyali hazırlanırken dikkat edilmesi gereken bazı ilkeler vardır. Bu ilkeler şöyledir:

Basitlik ve Anlaşılabilirlik İlkesi: Hazırlanacak öğretim materyalleri, konuyu basitleştirebilen, öğrencinin anlamasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgilerle donanmamış bir özellik taşımalıdır. Görsel özellikler, materyalin önemli noktalarını vurgulamak amacıyla kullanılmalıdır; gereğinden fazla kullanılan görsel- işitsel öğeler öğrencinin dikkatini dağıtabilir ve öğrenme güdüsünü yok edebilir. Bu yüzden aşırı kullanımdan kaçınılmalıdır.

Etkinliğe Yönlendiricilik İlkesi: Derslerde ve ders dışı çalışmalarda materyallerin hazırlanması sırasında öğrencilerin etkin olması gerekmektedir. Etkin katılım sayesinde birlikte düşünme, üretme, tartışma vb. ortamlar sağlanabilmektedir. Öğrenciye alıştırmaya ve uygulama imkanı sağlanmalı; mümkün olduğu ölçüde öğrencinin aktifliği ilkesine uygun olarak hazırlanmalıdır.

Ekonomiklik İlkesi: Yaşamın önemli bir gerçeği olan ekonomiyi, hem hazırlanan materyalin malzemesini seçerken hem de materyal oluşturduktan sonra kullanırken dikkate almak gerekmektedir. Bu nedenle hazırlanacak olan materyaller kısa zamanda hazırlanmalı ve ucuza mal edilmelidir (Yıldız ve Şener, 2003: 40).

İlgi Çekicilik İlkesi: Hazırlanan materyal ilgi çekici olmalıdır. Materyalin ilgi çekici olması öğrenmeyi kolaylaştırdığı gibi, kişinin belleğinde de uzun zaman kalmaktadır. Bu yüzden hazırlanacak olan materyallerin ilgi çekicilik ilkesine uygun olması gerekmektedir (Günay ve Özdemir, 2006: 115-119; Demirel, 2007: 63; Sever, 2011: 36-37).

Kullanılabilirlik İlkesi: Bu ilke, öğretim materyalinin hizmete sunulurken ve hizmetten sonra kaldırılırken kolayca getirilip götürülmesi, kolayca kurulup kaldırılması ve hizmet sırasında kullanımının da zahmetsiz olması ile ilgilidir. Her öğrencinin erişimine ve kullanımına açık olmalı; her öğrencinin kullanabileceği ve yararlanabileceği türden olmalıdır.

Dayanıklılık İlkesi: Hazırlanan veya satın alınan bir materyal tekrar kullanım açısından dayanıklı olmalıdır. Ancak dayanıklı olan bir materyalin bir başka zaman ve mekanda kullanılabilmesi için uygun bir yerde saklanması gerekmektedir.

Güzellik İlkesi: Materyalleri yaparken göze hitap eden materyallerin güzel olmalarına özen göstermek gerekmektedir. Görsellik estetik ile birleştiğinde yapılan materyalin güzelliği ön plana çıkmış olur.

Öğrenciye Görelik İlkesi: Kullanılacak olan materyal öğrencinin sınıfına, ilgi alanına ve konuya göre olmalı ve öğrencinin müzikle ilgili gereksinimlerine de yanıt verebilecek şekilde yapılandırılmalıdır.

Açıklık İlkesi: Dersi ve konuyu oluşturan bütün bilgilerle değil, önemli ve özet bilgilerle donatılmalıdır; öğretim materyalleri, konunun ana hatlarını sunan, anlaşılması güç olabilecek konuları açıklayan, içeriği soyuttan somuta taşıyabilen ve görsel- işitsel özellikleri kullanarak anlaşılmayı kolaylaştıran türden olmalıdır.

Tutarlılık İlkesi: Yazılı metinler ve görsel- işitsel öğeler, öğrencinin gelişim ve öğrenim özelliklerine uygun olmalı ayrıca gerçek hayatta da tutarlılık göstermelidir; öğretim materyalinin içerdiği her türlü görsel- işitsel öğe, öğrencinin yakın çevresinde görebildiği ve anlamlandırabildiği gerçek nesnelere yansıtılmalıdır. Öğretim materyali, öğrencinin psiko-motor, zihinsel ve kişilik gelişimleri göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.

Geçerlik İlkesi: Bir materyalin geçerliliği, bilgi ve beceriyi öğretmede materyalin ne kadar işe yaradığı ile ilgilidir. Bu nedenle materyali test ederken “Bu materyal amacımıza ne derece hizmet etmektedir?” sorusu sorulmalıdır. Gerçek hayatı yansıtmalı; gerçeğe uygunluğu sağlanmalı, mümkünse gerçek hayatı sınıf ortamına taşıyabilecek materyaller seçilmelidir.

Güncellenebilirlik İlkesi: Gerektiğinde kolaylıkla geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir olmalıdır; eğitim ortamının hayatla tutarlılık göstermesi ve öğrenci ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için, kullanılan materyallerin içeriğinin mutlaka doğru ve güncel bilgiler içermesi gerekmektedir. Bilgide meydana gelen yenilikleri ve gelişimleri yansıtabilen türde ve güncelleştirilebilir yapıda olmalıdır.

Amaçlarla Bağdaşlık İlkesi: Öğretim materyali dersin amaçlarına, Milli Eğitimimizin amaçlarına hizmet etmelidir. Dersin hedef ve davranışlarına uygun

olarak seçilmeli ve hazırlanmalı; öğrenme- öğretme sürecinde yer alan öğretim materyallerinin geliştirilip kullanılması, hedeflere göre belirlenmelidir.

Bu bilgilerden yola çıkarak her tür ve düzeydeki eğitim uygulamalarında amaçlara ulaşabilmek için öğretim materyallerinden yararlanılması gerektiğini, kalıcı ve kolay öğrenme için bu materyallerin kullanımının eğitim sürecinde önemli olduğunu söyleyebilmekteyiz (Kaya, 2006: 28).

Öğretim materyalleri içerisinde görsel materyaller yer almaktadır. Görsel materyaller (resimler, fotoğraflar, çizimler vs.), gerçek nesne ve modeller, yazılı gereçler (kitaplar, broşürler vs.) sınıf ortamında kullanılacak materyal örneklerinin başlıcaları arasında yer almaktadır (Kaya, 2006: 26).

8.2. GÖRSEL MATERYALLERİN EĞİTİMDEKİ YERİ VE ÖĞRENMEDEKİ ROLÜ

Eğitimin her aşamasında görsel materyaller kullanılmaktadır. Öğrencilere öğretmek istenen konular, görsel materyaller sayesinde daha kolay bir şekilde öğretilmektedir. Ünlü eğitim filozofu John Dewey, eğitimde görsel materyallerin önemli olduğunu ve bu materyallerin eğitim için daha etkili olduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin sadece okuyarak değil görerek, yaparak ve yaşayarak öğrenmelerinin daha etkili olduğu yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkmaktadır (Özdamlı, 2011: 59).

Vygotsky'nin (1978: 33) öğrenme kuramında da görsel algı ön plana çıkmaktadır. Bu teorisyene göre, çalışma alanında kullanılan görsel materyalin her bir bağımsız elementi, materyalin gösterilmesiyle eş zamanlı olarak algılanmaktadır (Akt: Canakay, 2007: 21).

Eğitimde görsel materyaller, öğrenmenin kalıcı olmasını sağlaması açısından önemli görülmektedir. Bir öğretme etkinliği ne kadar çok duyu organlarına hitap ederse, öğrenme de o kadar kalıcı, buna bağlı olarak da unutmama o kadar geç olmaktadır (Demirel, 2007: 65).

Bilgi verme ve öğretim amaçlı görselleri tasarlarken, materyalin; mesajın kaynağı (öğretmen) ile alıcı (öğrenen birey) arasındaki iletişimi geliştirme açısından temel olarak 4 ana amaca hizmet etmesi gözetilir:

- 1- Okunaklığı garantilemek,
- 2- Verilmek istenen mesajı yorumlamaya harcanan emeğin miktarını azaltmak,
- 3- İzleyenlerin etkin katılımını sağlamak,
- 4- Verilmek istenen mesajın en önemli kısmına odaklanılmasını sağlamak (Seferoğlu, 2013: 29).

Görsel öğelerin faydalarını Seferoğlu (2013: 28) şu şekilde özetlemektedir.

Öğrenen bireylerin dikkatini çekerek onları güdüler,

Bireylerin dikkatini canlı tutar,

Bireylerin duygusal tepkiler vermesini sağlar,

Kavramları somutlaştırır,

Anlaşılması zor olan kavramları basitleştirerek, anlaşılmasını ve hatırlanmasını kolay hale getirir,

Şekiller yoluyla bilginin düzenlenmesini ve alınmasını kolaylaştırır,

Bir kavram ile ilgili öğeler arasındaki ilişkiler, şekiller yoluyla aktarılabilir,

Bazı öğrencilere, kaçırmaları olası birtakım noktaları, görsel öğeler yardımıyla anlama şansı verir.

Görsel ve sözel sergileme yapan bireyler, öğretmenler ve tasarımcılar, amaca ulaşmak için çeşitli öğelerin düzenlenmesi konusunda karar vermelidir. Bu kararları Seferoğlu (2013: 29-30) 3 grupta ele almaktadır.

Uysurlarla ilgili kararlar: Bir materyal geliştirirken, görsel/sözel unsurların seçilmesi, parçalanması, birleştirilmesi ve materyalin anlamlı bir bütün haline getirilmesi.

Biçimsel yapı ile ilgili kararlar: Materyaldeki öğelerle ilgili olarak çeşitli biçimsel unsurların neler olacağını kararlaştırılması.

Düzenleme ile ilgili kararlar: Üzerinde karar verilen model içinde görsel ve sözel öğelerin düzenlenmesi.

Yapılan birtakım araştırma verileri, öğrenilenlerin % 83'ünün görme, % 11'inin işitme, %3.5'inin koklama, %1.5'inin dokunma ve %1'inin tatma yaşantıları yolu ile öğrenildiğini göstermektedir. Bir araştırmanın sonuçlarına göre de, zaman faktörü sabit tutulduğunda insanlar; okuduklarının %10'unu, işittiklerinin%20'sini, gördüklerinin %30'unu, görüp işittiklerinin %50'sini, söylediklerinin% 70'ini, yapıp

söylediklerinin de %90'ını hatırlamaktadırlar (Kaya, 2006: 28). Bu vb. araştırma verilerine ve öğrenme ile ilgili olarak yapılan bazı araştırmalara dayanarak, öğrenmenin büyük bir kısmının görsel betimlemeler yoluyla gerçekleştiğini ve birçok kişinin görsel betimlemeler yoluyla daha kolay öğrendiğini söyleyebiliriz.

Öğretim materyalleri içerisinde yer alan görsel materyallerin, eğitim ve öğretimi kolaylaştırma, öğrencinin daha iyi algılama ve konuyu pekiştirmesini sağlama, kalıcı öğrenmeyi sağlama ve öğrencinin gerçek hayatıyla öğretim ortamı arasında bir köprü kurmasına yardımcı olma gibi birçok olumlu etki yarattığı yapılan açıklamalardan da anlaşılmaktadır.

Bu araştırma, görsel materyallerle destekli bir müzik eğitimini önermekte ve bu doğrultuda hazırlanmış görsel materyalleri sunmaktadır.

9. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Görsel materyaller, öğrencinin gerçek hayatıyla öğretim ortamı arasında bir köprü kurmasına yardımcı olmaktadır. Görsel materyallerin öğrenme- öğretme sürecindeki en önemli rolü, öğretim ortamlarının öğrenci için daha anlamlı ve etkili kılmasıdır. Öğrenciler için en etkin öğrenme ortamları, öğrencilerin aktif olduğu, öğrenmeyi kolaylaştırıcı çeşitli materyallerin kullanıldığı ortamlardır ve bu ortamlarda kalıcı izli öğrenmeler gerçekleşmektedir. Özellikle ilkökul döneminde kullanılan görsel materyallerin, çocuğun gelişimi ve öğrenimi aşamasında kolaylık sağlama açısından kullanımı önemli görülmektedir. İlkokul müzik dersi programları incelendiğinde; 1-2-3. sınıf müzik dersi programında; tekerlemeler, çeşitli çocuk parçaları, hikayelerden yola çıkarak müziksel anlatım, enstrüman yapımı ve tanıtımı, şarkılı oyunlar, farklı müzik türleri, müzik ve dans, halk oyunlarımız, müzik, ses ve hareket, belirli gün ve haftalarımızla ilgili şarkılar, Atatürk ve müzik konularının yer aldığı görülmektedir. Bu konuların anlatımında herhangi bir müziksel kavramın kullanılmadığı, teorik bilgilere yer verilmediği ve kulaktan şarkı öğretimi yoluyla derslerin işlendiği belirlenmiştir. 4. sınıf müzik dersi programı incelendiğinde ise birçok farklı konunun yanında müzikle ilgili temel kavramların (dizek, dizek çizgileri ve aralıkları, sol anahtarı, ölçü, ölçü çizgisi, bitiş

çizgisi, vuruş, dörtlük nota, dörtlük sus, sekizlik nota, ölçü belirteci) 4. sınıf müzik dersinde başlamış olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkılarak müzikle ilgili temel kavramların verilmeye başlandığı 4. sınıfta öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerin kullanımının gerekli olduğu düşünülmektedir. Buradan yola çıkılarak bu araştırmada ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak araştırmacı tarafından çeşitli görsel materyaller hazırlanmış ve bu görsel materyallerle ilgili olarak sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Bundan dolayı bu araştırmada; “İlkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerin kullanımına ilişkin uzman görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır.

10. ALT PROBLEMLER

1. Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, materyal hazırlama ilkelerine uygun mudur?
2. Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, program hedeflerine uygun mudur?
3. Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, öğrenmeyi kalıcı tutacak şekilde mi hazırlanmıştır?
4. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, sınıf ve müzik öğretmenleri tarafından rahatlıkla hazırlanabilecek materyaller midir?
5. Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, müzik dersini daha zevkli hale getirebilecek doğrultuda mı hazırlanmıştır?

11. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırma, ilkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyaller konusunu kapsamakta olup betimsel bir çalışmadır. Çalışmada 1 yıllık 4. sınıf müzik dersi programı incelenmiş ve program için çeşitli görsel materyaller hazırlanmıştır.

Bu araştırmada;

1. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programı içeriğinin incelenmesi,
2. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programı dahilinde görsel materyallerin hazırlanması,
3. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik hazırlanan görsel materyaller hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin alınması,
4. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik hazırlanan görsel materyaller hakkında müzik öğretmenlerinin görüşlerinin alınması,
5. Sınıf ve müzik öğretmenlerine ve öğretmen adaylarına ilkokul 4. sınıf müzik dersi içeriği ile ilgili çeşitli materyaller hazırlama hakkında bilgi vermesi,
6. Görsel materyaller ile ilgili olarak bu vb. çalışmalara ışık tutması amaç edinilmiştir.

12. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma;

1. Müzik eğitimine katkı sağlayıcı olması,
2. Somut bir yöntemin yaygınlaşmasına hizmet etmesi,
3. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programında görsel materyallerin yeterli olup olmadığının belirlenmesi,
4. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin müzik öğrenimine kolaylık sağlaması,

5. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik hazırlanan görsel materyaller yoluyla öğrencilerin müzik bilgilerini kalıcı izli öğrenmelerine kaynak oluşturması,
6. İlkokul 4. sınıf öğrencileri için daha önce böyle bir çalışmanın yapılmamış olması,
7. Bu ve benzeri çalışmalara ışık tutması açısından önemli görülmektedir.

13. ARAşTIRMANIN SAYILTI LARI

Bu araştırmada;

1. Seçilen araştırma modelinin araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu,
2. Veri toplama aracı olarak kullanılan kaynak tarama/ çözümleme/ görüşme yöntemlerinin geçerli ve güvenilir olup, araştırma için gerekli bilgilere ulaşmayı sağladığı,
3. İlkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerle ilgili olarak daha önce herhangi bir çalışmanın yapılmadığı,
4. Müzik ve sınıf ğretmenlerinin görüşme sorularına dürüstlükle cevap verdiği sayıltılarından hareket edilmiştir.

14. ARAşTIRMANIN SINIRLILIK LARI

Bu araştırma;

1. İlkokul 1, 2, 3 ve 4. sınıf müzik dersi programlarının incelenmesi ile,
2. İlkokul 4. sınıf müzik dersi programı ile,
3. Konu hakkında ulaşılabilen tez, makale, bildiri, yazılı ve görsel kaynaklar ile,
4. Araştırmaya gönüllü olarak katılan ve Afyonkarahisar ili sınırları içerisinde çalışmakta olan 5 sınıf ve 5 müzik ğretmeni ile,

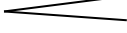
5. Yüksek lisans programı için ayrılan süre ile,
6. Araştırmacının sağladığı maddi olanaklar ile sınırlıdır.

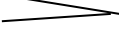
15. TANIMLAR

Adagio: Oldukça ağır.

Allegro: Dinç, neşeli bir çabuklukla (Say,2002: 28).

Bitiş Çizgisi: Bir müzik eserinin sona erdiğini belirtmek için eserin sonuna dik olarak çizilen bir ince ve bir kalın çizgi.

Crescendo (Cresc) :Birbirini izleyen notalarda sesin giderek gürleşeceğini belirten işaret.

Decrescendo (Decresc) :Birbirini izleyen notalarda sesin giderek hafifleyeceğini belirten işaret.

Dizek: Üzerine ve aralarına müzik notalarının yazıldığı birbirine paralel beş yatay çizgi ve dört eşit aralıktan oluşan şekil (Sözer, 1996: 222).

Forte (f): Kuvvetli.

Mezzoforte (mf): Orta kuvvet.

Moderato: Orta hızda.

Ölçü: Bir müzik yapıtında ritim birimi olan vuruşların, eşit zamanlara bölünmesidir. Birimler dizek üzerinde yukarıdan aşağıya doğru çekilen çizgilerle birbirinden ayrılırlar. Böylece, yapıtın zamanı eşit süreli değerlere bölünmüş olur (Sözer, 1996: 529).

Ölçü Belirteci: Bir ölçü içerisindeki toplam vuruş sayısını ve nota süresini gösteren rakamlar.

Ölçü Çizgisi: Ölçüleri birbirinden ayıran dikey çizgi.

Piano (p): Hafif.

Sol Anahtarı: Bir müzik yapıtını yorumlayacak insan sesine ya da çalgıya en uygun ses genişliğini belirleyen işaretler olan anahtarlar 3 türe ayrılır ve sol anahtarı dizeğin ikinci çizgisinden başlayan anahtardır (Sözer, 1996: 32).

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama yöntemleri ve verilerin çözümlenmesi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, ilkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerin hazırlandığı betimsel bir çalışmadır.

“Betimleme yöntemi, olayların, olguların, nesnelerin, kurumların veya çeşitli durumların ne olduklarını veya belli özelliklerin neler olduğunu ortaya çıkarma işlemleridir” (Cebeci, 2010: 7).

Araştırmada, görsel materyalleri hazırlanma aşamasından önce veri toplama amacıyla nitel araştırma türlerinden olan analiz yönteminin bir alt başlığı olan “Görsel Analiz” yönteminden yararlanılmıştır.

“Görsel analiz, görsel verilerin, simgelerin, sembollerin, işaretlerin açıklanıp yorumlanması şeklinde tanımlanabilir” (Sönmez ve Alacapınar, 2013: 84).

Ayrıca araştırmada, fikir ve bilgi almak için görüşme tekniğine de başvurulmuştur. “Görüşme tekniği, kişilerden belli bir konuda duygu ve düşüncelerini alma etkinliği olarak tanımlanabilir” (Sönmez ve Alacapınar, 2013: 108).

Araştırmaya konu olan ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı için hazırlanan öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyaller hakkında görüşlerini almak için 5 sınıf öğretmeni ve 5 müzik öğretmeni ile görüşmeler yapılmış ve burada “Yapılandırılmış Görüşme Modeli” uygulanmıştır.

“Yapılandırılmış görüşme, daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı biçimde saptayan, görüşme planının aynen uygulandığı bir görüşmedir” (Karasar, 2013: 167).

3. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı için hazırlanan görsel materyaller hakkında fikirlerini almak için görüşmeye gönüllü olarak katılan 5 müzik ve 5 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Fikirlerine başvuru olan öğretmenlerin deneyimli kişiler olduğu, müzik öğretmenlerinin hepsinin daha önceki yıllarda ilkokul kademesinde görev yapmış olduğu yapılan görüşmeler sırasında tespit edilmiştir.

Araştırmada, bilimsel etik kuralları gereği çalışma grubunun isimleri araştırmacıda gizli tutulup, çalışma grubundaki sınıf ve müzik öğretmenleri, sınıf öğretmeni 1, 2, 3, 4, 5 ve müzik öğretmeni 1, 2, 3, 4, 5 olarak belirlenmiştir.

4. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

Araştırmada;

1. Konu kapsamına giren kavramların tanımlanmasında veriler; görsel, yazılı, basılı kaynakların taranması ile elde edilmiştir.

2. Elde edilen kaynaklar yoluyla ilkokul 1. kademe olan 1, 2, 3 ve 4. sınıfların müzik dersi programları incelenmiştir.

3. 4. sınıf müzik dersi programı ele alınıp, araştırmacı tarafından bu program doğrultusunda çeşitli görsel materyaller hazırlanmıştır.

4. Materyallerin hazırlanması aşamasında görsel materyallerle ilgili olarak yazılı, basılı birçok kaynağın analizi yapılmıştır.

5. Araştırmaya konu olan ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı için hazırlanan öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerle ilgili olarak fikir almak için bir görüşme formu hazırlanmış ve görüşme formunda 13 soru yer almıştır.

6. Hazırlanan görsel materyallerle ilgili olarak müzik ve sınıf öğretmenlerinin fikirlerini almak için, onların uygun oldukları ortamlarda (çalıştıkları okullarda ve evlerinde) görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

7. İlköğretim müzik 4-5 öğretmen klavuz kitabında yer alan 4. sınıf müzik dersi yıllık plan örneği eklere koyulmuş (Ek 1) ve bu yıllık plan örneğinin araç-gereçler kısmına araştırmacı tarafından geliştirilen materyal örnekleri eklenmiştir.

5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Verilerin analiz edilmesi ve yorumlanması aşamaları şöyledir: İlk aşamada, araştırmanın kavramsal çerçevesinden yola çıkılarak ilkokul 4. sınıf müzik dersi programı incelenmiştir. İkinci aşamada, bu program doğrultusunda görsel, yazılı, basılı materyallerin analizi yapılarak müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyaller hazırlanmıştır. Üçüncü aşamada, hazırlanan görsel materyaller hakkında uzman görüşlerine başvurularak elde edilen veriler ortaya konulmuş, araştırmanın amaçları doğrultusunda yorumlanarak bir takım sonuçlara ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, ana ve alt problemlere dayalı olarak, ilkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallere yönelik elde edilen verilerin çözümlenmesiyle ulaşılan bulgulara ve bulgular doğrultusunda yapılan yorumlara yer verilmiştir.

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

“Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, materyal hazırlama ilkelerine uygun mudur?” Şeklinde belirlenen birinci alt probleme yönelik bulgular aşağıdaki gibidir:

“Sizce müzik dersi için materyal hazırlarken nelere dikkat edilmeli ve hazırlanacak materyallerde bulunması gereken özellikler neler olmalıdır?”

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

Sınıf Öğretmeni 1: “Materyaller çocuğun yaşına uygun, dikkat çekici ve uzun süre kullanılabilir şekilde olmalı. Materyallerde bulunması gereken özellikler; renkli, ilgi çekici, sağlam ve öğrencilerin de rahatlıkla kullanabileceği türde olmasıdır.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Dikkat çekici olmalı, konuyla görsel örtüşmeli, malzemeler kaliteli olmalı, hemen yıpranmamalı, öğrenci düzeyine uygun olmalı.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Canlı renkler seçilmeli, malzemeler kaliteli olmalı ki amaca uzun süre hizmet edebilmeli, görseller eğlenceli ve yaş seviyesine uygun olmalı.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Kullanışlı, ilgi çekici, öğrenci düzeyine uygun, öğrencinin kalıcı öğrenme gerçekleştirebilmesini sağlamalı, hayata uygulanabilir olmalı.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Kullanışlı olmalı, öğrencinin ilgisini çekmeli, görseller zengin olmalı, konu dışına çıkılmamalı.”

Bu veriler ışığında sınıf öğretmenleri, materyal hazırlarken materyalin, materyal hazırlama ilkelerinden olan kullanışlı, kaliteli ve dikkat çekici, öğrencilerin yaş düzeylerine uygun, hayata uygulanabilir olmasına, görsellerin konu ile örtüşmesine özen gösterilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Resimlerle desteklenmesi ve anlaşılır olması, konuya uygun olması gerekir.”

Müzik Öğretmeni 2: “Öğrencinin sınıf düzeyine uygun olması, eğlenceli ve anlaşılır olması, kullanışlı olması.”

Müzik Öğretmeni 3: “Görsellik önemlidir. Çeşitli ve pekiştirici olmalı, uygulanabilir ve şartlara uygun olmalı, yaş grubu dikkate alınmalı, güncel örnekler olmalı.”

Müzik Öğretmeni 4: “Bilinen şeylerden yani güncel olan bilgilerden yola çıkılması, kullanışlı olması, öğrencinin ilgisini çekebilecek ve kolay öğrenmesini sağlayacak, renkler ve resimlerin sıkça kullanılması gibi unsurlara dikkat edilmeli.”

Müzik Öğretmeni 5: “Kullanışlı olması, ilgi çekici olması, öğrencinin günlük yaşantısından olması, güncellenebilir olması.”

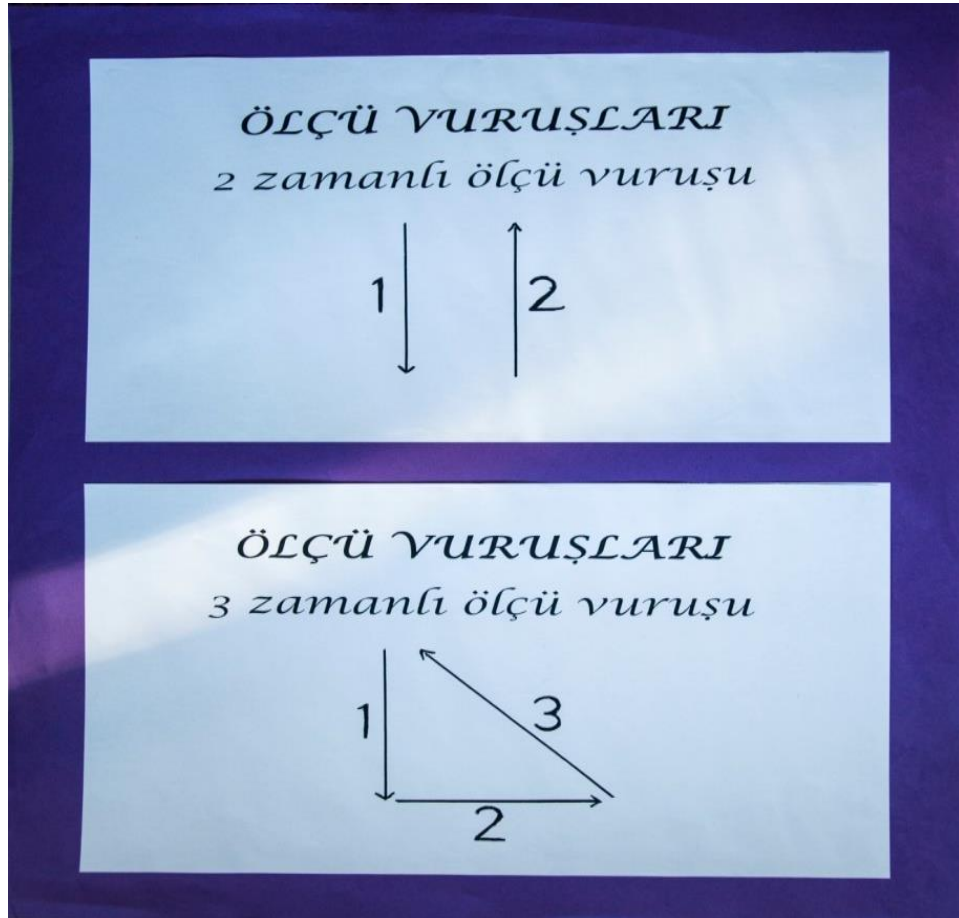
Müzik öğretmenleri de materyal hazırlarken materyalin, materyal hazırlama ilkelerinden olan kullanışlılık, dikkat çekicilik, anlaşılabilirlik, düzeye, konuya ve günlük hayata uygunluk, güncellenebilirlik gibi ilkelere ve ayrıca eğlenceli olması, resimlerle desteklenmesi, pekiştirici olması gibi unsurlara da dikkat edilerek hazırlanması gerektiğini vurgulamışlardır.

Yukarıdaki verilerden anlaşılmaktadır ki; sınıf ve müzik öğretmenleri için görsel materyallerin kullanışlı, ilgi çekici, renkli, kolay öğrenme sağlayan, güncellenebilir, anlaşılır, eğlenceli, öğrenci düzeyine ve konuya uygun, pekiştirici, hayata uygulanabilir olması, resimlerle görsellerin desteklenmesi ve günlük yaşamdan olması son derece önemlidir. Ayrıca konuyla görselin uyumlu olmasına, materyallerin yıpranmaması için kaliteli malzemelerin kullanılmasına da dikkat edilmelidir. Sınıfta dersin verimliliğini artırmak, materyallerin belli bir zaman sonra tekrar kullanılabilmesi ve amacına hizmet edebilmesi için görsel materyalleri hazırlarken bu hususların yani materyal hazırlama ilkelerinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Materyaller eğitim süreci içerisinde önemli bir yere sahiptir. Eğitim süreci içerisinde kullanılacak olan bu materyalleri hazırlama sürecinde ve bu süreç içerisinde dikkat edilmesi gereken bazı unsurlar bulunmaktadır. Araştırmanın kavramsal çerçevesinde bahsedilen ayrıca sınıf ve müzik öğretmenlerinin de belirttiği materyal hazırlama ilkeleri şöyledir:

Basitlik ve Anlaşılabilirlik İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenleri, hazırlanacak olan bir materyalin basit ve anlaşılır olması gerektiğini belirtmişlerdir. Yani bir materyal konuyu basitleştirebilen, öğrencinin anlamasını kolaylaştıran türden olmalıdır. Şekil 2’de basitlik ve anlaşılabilirlik ilkesine uygun olarak hazırlanan bir materyal görülmektedir. Hazırlanan görsel materyallerin hepsi şekil 2’de görülen materyal gibi görüldüğü anda anlaşılabilen, karmaşık olmayan, öğrenci seviyesine uygun materyallerdir.

Şekil 2: Basitlik ve Anlaşılabilirlik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği

Etkinliğe Yönlendiricilik İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, bir materyal öğrenciyi sınıf içerisinde yapılacak etkinliğe yönlendirecek türden olmalıdır. Bundan dolayı öğretim materyali hazırlama sırasında öğrencilerin etkin olacağı türden materyal oluşturmaya dikkat edilmelidir. Şekil 3’te öğrencilerin etkin katılımının sağlandığı bir materyal görülmektedir. Bu materyal, tek bir öğrenciyeye uygulanabilecek bir materyal olmasının yanında kalabalık öğrenci gruplarına da uygulanacak ve bu şekilde çalışmayı daha zevkli hale getirebilecek türden de bir materyaldir. Buradaki amaç, öğrencilerin hepsinin karşılıklı etkileşim halinde etkinliğe katılmalarını sağlamaktır. Şekil 3’te ve Şekil 5’te bilgisayar oyunlarından hareket edilmiştir. Şekil 3’te “Mario” oyunu, Şekil 5’te de “Hugo” oyunu canlandırılmaya çalışılmıştır. “Mario” oyunu, nüans terimlerini, “Hugo” oyunu ise çeşitli ritim kalıplarını öğretmeyi amaçlayan bir materyaldir. Bu materyaller, bütün sınıfın aktif katılımını sağlayacak türdendir. Çünkü bu materyallerde, günümüzde aktif olarak kullanılan ve her çocuğun oynamaktan zevk aldığı bilgisayar oyunlarından yola çıkılmıştır. Bundan dolayı da öğrencilerin ilgisini çekecek ve bu şekilde sınıfın aktif katılımını sağlayacak materyaller olduğu düşünülmektedir. Ayrıca “Mario” ve “Hugo” oyunları, araştırmacı tarafından bir 4. sınıfa uygulanmış ve bu sınıfla birkaç saat ders yapılmıştır. Yapılan bu derslerde öğrencilerin bu oyunlara aktif olarak katıldığı gözlemlenmiş ve bu çalışmaların öğrencileri etkinliğe yönlendiren çalışmalar olduğu, o sınıfın sınıf öğretmeni tarafından da dile getirilmiştir (EK: 5).

Şekil 3: Mario Oyunuyla Sınıf Katılımını Sağlayan Bir Materyal Örneği

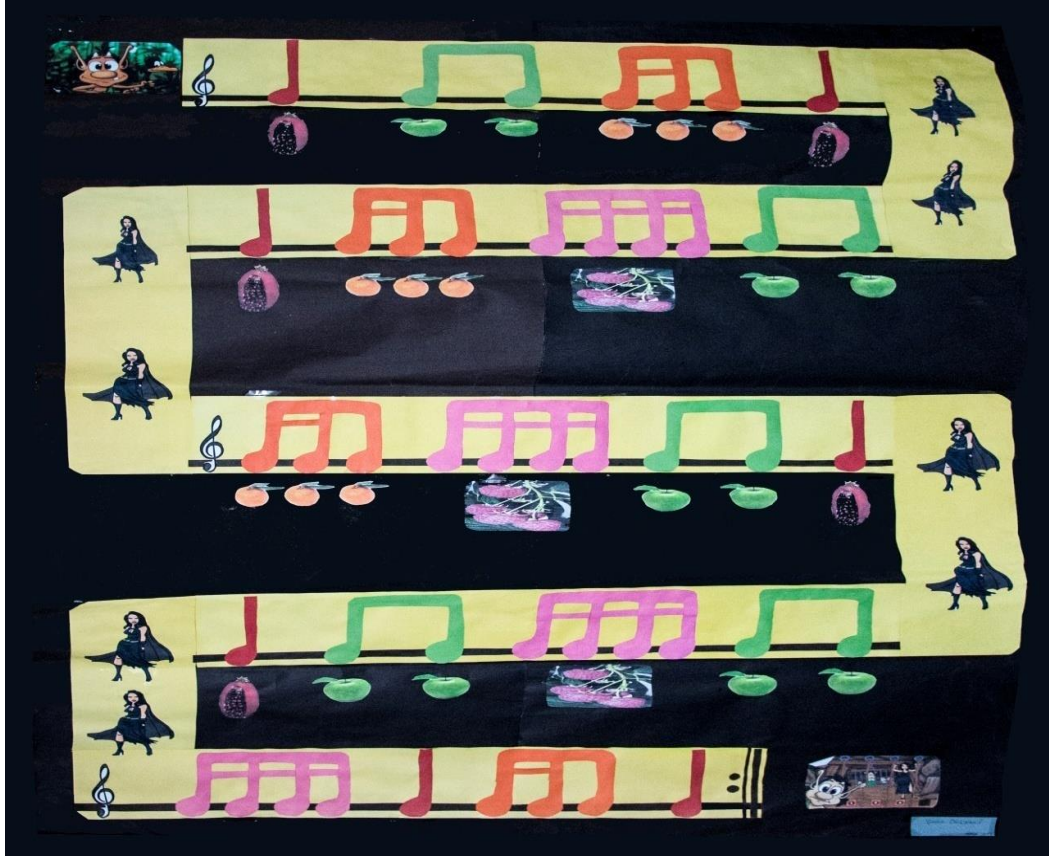
Ekonomiklik İlkesi; bir öğretim materyalinin malzemesini seçerken ekonomik uygunluğuna dikkat etmek gerekmektedir. Bu araştırma için hazırlanan görsel materyallerin hepsi, bütün kırtasiyelerde rahatlıkla bulunabilen, gayet ekonomik materyallerdir. Kullanılan malzeme çokluğu ve uzunluğundan dolayı en pahalı materyal olan “Mario” adlı materyalin maliyeti bile çok düşüktür. Şekil 4’te malzemesi 3-4 lirayı geçmeyecek gayet ekonomik bir materyal görülmektedir.

Şekil 4: Ekonomiklik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği

İlgi Çekicilik İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, bir materyalin bireyin hafızasında uzun süre kalması için ilgi çekici olması gerekmektedir. Araştırma için hazırlanan görsel materyallerin hepsinde, öğrencilerin hafızasında uzun süre kalabilmesini sağlayan ilgi çekici görseller kullanılmıştır. Ayrıca materyallerde çocukların gayet iyi bildiği çeşitli oyunlar da ele alınmıştır. Kısaca hazırlanan bütün materyallerin ilgi çekicilik ilkesine uygun olduğu düşünülmektedir. Şekil 5’te bu ilkeye uygun bir materyal görülmektedir. Bu materyalde “Mario” oyunu gibi çocukların çok iyi bildiği bir bilgisayar oyunu olan “Hugo” oyunundan yararlanılmıştır. Bu materyalde çeşitli ritim kalıpları “Hugo” oyunuyla öğretilmeye ve pekiştirilmeye çalışılmıştır.

Şekil 5: Hugo Oyunu Canlandırılarak İlgi Çekicilik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği

= Bu resim, parmak şıklatma veya sus olarak kullanılabilir.

Kullanışlılık İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenleri, bir materyal hizmete sunulurken veya hizmet sonunda kaldırılıp taşınırken zor olmaması yani kullanışlı olması gerektiğini belirtmişlerdir. Hazırlanan görsel materyaller hizmet aşamasında ve sonrasında bir resim dosyası yardımıyla rahatlıkla taşınabilen, ağır olmayan ve kullanışlı materyallerdir. Sadece birkaç materyal daha uzun olduğu için taşınması zor olabilir. Bu materyaller okulun müzik sınıfında, müzik sınıfı olmayan okullarda ise okul müdürünün göstereceği bir depoda muhafaza edilebilir.

Dayanıklılık İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, hazırlanan materyalin tekrar kullanılması için dayanıklı ve kolay yıpranma durumunun olmaması gerekir. Hazırlanan görsel materyallerin hepsinin kolay yıpranma durumu

olmayan dayanıklı materyaller olduğu düşünölmektedir. Araştırmacı tarafından sağlam kartonlara yapılan bu materyaller, materyali kullanan öğretmenin de özeniyle uzun süre kullanıma açık kalabilecek materyallerdir.

Güzellik İlkesi; materyalleri hazırlarken materyallerin göze hitap eden güzel materyaller olmalarına özen göstermek gerekmektedir. Sınıf ve müzik öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde öğretmenler, hazırlanan görsel materyallerin göze hitap eden materyaller olduğunu, görsellik yönünden zengin olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca materyallerin güzel olmalarının yanında küçük yaştaki öğrencilerin ilgisini çekecek, merak uyandıracak materyaller olduğunu da ifade etmişlerdir.

Öğrenciye Görelik İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, hazırlanan materyalin öğrenciye, sınıfa ve konuya uygun olması gerekir. Materyaller hazırlanırken özellikle öğrencilerin seviyesine uygun olup olmadığı düşünölmüş ve bununla ilgili araştırmalar yapıldıktan sonra materyaller hazırlanmıştır. Ayrıca bütün materyaller konuyla bütönlük içerisinde. Materyaller hazırlanırken her konu tek tek ele alınmış, araştırılmıştır. Konuları en sade ve en anlaşılır şekilde anlatmak için titizlikle çalışılmıştır. Bundan dolayı hazırlanan görsel materyallerin hepsinin sınıf ortamına uygun, konuyla bütönlük gösteren, öğrencilerin yaş seviyelerine uygun materyaller olduğu düşünölmektedir.

Açıklık İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, bir materyal konuyu açık bir şekilde ifade etmelidir. Açıklık ilkesine göre bir materyal bütün bilgilerle değil asıl anlatılmak istenen özet bilgileri aktarmalıdır. Hazırlanan bütün materyaller özellikle öğrencilerin yaş seviyeleri düşünölererek ve göz önünde bulundurularak hazırlandığı için bu materyallerin açıklık ilkesine uygun materyaller olduğu düşünölmektedir. Şekil 6'da açıklık ilkesine uygun bir materyal görölmektedir.

Şekil 6: Açıklık İlkesine Uygun, Müzikte Hız Değişikliklerini Anlatan Bir Materyal Örneği

Tutarlılık İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, bir materyal öğrencinin gerçek hayatı ile tutarlı olmalıdır. Materyallerdeki yazılı metinler ve görsel- işitsel öğeler gerçek hayatla tutarlılık göstermelidir. Bu ilkeye göre hazırlanacak olan materyaller öğrencinin yakın çevresinde görebildiği, anlamlandırabildiği nesne ve canlılar olmalıdır. Şekil 7 ve 8’de bu ilkeye uygun materyaller görülmektedir. Şekil 7’deki materyalde arılar, gerçek hayatta olduğu gibi arı kovanına doğru bir gidiş göstermektedirler. Materyaller hazırlanırken bir kısım materyal, öğrencilerin bildiği bazı oyunlardan yola çıkılarak hazırlanmış, bazı materyallerde de, öğrencilerin günlük hayatlarında ve yaşadıkları dünyada var olan gerçek bilgilerden yola çıkılmıştır. Şekil 6’da gösterilen kaplumbağanın ağır bir hayvan olduğu, atın kaplumbağaya göre daha hızlı bir hayvan olduğu, Şekil 7’deki arıların kovanlarına gitmeye çalıştığı, bisikletin araba ve uçağa göre daha yavaş bir araç olduğu (Şekil 8) gibi hazırlanan materyaller gerçek hayatla tutarlılık içerisindedir.

Şekil 7: Tutarlılık İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği 1

Şekil 8: Tutarlılık İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği 2

Geçerlik İlkesi; bir materyal, tutarlılık ilkesinde olduğu gibi geçerlik ilkesinde de gerçek hayatı yansıtmalı, gerçek hayatı sınıf ortamına taşıyabilecek materyaller seçilmelidir. Şekil 9’da geçerlik ilkesine uygun bir materyal görülmektedir. Bu materyali uygulama aşamasında, sınıfa 3 farklı boyutta davul getirilerek müzikte gürlük değişiklikleri anlatılabilir. Hazırlanan görsel materyallerin büyük bir kısmının şekil 9’daki gibi uygulanabilir, gerçek hayatı yansıtan, geçerlik ilkesine uygun materyaller olduğu düşünülmektedir.

Şekil 9: Geçerlik İlkesine Uygun Bir Materyal Örneği

Güncellenebilirlik İlkesi; materyaller bilgide gelen yenilikleri ve gelişimleri yansıtabilen türden güncellenebilir yapıda olmalıdır. Sınıf ve müzik öğretmenleri, materyallerin belli bir zaman sonra tekrar kullanılabilmesi için güncellenebilir yapıda olması gerektiğini belirtmişlerdir. Hazırlanan görsel materyallerin hepsi gerektiğinde değiştirilebilecek, tekrar yenilenebilecek, güncellenebilecek, güncel bilgiler ışığında üzerinde değişiklik yapılabilecek materyallerdir. Bu materyallerin hepsi, müzikte yüzyıllardır kullanılan temel kavramlar üzerine yapıldığı için, materyallerin güncelliğinin devam edeceği fakat yıpranmalar sonucunda materyallerin değiştirilip geliştirilerek tekrar yapımının sağlanabileceği düşünülmektedir. Bunun yanında "Mario" (Şekil 3) ve "Hugo" (Şekil 5) oyunları gibi popüler olan fakat zaman içerisinde popülerliğini yitirebilecek olan oyunlar yerine daha güncel oyunlar tercih edilebilir.

Amaçlarla Bağdaşlık İlkesi; sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, hazırlanacak materyal, dersin hedef, davranış ve amaçlarına uygun olarak seçilmelidir. Hazırlanan görsel materyallerin hepsi müzik dersi program, hedef, davranış ve amaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Hazırlanan görsel materyaller, pratik bir şekilde hazırlanabilen, gayet ekonomik ve malzemeleri her kırtasiyede rahatlıkla bulunabilen materyallerdir. Hazırlama aşamasında bazı materyaller uzun sürmekle beraber, sadece bir saatte yapılabilecek materyaller de mevcuttur. Her materyal görüldüğü anda anlaşılırdır. Hiçbir materyalde karmaşıklığa yer verilmemiştir. Aynı zamanda materyaller hazırlanırken kullanışlılığa da dikkat edilmiştir. Hazırlanan materyallerin bir kısmı ilkokul 4. sınıf öğrencilerine uygulanmış ve bu materyallerin öğrencilerin ilgisini çeken, onların hevesle derse katılımlarını sağlayan materyaller olduğu görülmüştür (EK: 5). Kısaca, hazırlanan görsel materyallerin araştırmanın kavramsal çerçevesinde bahsedilen materyal hazırlama ilkelerine ve sınıf ve müzik öğretmenlerinin bahsettiği ilkelere uygun, dikkat ve ilgi çekici, uzun süre kullanılabilir, kaliteli, konu ile bütünlük gösteren, canlı görsellerin kullanıldığı, öğrenci düzeyine uygun ve onların kalıcı öğrenme gerçekleştirebilmesini sağlayacak türden materyaller olduğu düşünülmektedir.

2. İKİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

“Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, program hedeflerine uygun mudur?” Şeklinde belirlenen ikinci alt probleme ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

“Sizce bu görsel materyaller ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına uygun olarak hazırlanmış mıdır?”

Görüşmelerden elde edilen veriler incelendiğinde, sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsi, hazırlanan görsel materyallerin ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına uygun olarak hazırlandığını dile getirmişlerdir. Bazı öğretmenler de

hazırlanan görsel materyallerin çok güzel olduğunu ve beğendiklerini ifade etmişlerdir.

“Sizce bu materyaller ünite konularına uygun mudur?”

Görüşmelerden elde edilen veriler incelendiğinde, sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsi, hazırlanan görsel materyallerin ünite konularına uygun olarak hazırlandığını ifade etmişlerdir.

“İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına uygun görsel materyaller mevcut mu?”

Bu soruyla ilgili olarak sınıf ve müzik öğretmenleri, ilkokul 4. sınıf müzik dersi müfredatına uygun görsel materyallerin olmadığını ve mutlaka her okulda bulunması gerektiği düşüncelerini ifade etmişlerdir.

“İlkokul 4. sınıf programına uygun görsel materyaller olmalı mı? Eğer olmalıysa kimler tarafından hazırlanmalı?”

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

Sınıf Öğretmeni 1: “Materyaller öğrencilerle birlikte veya öğretmen tarafından hazırlanabilir.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Öğrenciler materyal hazırlama konusunda istekli oluyorlar. Bu yüzden öğrencilerle sınıfta veya ödev verilerek hazırlanabilir. Öğretmen kendisi de hazırlayabilir.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Ders öğretmeni tarafından olabilir. Ya da müzik dersleri için bakanlık tarafından hazırlatılabilir, ya da okul müdürleri tarafından firmalara hazırlatılabilir, öğrencilerle birlikte de hazırlanabilir.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Müzik öğretmenleri ya da çocuklarla hatta velilerle bile hazırlanabilir.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Çocuklarla beraber hazırlanabilir, müzik branş öğretmeniyle beraber hazırlanabilir, veli katılımı sağlanabilir.”

Sınıf öğretmenleri görsel materyallerin; öğrencilere ödev verilerek veya öğrencilerle birlikte ya da veli katılımı sağlanarak sınıf ortamında hazırlanabileceğini, sınıf ve müzik öğretmenleri tarafından hazırlanabileceğini, bakanlık tarafından veya okul müdürleri tarafından firmalara hazırlatılabileceğini ifade etmişlerdir.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Müzik öğretmeni ve resim öğretmeni tarafından hazırlanabilir.”

Müzik Öğretmeni 2: “Müzik konusunda bilgili kişiler yani müzik eğitimcileri tarafından hazırlanmalı.”

Müzik Öğretmeni 3: “Kitapları hazırlayan kurul tarafından örnekler gösterilmeli, öğretmenler kendileri hazırlayabilir.”

Müzik Öğretmeni 4: “Öğretmenler kendileri hazırlayabilirler. MEB’den verilen öğretmen klavuz kitabında konuyla ilgili görsel örnekler bulunursa öğretmenler daha kolay hazırlayabilirler. Konu hakkında bilgi sahibi olmayanlar için tek başına hazırlamak zor olacaktır.”

Müzik Öğretmeni 5: “Müzik öğretmeni ve sınıf öğretmeni hazırlayabilir. Aynı zamanda öğrenciler gruplara bölünerek onlara da hazırlatılabilir.”

Müzik öğretmenleri ise görsel materyallerin; müzik ve resim öğretmenleri ile beraber, müzik ve sınıf öğretmeni ile beraber, kitapları hazırlayan kurul tarafından, MEB tarafından veya öğrencilerin kendi aralarında bir grup çalışması yaptırılarak hazırlanabileceğini düşünmektedirler. Özellikle müzik öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu, materyallerin müzik eğitimcileri tarafından hazırlanması gerektiğini belirterek, bu işin profesyoneller tarafından yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Müzik eğitimini ilgilendiren bu materyallerin, müzik eğitimcileri tarafından ya da müzik eğitimcilerinden oluşan bir kurul tarafından, profesyonel bakış açısıyla hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Buradan da müzik eğitimcilerinin görüşlerinin gayet mantıklı olduğu düşünülmekte ve bu eğitimcilerin konuya profesyonel bir bakış açısıyla yaklaştıkları görülmektedir.

Sınıf ve müzik öğretmenleri, ilkökul 4. sınıf müzik dersi programına uygun görsel materyallerin bulunmadığını belirtmişler, kalıcı öğrenmenin sağlanması için öğretmenler ve öğrenciler tarafından, kitapları hazırlayan kurul tarafından, okul müdürleri aracılığıyla firmalar tarafından bu görsel materyallerin hazırlanarak, materyal eksikliğinin giderilmesi gerektiği düşüncesini belirtmişlerdir. Ayrıca müzik öğretmeni 4; MEB tarafından verilen öğretmen klavuz kitabında, konuyla ilgili görsel örneklerin yeterli olmadığını ve bulunması gerektiğini ifade etmiş, ayrıca müzik eğitimcilerine de yol gösterecek örneklerin profesyonel kurullar tarafından hazırlanması gerektiğini belirtmiştir. Buradan da MEB öğretmen klavuz kitabındaki görsel materyallerle ilgili örneklerin çoğaltılması gerektiği ve böylece sınıf ve müzik

öğretmenlerine görsel materyal hazırlama aşamasında bu örneklerin fikir vereceği düşünülmektedir.

3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

“Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, öğrenmeyi kalıcı tutacak şekilde mi hazırlanmıştır?” Şeklinde belirlenen üçüncü alt probleme ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

“Görsel materyaller öğrencilerin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde daha etkili olur mu? Nasıl ?”

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

Sınıf Öğretmeni 1: “Evet, kesinlikle. Materyaller ile öğrencinin dikkati konuya çekilir bu da öğrenmeyi kolaylaştırır.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Evet, çünkü materyaller kalıcı öğrenme rahatlığı sağlar. Bu yüzden hem zevkli hem de etkili olacağını düşünüyorum.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Evet etkili olur. Çocuklar gördüklerini dinlediklerine göre daha çok hafızaya kaydederler.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Evet, oyunlaştırılarak, eğlenceli hale getirilerek anlatıldığı için ilgi çekici, renkli ve canlı.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Evet. Görsellik sayesinde kullanılan etkili iletişim dili öğrenmenin kalıcı olmasını sağlar.”

Sınıf öğretmenleri görsel materyallerin, öğrencinin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde etkili olacağı düşüncesinde birleşmişlerdir. Ayrıca, sınıf öğretmenleri görsel materyaller ile anlatılan konunun eğlenceli hale geleceği ve dikkati çekeceği, görsellik sayesinde konunun daha çok akılda kalacağı, sınıf içerisinde öğrenciler arasında etkili bir iletişim kurulacağı düşüncelerini de görüşlerinde belirtmişlerdir. Sınıf öğretmeni 3; öğrencilerin gördüklerini dinlediklerine göre daha çok hafızalarına kaydettiğini belirtmiştir. Bu görüş, görsel materyallerin eğitimde kullanımının ne kadar önemli olduğu düşüncesini destekler nitelikte bir görüştür ve kavramsal çerçevede yer alan görsel materyallerin eğitimdeki yeri ve öğrenmedeki rolü başlıklı konu ile görsel materyallerin sınıf

ortamında özellikle ilkokul eğitimi içerisinde ne kadar gerekli olduğu düşüncesiyle örtüşmektedir.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Evet, anlatılmak istenen konu görsellerle desteklendiği için öğrenci konuyu daha çabuk anlar ve kalıcılık artar.”

Müzik Öğretmeni 2: “Evet, öğretilen konu görsellerle bütünleştiğinde kalıcı öğrenmenin gerçekleşeceğini düşünüyorum.”

Müzik Öğretmeni 3: “Tabiki evet, en çok akılda kalan şeyler görsellerdir. Somutlaştırıldığı için daha akılda kalıcı olur.”

Müzik Öğretmeni 4: “Tabiki evet, öğrenmede görsellik önemlidir. Görselliğin yanında bu materyallerin ilgi çekici olması kolay öğrenmeyi sağlar.”

Müzik Öğretmeni 5: “Evet, görsellerde oyunlardan yararlanılarak hazırlandığı için kalıcılığı artırır.”

Müzik öğretmenleri görsel materyallerin, öğrencinin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmelerinde etkili olacağı düşüncesinde birleşmişlerdir. Ayrıca müzik öğretmenleri, materyallerdeki görsellerin ilgi çekici olduğu ve oyunlaştırılarak gösterildiği için kalıcı öğrenmenin gerçekleşeceğini ifade etmişlerdir.

Sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsi, görsel materyallerin öğrencinin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde daha etkili olacağı düşüncesinde birleşmişlerdir. Ayrıca sınıf ve müzik öğretmenleri; görsel materyaller aracılığıyla öğrencinin konuya dikkati çekilir, öğretilmek istenen konu görselle bütünleşerek somutlaştırıldığı için kalıcı öğrenme sağlanır ve öğrenci konuyu daha çabuk anlar, görseller oyunlaştırılarak eğlenceli hale getirildiğinde ilgi çekici olur, öğrenciler gördüklerini dinlediklerine göre daha çok hafızaya kaydederler şeklinde yorumlarda bulunmuşlardır. Kısaca öğrencilerin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmelerinde görsel materyallerin daha etkili olduğu düşüncelerini ifade etmişlerdir.

7-11 yaş arasında yer alan okul çağı çocuğu, somut olduğu sürece karmaşık problemleri bile çözebilmektedir. Kavramsal çerçevede bahsedilen bu dönem, Piaget tarafından “somut işlemler dönemi” olarak adlandırılmaktadır. Soyut kavramlar, materyaller yoluyla somutlaştırılarak gösterildiği zaman bilgilerin daha kalıcı olacağı, derslerin daha zevkli ve etkili hale geleceği düşünülmektedir.

“Sizce hazırlanan bu materyaller öğrencilerin konuyu öğrenebilmesi için yeterli materyaller midir?”

Veriler incelendiğinde, sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsi bu soruya “evet” cevabını vermişler ve hazırlanan görsel materyallerin, öğrencinin konuyu öğrenmesi için fazlasıyla yeterli, öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve pekiştirici olduğunu ifade etmişlerdir.

“Sizce görsel materyallerin kullanılmasındaki amaç nedir? Hazırlanan materyaller bu amaçları karşılayacak nitelikte midir?”

Sınıf ve müzik öğretmenleri görsel materyallerin kullanılmasındaki amaçları şu şekilde sıralamışlardır:

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

Sınıf Öğretmeni 1: “Materyallerin kullanılmasındaki amaç öğrenmeyi kolaylaştırmak ve kalıcı hale getirmektir. Evet hazırlanan materyaller amaçlara uygundur”

Sınıf Öğretmeni 2: “Amaç, öğrenmeyi kolaylaştırma, dikkat çekme ve kalıcı hale getirmek. Evet, amaçları karşılayacak materyaller hazırlanmış.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Amaç, öğretimi kaliteli yapmaktır ayrıca öğrenmeyi daha zevkli ve kalıcı hale getirmektir. Evet, amaçlara uygun olarak hazırlanmış.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Amaç, öğrenmelerin kalıcı hale gelmesini sağlamak ve öğrenimi kolaylaştırmak. Materyaller amaçlara uygundur”

Sınıf öğretmeni 5: “Amaç, öğrenme kalıcılığını artırmak ve ilgiyi üst düzeyde tutmak. Evet, hazırlanan materyaller amaçlara uygundur.”

Sınıf öğretmenleri, görsel materyallerin kullanılmasındaki amaçları; dikkat çekmek, ilgiyi üst düzeyde tutmak, öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğrenmeyi kalıcı ve zevkli hale getirmek, öğretimi kaliteli yapmak ve kolaylaştırmak şeklinde ifade etmişleridir. Sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda, hazırlanan görsel materyallerin, dikkat çekici, öğrenmeyi kolaylaştıran, öğrenmeyi kalıcı ve zevkli hale getiren materyaller olduğu düşünülmektedir.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Amaç, anlatılmak istenen konuyu kalıcı kılmak, dersleri daha etkili hale getirmek, öğrencinin ilgisini çekmek.”

Müzik öğretmeni 2: “Kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesinin yanında öğrencinin dikkatini toplamak ve uyarıcı zenginliği sağlamak.”

Müzik öğretmeni 3: “Amaç, çocukların algısını görsel yönden kuvvetlendirmek, sınıfın ilgisini çekmek ve merak uyandırmak.”

Müzik Öğretmeni 4: “Öğrenmeyi kolaylaştırmak, kalıcı olmak, dersi ve öğrenmeyi zevkli hale getirmek, öğrencide ilgi uyandırmak.”

Müzik Öğretmeni 5: “Amaç öğrenmenin tam gerçekleşmesi ve kalıcı olması.”

Müzik öğretmenleri, görsel materyallerin kullanılmasındaki amaçları; öğrencinin ilgisini çekerek merak uyandırmak ve dikkatini toplamak, öğrencinin algısını görsel yönden kuvvetlendirmek ve uyarıcı zenginliği sağlamak, kalıcı ve tam öğrenmenin gerçekleşmesinin yanında dersi daha etkili ve öğrenmeyi zevkli getirmek şeklinde ifade etmişlerdir. Ayrıca müzik öğretmenleri, hazırlanan görsel materyallerin yukarıda belirtilen unsurlara uygun olarak hazırladığını belirtmişlerdir.

Sınıf ve müzik öğretmenleri görsel materyallerin kullanılmasındaki amaçları; öğrenmeyi kolaylaştırmak, anlatılmak istenen konuyu kalıcı hale getirmek, öğretimi kaliteli yapmak, öğrencinin ilgi ve dikkatini çekerek dersi daha etkili ve zevkli hale getirmek, öğrencide merak uyandırmak, ilgiyi üst düzeyde tutmak, öğrencilerin algılarını görsel yönden daha kuvvetlendirmek, uyarıcı zenginliği sağlamak şeklinde ifade etmişlerdir. Ayrıca bütün sınıf ve müzik öğretmenleri, hazırlanan görsel materyallerin, yukarıdaki unsurları karşılayacak nitelikte hazırladığını da belirtmişlerdir. Buradan da hazırlanan görsel materyallerin derse dikkati çekecek, merak ve ilgi uyandıracak, dersi zevkli hale getirecek, öğrenmeyi kolaylaştıracak, öğrenmeyi daha etkili ve kalıcı kılacak, uyarıcı zenginliği sağlayacak materyaller olduğu düşünülmektedir.

4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

“İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, sınıf ve müzik öğretmenleri tarafından rahatlıkla hazırlanabilecek materyaller midir?” Şeklinde belirlenen dördüncü alt probleme ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

“Bu materyaller sınıf ve müzik öğretmenlerinin hazırlayabileceği materyaller midir?”

Görüşme soruları incelendiğinde; sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsinin bu soruya “evet” cevabını verdiği görülmüştür. Bu soruyla ilgili olarak sınıf ve müzik öğretmenleri aşağıdaki şekilde düşüncelerini ifade etmişlerdir:

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

Sınıf Öğretmeni 1: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Müzik öğretmenleri rahatlıkla hazırlayabilir. Fakat materyal hazırlama çok vakit alan bir etkinlik türü. Bu yüzden sınıf öğretmenlerinin birçok alanla ilgilendiği için onların hazırlamasının zor olacağını düşünüyorum. Sınıf öğretmenleri, müzik öğretmenlerinden yardım alarak rahatlıkla hazırlayabilirler.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Evet fakat sınıf öğretmenleri için vakit alıcı. Sınıf öğretmenleri müzik bilgisine yeterince sahip olmadığı için müzik öğretmenlerinden destek almalı.”

Sınıf öğretmenleri, hazırlanan görsel materyallerin sınıf ve müzik öğretmenlerinin hazırlayabileceği materyaller olduğu düşüncesinde birleşmişlerdir. Sınıf öğretmeni 4, sınıf öğretmenlerinin birden fazla alanda derse girdikleri için materyal hazırlama işinin onlar için vakit alan bir etkinlik olduğunu dile getirmiş ve müzik öğretmenlerinden yardım alarak sınıf öğretmenlerinin bu materyalleri daha rahat hazırlayabileceği düşüncesini ifade etmiştir. Sınıf öğretmeni 5 ise, sınıf öğretmeni 4’ün düşüncesi gibi materyal hazırlamanın sınıf öğretmenleri için vakit alıcı olduğunu belirtmiş, sınıf öğretmenlerinin yeterince müzik bilgisine sahip olmamasından kaynaklı olarak müzik öğretmenleri ile bu materyallerin hazırlanması gerektiğini vurgulamıştır.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Müzik öğretmenleri için evet, sınıf öğretmenleri için materyal konusu ilgi alanının içinde olması gerekir. Sınıf öğretmenleri internetten veya müzik öğretmenlerinden destek alarak hazırlayabilirler.”

Müzik Öğretmeni 2: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 3: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 4: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 5: “Evet.”

Müzik öğretmenleri hazırlanan görsel materyallerin sınıf ve müzik öğretmenlerinin hazırlayabileceği materyaller olduğu düşüncesinde birleşmişlerdir. Müzik öğretmeni 1, bu materyallerin sınıf öğretmenleri tarafından rahatlıkla hazırlanabilmesi için materyal konusunun sınıf öğretmenin ilgi alanı içinde olması gerektiğini belirtmiş ve sınıf öğretmenlerinin, internetten veya müzik öğretmenlerinden yardım alarak bu materyalleri hazırlayabileceği şeklindeki düşüncesi ifade etmiştir.

Yukarıda yapılan yorumlara bakıldığında müzik öğretmeni 1; sınıf öğretmenlerinin materyalleri hazırlayabilmeleri için materyal konusunun, öğretmenlerin ilgi alanı içerisinde olması gerektiğini, ayrıca sınıf öğretmenlerinin müzik öğretmenleri ve internetten yardım alarak müzik dersi için materyal hazırlayabilecekleri şeklinde görüşünü ifade etmiştir. Sınıf öğretmeni 4; birçok alanda derslere girdiklerinden dolayı sınıf öğretmenleri için materyal hazırlamanın zor ve vakit alan bir etkinlik türü olduğunu dile getirmiştir. Fakat en basit materyalin planlanması ve hazırlanması 1 saat bile sürmemektedir. Bununla birlikte bir materyali hazırlamadan önce nasıl bir materyal tasarlanacağı konusunda düşünmek ve kafa yormak gerekmektedir. Bazı materyalleri yapma işlemi çok kısa sürse bile, o materyali yapmadan önceki aşama, düşünme, kafa yorma vakit alan bir süreçtir. Bu sebeple sınıf öğretmeni 4'ün, sınıf öğretmenlerinin birçok alanda derse girdikleri de göz önünde bulundurulduğunda aslında haklı olabileceği düşünülmektedir. Sınıf öğretmeni 4 ve 5, materyallerin müzik öğretmenlerinden yardım alınarak hazırlanması gerektiği düşüncesinde birleşmektedirler. Eğitimleri sırasında yeterli düzeyde müzik eğitimi alamayan sınıf öğretmenlerinin böyle bir düşüncede olmaları doğal karşılanmalıdır. Bundan dolayı müzik dersiyle ilgili hazırlanacak bir materyalde sınıf öğretmenin konunun uzmanı olan bir müzik eğitimcisinden yardım alma fikrinin doğru ve yerinde olduğu düşünülmektedir.

Sınıf ve müzik öğretmenlerinin vermiş olduğu cevaplardan, hazırlanan görsel materyallerin sınıf öğretmenlerinin profesyonel bir yardım alarak daha rahat hazırlayabileceği, müzik öğretmenlerinin ise rahatlıkla hazırlayabileceği materyaller olduğu düşünülmektedir.

“Hazırlanan bu materyaller müzik derslerinde rahatlıkla kullanılabilir mi?”

Bu soruyla ilgili olarak sınıf ve müzik öğretmenlerinden görüşleri aşağıdaki gibidir:

Sınıf Öğretmeni 1: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Evet, çünkü materyaller çocukların ilgisini çekmesi ve dikkat toplaması açısından etkili.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Evet, çocukların derse katılımlarını artırır, derse dikkati çeker, dersi sevdirebilir ve öğrenmeyi kolaylaştırır.”

Sınıf öğretmenlerinin hepsi, hazırlanan görsel materyallerin müzik derslerinde rahatlıkla kullanılabilir olduğu düşüncesinde birleşmişlerdir. Sınıf öğretmeni 4, hazırlanan materyallerin çocukların ilgisini çekecek ve dikkati toplayacak materyaller olduğunu belirtmiştir. Sınıf öğretmeni 5 ise, materyaller yoluyla öğrencilerin derse katılımlarının artacağını, materyallerin dersi sevdireceğini ve derse olan dikkati çekeceğini, ayrıca öğrencinin öğrenmesini kolaylaştıracağını ifade etmiştir.

Müzik Öğretmeni 1: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 2: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 3: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 4: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 5: “Çok rahatlıkla kullanılır. Programda verilmeye çalışılan bilgi, olgu ve davranışlar bu materyallerle daha kalıcı ve verimli olacaktır.”

Müzik öğretmenlerinin hepsi, hazırlanan görsel materyallerin müzik derslerinde rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu görüşünde birleşmişlerdir. Yukarıda yapılan yorumlara bakıldığında, sınıf öğretmeni 4, 5 ve müzik öğretmeni 5, hazırlanan görsel materyallerle ilgili olarak, bu materyallerin çocukların ilgisini çekecek, dikkati toplayacak, öğrencilerin derse katılımlarını sağlayacak ve rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda, hazırlanan görsel materyallerin müzik derslerinde rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu düşünülmektedir.

“Hazırlanan bu materyaller müzik derslerinde rahatlıkla kullanılabilir mi?”

Bu soruyla ilgili olarak sınıf ve müzik öğretmenlerinden görüşleri aşağıdaki gibidir:

Sınıf Öğretmeni 1: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 2: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 3: “Evet.”

Sınıf Öğretmeni 4: “Evet, çünkü materyaller çocukların ilgisini çekmesi ve dikkat toplaması açısından etkili.”

Sınıf Öğretmeni 5: “Evet, çocukların derse katılımlarını artırır, derse dikkati çeker, dersi sevdirebilir ve öğrenmeyi kolaylaştırır.”

Sınıf öğretmenlerinin hepsi, hazırlanan görsel materyallerin müzik derslerinde rahatlıkla kullanılabilir olduğu düşüncesinde birleşmişlerdir. Sınıf öğretmeni 4, materyallerin çocukların ilgisini çekmesi ve dikkati toplaması açısından etkili olduğunu belirtmiştir. Sınıf öğretmeni 5, materyaller yoluyla öğrencilerin derse katılımları artar, dersi sevdirebilir ve derse olan dikkati çekilir, öğrencinin öğrenmesi kolaylaşır şeklinde düşüncesini ifade etmiştir.

Müzik Öğretmeni 1: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 2: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 3: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 4: “Evet.”

Müzik Öğretmeni 5: “Çok rahatlıkla kullanılır. Programda verilmeye çalışılan bilgi, olgu ve davranışlar bu materyallerle daha kalıcı ve verimli olacaktır.”

Yukarıda yapılan yorumlara bakıldığında, sınıf öğretmeni 4,5 ve müzik öğretmeni 5, hazırlanan görsel materyallerle ilgili olarak, bu materyallerin çocukların ilgisini çekecek, dikkati toplayacak, öğrencilerin derse katılımlarını sağlayacak ve çok rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda, hazırlanan görsel materyallerin müzik derslerinde rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu düşünülmektedir.

5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

“Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyaller, müzik dersini daha zevkli hale getirebilecek doğrultuda mı hazırlanmıştır?” Şeklinde belirlenen beşinci alt probleme ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

“Hazırlanan görsel materyaller öğrencilerin ilgisini çekecek özellikte midir?”

Sınıf ve müzik öğretmenlerinin hepsi hazırlanan görsel materyallerin öğrencilerin ilgisini çekecek özellikte olduğunu belirtmişlerdir.

***Sınıf Öğretmeni 1:** “Evet, görsel ve renkli olarak anlatım yapıldığı için öğrencilerin dikkatini çeker, bilgiler daha kalıcı olur, unutulmaz.”*

Bu soruyla ilgili olarak sınıf öğretmeni 1, materyallerin görsel yönden zengin olduğunu ve bu şekilde öğrencilerin dikkatini çekip, bilginin daha kalıcı olmasını sağlayacağını belirtmiştir. Sınıf ve müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan, hazırlanan görsel materyallerin öğrencilerin ilgisini çekecek özellikte olduğu sonucuna varılmıştır.

“Müzik derslerinin bu materyallerle daha zevkli ve etkili hale geleceğini düşünüyor musunuz?”

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri:

***Sınıf Öğretmeni 1:** “Evet, müzik derslerindeki bu bilgiler soyut olduğu için öğrencilerin dikkatini çekmek çok zor. Görsel materyallerin bu konuda daha yararlı olduğuna inanıyorum.”*

***Sınıf Öğretmeni 2:** “Evet, çünkü seçilen resimler konuyla uyumlu bir bütün içerisinde ayrıca çocukların sevebileceği türden.”*

***Sınıf Öğretmeni 3:** “Kesinlikle evet. Çocuklar somut kavramlar döneminde olduğundan, görsellerle müzik kavramlarını daha iyi ve kalıcı öğreneceklerdir. Dersler bu görseller sayesinde daha da somutlaştırılmış olacaktır.”*

***Sınıf Öğretmeni 4:** “Evet, hazırlanan materyaller çocukların ilgisini çekecek türden olduğu için ve onların da katılımlarının gerçekleşeceği materyaller olduğu için dersler daha etkili olacaktır.”*

***Sınıf Öğretmeni 5:** “Evet, çünkü öğrencinin birçok duyu organıyla katılımlarını sağlayacak türden materyaller hazırlanmış. Böylece hem öğretmen hem öğrenci bu dersten zevk alır bunun sonunda etkili öğrenme gerçekleşir.”*

Sınıf öğretmenleri hazırlanan görsel materyallerin konuyla uyumlu, çocukların ilgisini çekecek, onların sevebileceği, birçok duyu organına hitap eden, öğrencilerin etkin katılımını sağlayacak türden materyaller olduğu unsurlarına vurgu yapmışlardır. Bundan dolayı da müzik dersindeki soyut kavramlar görsel materyaller ile somutlaştırılarak anlatıldığında, müzik dersinin daha etkili, verimli ve zevkli hale geleceğini belirtmişlerdir. Ayrıca sınıf öğretmeni 5, bu materyaller sayesinde derslerin öğrenciler kadar öğretmenler için de zevkli hale geleceğini ifade etmiştir.

Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri:

Müzik Öğretmeni 1: “Evet, öğrenciler görsel materyaller sayesinde eğlenceli bir ders geçirir, kitaba bağlı kalmadan sınıf içi katılım daha çok artar bu da dersi zevkli hale getirir.”

Müzik Öğretmeni 2: “Evet düşünüyorum. Müzikte soyut kavramları somutlaştırmakta etkili olacaktır.”

Müzik Öğretmeni 3: “Evet, görsel materyallerle monoton anlatımın dışına çıkılır, çocukların derse dikkati çekilir ve çocukların derse katılımını sağlayacak bir etkinlik türüdür.”

Müzik Öğretmeni 4: “Tabiki, çünkü görsel materyal her şekilde öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu da dersi etkili kılar.”

Müzik Öğretmeni 5: “Evet, görsel materyal sayesinde öğrencinin derse ilgisi yoğunlaşır ve böylece ders etkili hale gelmiş olur.”

Müzik öğretmenleri konuyla ilgili olarak düşüncelerini şöyle aktarmışlardır; öğrenciler materyaller sayesinde sınıf içi derse katılımı daha çok bulunur, derse olan ilgileri yoğunlaşır ve ders daha zevkli ve eğlenceli bir şekilde geçer. Görsel materyaller ile müzikteki soyut kavramlar somutlaştırılır ve böylece öğrenme kolaylaşarak anlaşılır ve kalıcı öğrenme gerçekleşir. Materyaller sayesinde monoton anlatımın dışına çıkılır ve çocukların derse dikkati çekilir.

Sınıf ve müzik öğretmenlerine göre, somut kavramlar döneminde olan ilköğretim 4. sınıf öğrencileri için hazırlanan görsel materyaller, ilgi çekici, etkili öğrenme sağlayan, öğrencilerin zevk alabileceği türden hazırlanmıştır. Bundan dolayı müzik derslerinin hazırlanan görsel materyallerle daha zevkli hale geleceği, etkili öğrenme gerçekleşeceği ve öğrencilerin derse olan ilgisinin yoğunlaşacağı düşünülmektedir. Ayrıca müzik dersindeki soyut kavramlar görsel materyaller ve imgeler ile somutlaştırılarak anlatıldığı ve öğrencinin birçok duyu organıyla derse katılımı

sağlandığı için, müzik derslerinin hazırlanan bu materyallerle daha ilgi çekici hale geleceği düşünülmektedir.

“Bu görsel materyaller hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?”

Sınıf ve müzik öğretmenleri hazırlanan görsel materyallerle ilgili olarak; materyallerin; dikkat ve ilgi çekici, açık, net ve eğlenceli, konuya ve seviyeye uygun, kullanışlı, akılda kalıcı ve güncel olduğunu, uyumlu renklerin kullanıldığını, görsellerin özenle seçildiğini, öğrencilerin etkin katılımını sağlayacak türden materyaller olduğunu dile getirmişlerdir. Öğrenimi kolaylaştırmak ve konuyu pekiştirmek adına yapılan başarılı ve faydalı bir çalışma olduğunu, hazırlanan görsel materyalleri çok güzel bulduklarını, görsellerin ifade ediliş şeklinin güzel olduğunu da vurgulamışlardır. Ayrıca, anlatılmak istenen konunun çizgi film karakterlerini kullanarak ve oyunlaştırılarak anlatılması fikrinin güzel ve ilgi çekici olduğunu, şarkı öğretmek amacıyla hazırlanan görsel materyallerin, öğrenilecek şarkıları eğlenceli ve öğrenmeyi kalıcı kılan materyaller olduğu düşüncelerini de belirtmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada; ilkokul 4. sınıf öğrencileri için müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyaller hazırlanarak bu materyaller ile ilgili olarak uzman görüşlerine başvurulmuş ve bu doğrultuda birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar değerlendirilerek önerilere yer verilmiştir.

SONUÇLAR

Elde edilen veriler ışığında; ilkokul 4. sınıf öğrencileri için hazırlanan müzik eğitiminde öğrenmeyi kolaylaştırıcı görsel materyallerin, ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına, ünite konularına, materyal hazırlama ilkelerine ve materyallerde bulunması gereken özelliklere uygun olduğu; görsel materyallerin öğrencilerin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde etkili olduğu; hazırlanan görsel materyallerin öğrencinin ilgisini çekecek özellikte olduğu; sınıf ve müzik öğretmenleri tarafından rahatlıkla hazırlanabilecek ve müzik derslerinde kullanılacak materyaller olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar:

İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyallerin, materyal hazırlama ilkeleri olan basitlik ve anlaşılabilirlik, etkinliğe yönlendiricilik, ekonomiklik, ilgi çekicilik, kullanılabilirlik, dayanıklılık, güzellik, öğrenciye görelilik, açıklık, tutarlılık, geçerlik, güncellenebilirlik ve amaçlarla bağdaşlık ilkelerine uygun olduğu ve materyallerde bulunması gereken özellikleri taşıdığı sonucuna ulaşılmaktadır.

İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar:

Sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanan görsel materyallerin, program hedeflerine uygun olarak hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu programa uygun görsel materyallerin mevcut olmadığı ve bu konuyla ilgili kaynakların yeterli olmadığı da belirlenmiştir. Ayrıca, görüşmeye katılan sınıf ve müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan; görsel materyallerin öğrenciler tarafından, kitapları hazırlayan kurul tarafından, okul müdürleri aracılığıyla firmalar tarafından, sınıf ve özellikle müzik öğretmenleri tarafından hazırlanabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Üçüncü alt probleme ilişkin sonuçlar:

Sınıf ve müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre; ilkökul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyallerin öğrenmeyi kalıcı tutacak şekilde hazırlandığı ve görsel materyallerin öğrencilerin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde daha etkili olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır. Görsel materyallerin kullanılmasındaki amaçlar; öğrenmeyi kolaylaştırmak ve kalıcı hale getirmek, öğrencide dikkat, ilgi ve merak uyandırarak algılarını görsel yönden kuvvetlendirmek, uyarıcı zenginliği sağlamak, dersi etkili ve zevkli hale getirmek olarak belirlenmiştir. Ayrıca sınıf ve müzik öğretmenlerinin düşünceleri doğrultusunda, hazırlanan görsel materyallerin, yukarıda sayılan amaçlara uygun olarak hazırlandığı sonucuna da varılmıştır.

Dördüncü alt probleme ilişkin sonuçlar:

İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyallerin sınıf ve özellikle müzik öğretmenleri tarafından rahatlıkla hazırlanabilecek ve müzik derslerinde rahatlıkla kullanılacak materyaller olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beşinci alt probleme ilişkin sonuçlar:

İlkokul 4. sınıf müzik dersi programına yönelik olarak hazırlanan görsel materyallerin, ilgi çekici, konuya ve seviyeye uygun, kullanışlı, akılda kalıcı, güncellenebilir, öğrencilerin etkin katılımını sağlayacak türden materyaller olduğu belirlenmiş, öğrenimi kolaylaştırmak için görsel materyallerin faydalı olacağı ve

müzik derslerinin görsel materyallerle daha zevkli ve etkili hale geleceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

1. Görsel materyaller hazırlanmadan önce, konuyla ilgili bir plan yapılması, materyal hazırlama ilkelerine uygunluğunun düşünülmesi ve sonrasında tasarlama aşamasına geçilmesi,

2. Somut işlemler döneminde bulunan ilkokul öğrencileri için öğrenmeyi kalıcı kılan ve pekiştiren görsel materyallerin her sınıf için hazırlanması,

3. Görsel materyal hazırlama çalışmalarının bir kurul tarafından yapılması,

4. Materyallerin, materyal hazırlama ilke ve amaçlarına uygun hazırlanabilmesi için, çalışmaların yapılması aşamasında kurulda farklı alanlarda uzman (resim öğretmeni, müzik öğretmeni, bilgisayar öğretmeni, sınıf öğretmeni, rehber öğretmeni vb.) kişilerin yer alması,

5. Materyaller, öğretmenlerin istekleri doğrultusunda okul müdürleri tarafından firmalara hazırlatılabilir bulgusundan yola çıkılarak, bu konuda öğretmenlerin daha fazla talepte bulunması,

6. Yapılan çalışmaların MEB tarafından verilen öğretmen klavuz kitabına koyulması,

7. MEB tarafından verilen klavuz kitabın, öğretmenlerde bulunmamasından kaynaklı sorunun giderilerek, bu kitapların bütün sınıf ve müzik öğretmenlerine ulaştırılması,

8. Bu ve benzeri çalışmaların sadece ilköğretim öğrencileri için değil, orta öğretim ve lise öğrencileri için de yapılması,

9. Yüksek lisans ve doktora programlarına katılan araştırmacıların, görsel materyal konusuna daha fazla eğilmeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgül Barış D. (2008). *Sosyal Beceri Gelişiminde Çocuk ve Müzik*, Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, kış sayı 177.
- Arı, A. (2013). *Bilişsel Alan Sınıflamasında Yenilenmiş Bloom, SOLO, Fink, Dettmer Taksonomileri ve Uluslararası Alanda Tanınma Durumları*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6/2, 259-270.
- Aydoğan, S. (2012). *Pofuduk Tavşanla Ritim Alfabesini Öğreniyorum*, Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S., Bıçak, B. (2012). *Geleneksel- Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri*, (5. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Güdüsel Süreçler Üzerindeki Etkileri*. (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- Buyurgan, S., Buyurgan, U. (2007). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Canakay, E. U. (2007). *Aktif öğrenmenin Müzik Teorisi Dersine İlişkin Akademik Başarı, Tutum, Özyeterlik Algısı ve Yüklemeler Üzerindeki Etkileri*. (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Cebeci, S. (2010). *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri*, (3. Basım). İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Cüceloğlu, D. (1999). *İnsan ve Davranışı Psikolojinin Temel Kavramları*, (9. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Çoban, A. (2013). Temel Kavramlar. G. Ocak, (Ed). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, (5. Baskı). içinde (3-53). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Değer, A.Ç. (2012). *Çocuk Korolarının Eğitiminde Bir Yaklaşım Olarak Eğitsel Oyun Kullanımının Öğrencilerin Müziksel Erişi Düzeylerine Etkisi*,(Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*,(11.Baskı).Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Demirel, Ö. (2014). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı*, (20. Baskı).Ankara: PegemA Yayıncılık
- Demirel, Ö. ve Yağcı, E. (2014).Eğitim, Öğretim Teknolojisi ve İletişim. Ö. Demirel ve E. Yağcı, (Ed). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*,(8. Baskı).İçinde (2- 25). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Doğanarslan, E. (2008). *Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*,(Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ersoy, A. (2002). *Sanat Kavramlarına Giriş*, İstanbul: Yorum Sanat Yayıncılık.
- Eskioğlu, I. (2003). Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, *Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*,Malatya: Öncü Basımevi: Pegem A Yayıncılık.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*, (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Gander, J. M. ve Gardiner, H.W. (Çev, Dönmez, A., Çelen, N., Onur, B.), (2001). *Çocuk ve Ergen Gelişimi*, (4. Baskı). Ankara: İmge Kitabevi.
- Güler, N. (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi*, (1. Baskı). İstanbul: Hepsicoocuk Yayınevi.
- Günay, E. ve Özdemir, M. A. (2006). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*,(2. Basım). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

- Gombrich, E. H. (Çev. Erduran, E., Erduran, Ö.), (1997). *Sanatın Öyküsü*, (16. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi Yayınları.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara'daki Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme*, (Yüksek Lisans Tezi) Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*,(25. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, İstanbul: Birsan Yayınevi.
- MEB, (2006). *Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar)*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın Sihirli Yılları Okul Öncesi Dönem*, (1. Basım) İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Özdamlı, F.(2011). Görsel Materyallerin Tasarımı, Hazırlanması ve Seçimi, H. Uzunboylu, (Ed). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*, (Genişletilmiş 2. Baskı). (58-91). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Özdemir, M. S. (2013). Eğitimde Program Geliştirme ve Program Geliştirme Süreçlerinin Unsurları. G. Ocak, (Ed). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*,(5. Baskı). içinde (59-116). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Öztoşun, Ö. (2002). *İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlkokuma Öğretimine Etkisi*, (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Read, H. (ÇEV. İnal, G., Asgari, N.). (1974). *Sanatın Anlamı*, (2. Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*, (1. Basım)Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2010). *Müzik Nedir? Nasıl Bir Sanattır?*, (2.Basım). İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Saydam, R. (2003). Cumhuriyetimizin 80. yılında Müzik Sempozyumu, *İlköğretim Okulu 1. ve 2. devre müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu*, Malatya: Öncü Basım evi: Pegem A Yayıncılık.
- Sazak, N., Akgül Barış, D., Öztosun Çaydere, Ö., Sevinç, S. (2014). *İlkokul Müzik Öğretim Programları/1913-2005*,Ankara: Öncü Basımevi.
- Seferoğlu, S. S. (2013). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*, (7. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2010). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim/Kuramdan Uygulamaya*, (16. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Sever, R. (2011). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı/Tasarım Örnekleri*, (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2013). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sözer, V. (1996). *Müzik Ansiklopedik Sözlük*, Geliştirilmiş 4. Basım. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sun, M. ve Seyrek, H. (1998). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik Eğitimi*, İzmir: Müzik Eserleri Yayınları.
- Tolstoy, L. N. (çev: Dural, B.), (Ed: A.A. Ural). (1996). *Sanat Nedir?*, (3. Baskı). İstanbul: Şule Yayınları.
- Tuncer, D. Ö. (2012). *Okul Öncesi Eğitiminde Dalcroze Yaklaşımı*,(Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Turla, A. (2004). *Çocuk ve Yaratıcılık*, (2. Baskı). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

- Türkmen, U. (2012). Okul Öncesinde Çocuk ve Müzik. Alaner, A.B. (Ed). *Okul Öncesinde Müzik Eğitimi - 1*. (1. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Türküm, A.S. (2013). Bilişsel Gelişim- Ahlak Gelişimi. Can, G.(Ed). *Eğitim Psikolojisi*. (3.Baskı) Ankara: Anadolu Üniversitesi Yayınları, Saray Matbaacılık.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi- Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar*, (2. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005).*Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*, (3.Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme*, (6.Baskı). Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık.
- Yaşar, N., Çelik, M., Şendağ, B. A. (2013). *MEB Müzik İlköğretim 4-5 Öğretmen Klavuz Kitabı*, Akpınar, M. (Ed). (2. Baskı) Ankara: Saray Matbaacılık.
- Yaşar, N. (2014). *MEB Müzik İlköğretim 1 Öğrenci Çalışma Kitabı*, M. Akpınar, (Ed). (3. Baskı) Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Yaşar, N. (2014). *MEB Müzik İlköğretim 2 Öğrenci Çalışma Kitabı*, M. Akpınar, (Ed). (3. Baskı) Ankara: Saray Matbaacılık.
- Yaşar, N. (2014). *MEB Müzik İlköğretim 3 Öğrenci Çalışma Kitabı*, M. Akpınar, (Ed). (3. Baskıya Ek) Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Yaşar, N., Çelik, M., Şendağ, B.A. (2014). *MEB Müzik İlköğretim 4 Öğrenci Çalışma Kitabı*, M. Akpınar, (Ed). (3. Baskı) Ankara: Saray Matbaacılık.
- Yavuzer, H. (2006). *Eğitim ve Gelişim Özellikleriyle Okul Çağı Çocuğu*, (12.Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (2001). *Doğum Öncesinden Ergenlik Sonuna Kadar Çocuk Psikolojisi*, (21. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldız, Ü. F. ve Şener, T. (2003). *Okul Öncesi Döneminde Yaratıcılık Eğitimi*, (1. Baskı). Ankara: Nobel Basımevi:

Yılmaz, S., Sarpkaya, R. (2013). Bölüm 1. Tanrıöğen, A. ve Sarpkaya, R. (Ed). *Eğitim Bilimine Giriş*, (4.Baskı). içinde (1-36). Ankara: Anı Yayıncılık.

Yörükoğlu, A. (1994). *Çocuk Ruh Sağlığı*, (19. Baskı) İstanbul: Acar Matbaacılık
Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

İNTERNET KAYNAKÇASI

www.ataturkdevrimleri.com 31.12.2014

<http://www.durupsikolojimerkezi.com> 15.03.2015

www.turkcebilgi.com 11.05.2015

EKLER

EK 1: 4. SINIF MÜZİK DERSİ YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

OKUL ADI: SINIF :					
HAFTA	SÜRE	ANA KAZANIM TEMALARI	KAZANIMLAR	ARAÇ GEREÇLER	AÇIKLAMALAR
3 HAFTA	40'+40'+40'	İSTİKLAL MARŞI'MIZI DOĞRU SÖYLEYELİM	A.1. İstiklal Marşı'nı doğru söylemeye özen gösterir.	"İstiklal Marşı'mızın nefes yerleri" adlı materyal.	
3 HAFTA	40'+40'+40'	SESLERİ GRAFİKLE GÖSTERELİM	B.2. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.	"Araba Tekerlemesi" ve "Hayvanlar" adlı materyal.	
3 HAFTA	40'+40'+40'	TEMEL MÜZİK YAZI VE ÖGELERİNİ ÖĞRENELİM	B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	Dizek, dizek çizgileri, dizek çizgileri ve aralıkları, sol anahtarı, ölçü, ölçü çizgisi, bitiş çizgisi, ölçü belirteci, dörtlük nota, ölçüler, sekizlik nota, dörtlük suskavramları ile ilgili materyaller. "Pekiştirici Tavşan" ve "Bulmaca" adlı materyal.	B.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Dizek ve sol anahtarı, ölçü sayısı ve ölçü çizgisi verilmelidir. Uyarı: Fa-sol-la notalarının dizek üzerindeki yerleri tanıtılarak notaların doğru yazılması sağlanmalıdır. Çalışmalarda dörtlük ve sekizlik nota değerleri ile dörtlük sus kullanılarak, basit ölçüler (2/4, 3/4, 4/4) üzerinde durulmalıdır.

<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>SESLER VE TEMEL ÖZELLİKLERİ</p>	<p>B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır. B.4.Öğrendiği seslerin temel özelliklerini fark eder.</p>	<p>“Fa- Sol- La Notalarının Dizek Üzerinde Gösterilmesi” “Fa- Sol- La Seslerinin Flüt Üzerinde Gösterilmesi” adlı materyaller.</p>	<p>B.1. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Dizek ve sol anahtarı, ölçü sayısı ve ölçü çizgisi verilmelidir. Uyarı: Fa-sol-la notalarının dizek üzerindeki yerleri tanıtılarak notaların doğru yazılması sağlanmalıdır. Çalışmalarda dörtlük ve sekizlik nota değerleri ile dörtlük sus kullanılarak, basit ölçüler (2/4, 3/4, 4/4) üzerinde durulmalıdır. B.4. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Öğrendiği seslerin önce kısalık uzunluk daha sonra ise incelik kalınlık özellikleri üzerinde durulmalıdır. Uyarı: Bu sınıf düzeyinde dörtlük, sekizlik nota ve dörtlük sus verilmelidir. Uyarı: Konu anlatımı mutlaka oyunlaştırılmalıdır.</p>
<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>RİTİM VE EZGİ OLUŞTURALIM</p>	<p>C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıpları ile eşlik eder. C.3.Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.</p>	<p>“Üç Nota”, “Hugo” ve “Yedi Cüceler” adlı materyaller.</p>	<p>C.2. Kazanımı ile İlgili Açıklama Uyarı: Etkinlikler öğrenilen ölçü ve nota değerleri ile sınırlı olmalıdır. C.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama Diğer Kazanımlarla İlişkilendirme: "Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır." ve " Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıplarıyla eşlik eder." Kazanımları ile ilişkilendirilmelidir Uyarı: Etkinlikler, öğrenilen nota, ölçü sayısı ve değerleri ile sınırlı olmalıdır.</p>

<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>FARKLI RİTMİK YAPILAR</p>	<p>A.4. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir. C. 4. Farklı ritmik yapıdaki ezgilere uygun hareket eder. C.5.Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.</p>	<p>Ölçüler, 5/8 lik ölçü, 5/8 lik Ölçü Biçimi, Ölçü Vuruşları adlı materyaller.</p>	<p>A.4. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Farklı ritmik yapıya ilişkin olarak 5/8 lik ölçü verilmelidir Uyarı: Türkü ve şarkı seçimi öğrencilerin ses sınırlarına ve müziksel algılamalarına uygun olmalı ve usul ve ölçüler teorik olarak değil kulaktan verilmelidir. C.4. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Uyarı: 5/8lik usul hareketlerle hissettirilerek verilmelidir C.5. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Örnek şarkılar "bir bölümlü" şarkı formunda olmalıdır.</p>
<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>DANS EDELİM</p>	<p>C.5.Müziklerde aynı ve farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.</p>	<p>"Cici Köpeğim" adlı şarkının materyali.</p>	<p>C.5.Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Örnek şarkılar "bir bölümlü" şarkı formunda olmalıdır.</p>

<p>2 HAFTA</p>	<p>40'+40'</p>	<p>MÜZİKLERDE HIZ DEĞİŞİKLİKLERİ</p>	<p>B.3.Şarkı, türkü ve oyun müziklerindeki hız değişikliklerini fark eder.</p>	<p>“Taşıtlar” ve “Hayvanlar” adlı materyal.</p>	<p>B.3.Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Bu sınıf düzeyinde “giderek yavaşlama”(ritardanto) ve “giderek çabuklaşma” (accelerando)hız değişiklikleri hareketlerle hissettirilmelidir.</p>
<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>MÜZİKTE GÜRLÜK DEĞİŞİKLİKLERİ</p>	<p>B.5.Dinlediği müziklerdeki gürlük değişiklerini fark eder.</p>	<p>“Davullar”, “Ses Hoperlorleri”“Ördekler”, “Balıklar”, “Arılar”, “Mario” adlı materyaller.</p>	<p>B.5.Kazanımı ile İlgili Açıklama: Uyarı: Gürlük değişikliklerinden giderek kuvvetlenme (crescendo) ve giderek hafifleme (decrescendo) üzerinde durulmalıdır.</p>

3 HAFTA	40'+40'+40'	BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ	<p>A.1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.</p> <p>A.6. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamına uygun söyler.</p> <p>D.7. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.</p> <p>D. 4. Marşlar aracılığıyla milli bilinç kazanır.</p>	"23 Nisan Şarkısı" adlı materyal ve notaları.	<p>A.6.Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diğer derslerle ilişkilendirme: Türkçe dersi "Dinleme" öğrenme alanı: Şiir ve müzik dinletilerine katılır.</p> <p>D.7.Kazanımı ile İlgili Açıklama: Diğer derslerle ilişkilendirme: Sosyal Bilgiler Dersi "Gruplar,Kurumlar ve Sosyal Örgütler" öğrenme alanı: Okulunda ve yakın çevresinde katılacağı sosyal ve eğitsel etkinliklere karar verir.</p> <p>Ara Disiplinlerle ilişkilendirme: İnsan Hakları ve Vatandaşlık: Sorumluluklarını evde ve okulda yerine getirir.</p>
----------------	-------------	------------------------------------	--	---	---

<p>3 HAFTA</p>	<p>40'+40' +40'</p>	<p>FARKLI MÜZİK TÜRLERİ</p>	<p>D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir. D.1. Sınıfça ortak müzik arşivi oluşturmada görev almaya gönüllü olur. C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder. A.3. Müzik çalışmalarını sergiler.</p>	<p>Türk Halk Müziği, Klasik Batı Müziği, Klasik Türk Müziği ve Popüler Müzik ile ilgili materyaller ve bu müziklerde kullanılan enstrümanlarla ilgili materyaller.</p>	<p>D.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Ders içi İlişkilendirme: "Marşlar aracılığıyla ulusal bilinç kazanır." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. Uyarı: Sözlü olan eserlerin; prozodi kurallarına uygun ve Türkçe dil kullanımını geliştiren eserler arasından seçilmesine dikkat edilmelidir. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Sosyal Bilgiler Dersi, "İnsanlar Yerler ve Çevreler" Öğrenme Alanı: Efsane, destan, öykü, türkü ve şiirlerden yararlanarak yaşadığı yerin coğrafi özellikleriyle ilgili çıkarımlarda bulunur. D.1. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Uyarı: Kaset, cd, dvd, belge vb. materyaller edinilerek bir arşiv oluşturulması sağlanmalıdır. C.1. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Uyarı:Farklı anlatım yolları öğrencinin tercihine bağlı olarak; resim yapma, yazılı-sözlü anlatma olmalıdır. Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe Dersi "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar. A.3. Kazanımı ile İlgili Açıklama: Ders içi İlişkilendirme: "Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder." kazanımı ile ilişkilendirilmelidir.</p>
-----------------------	-------------------------	------------------------------------	--	--	--

4 HAFTA	40'+40' +40'	ATATÜRK ve MÜZİK	<p>A.5. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları, anlamına uygun seslendirir.</p> <p>D.5. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları tanır.</p> <p>D.6. Atatürk'ün sanata ve Türk müziğine ilişkin görüşlerini anlar.</p> <p>D.2. Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.</p>	“Atatürk” adlı şarkının notaları,“Gençlik Marşı” adlı materyal ve notaları.	<p>A.5. Kazanımı ile ilgili Açıklama: Uyarı: 10 Kasım Atatürk'ü Anma Törenlerinde ve milli bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.</p> <p>D.5. Kazanımı ile ilgili Açıklama: A.5 → D.5</p> <p>Diğer Derslerle İlişkilendirme: Türkçe Dersi "Görsel Okuma ve Görsel Sunu" Öğrenme Alanı: Bilgi toplamak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanır.</p>
----------------	-----------------	-----------------------------	--	---	---

(Yaşar ve dğr, 2013: 30-32).

EK 2: İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi İçin Hazırlanan Görsel Materyallerin Fotoğrafları

Fotoğraf 1: İstiklal Marşı'nın Nefes Yerleri

İSTİKLAL MARŞI

1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.						
Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus	Vüeus						
Kork	ma.	sön	mez	bu	sa	fak	-	-	lar	da	yü	zen	al	son	cak	-	-	Sımede			
yur	du	m'üs	tün	de	ti	ten	en	son	o	cak	o	be	nim	mil	le	ti	min	-	-	Yüzi	
dir	par	la	ya	cak	o	ke	nim	dir	o	be	nim	mil	le	ti	min	dir	an	cak	-	-	Gaf
ma	kur	ban	o	la	yım	-	-	Gah	re	ni	ey	naz	lı	hi	lal	-	-	Kahraman			
ır	ki	mü	bir	gıl	ne	bu	şid	det	bu	ce	lal	sa	na	di	moz	dö	kü	len	-	-	Kalları
maz	son	ra	ne	lal	hakkı	dır	hak	ka	ta	pın	mil	le	ti	min	is	tük	lâl	-	-		

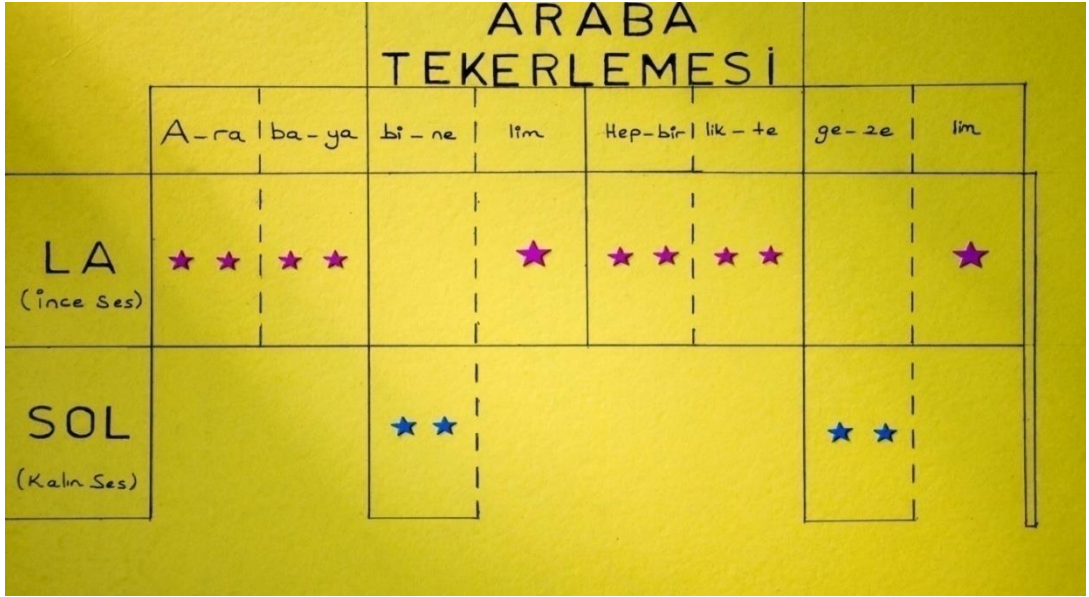
İstiklal Marşı'nın 1. sözlerinin nefes yerleri (sarı yıldız)

İstiklal Marşı'nın 2. sözlerinin nefes yerleri (pembe yıldız)

ile gösterilmiştir.

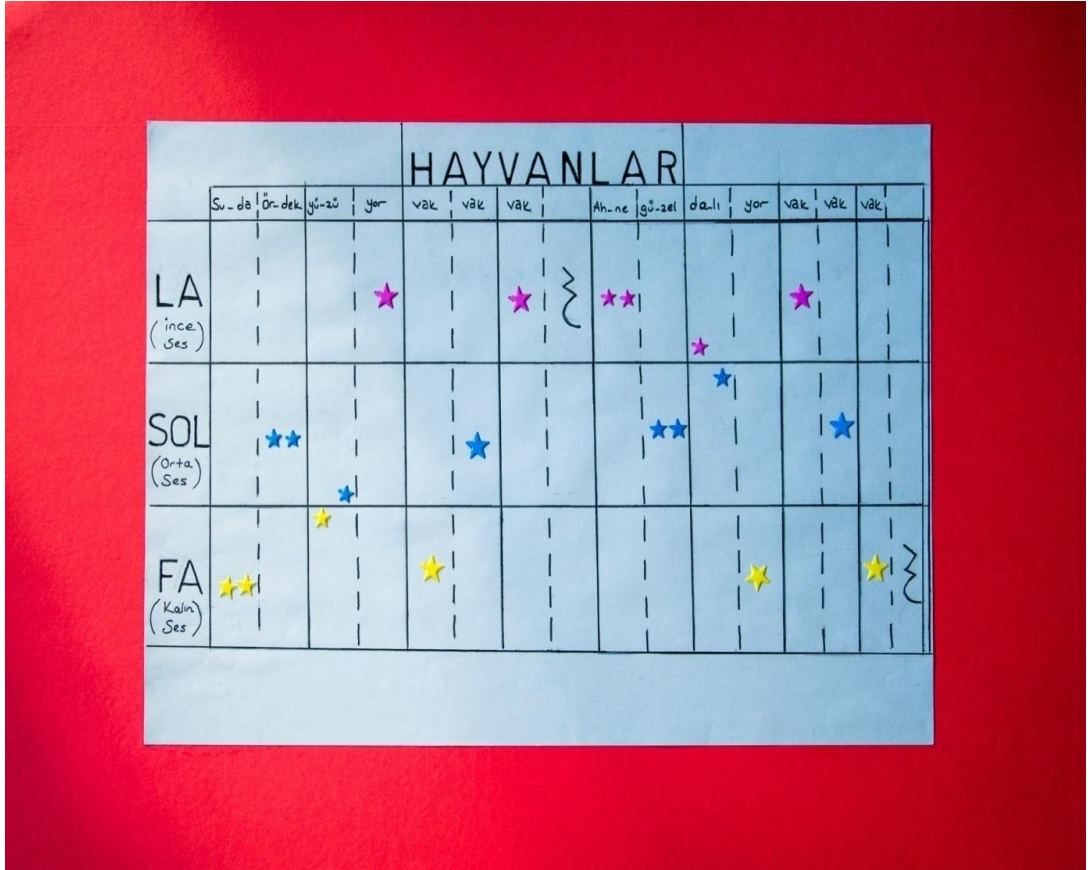
(Yaşar ve dğr, 2013: 35).

Fotoğraf 2: Araba Tekerlemesi

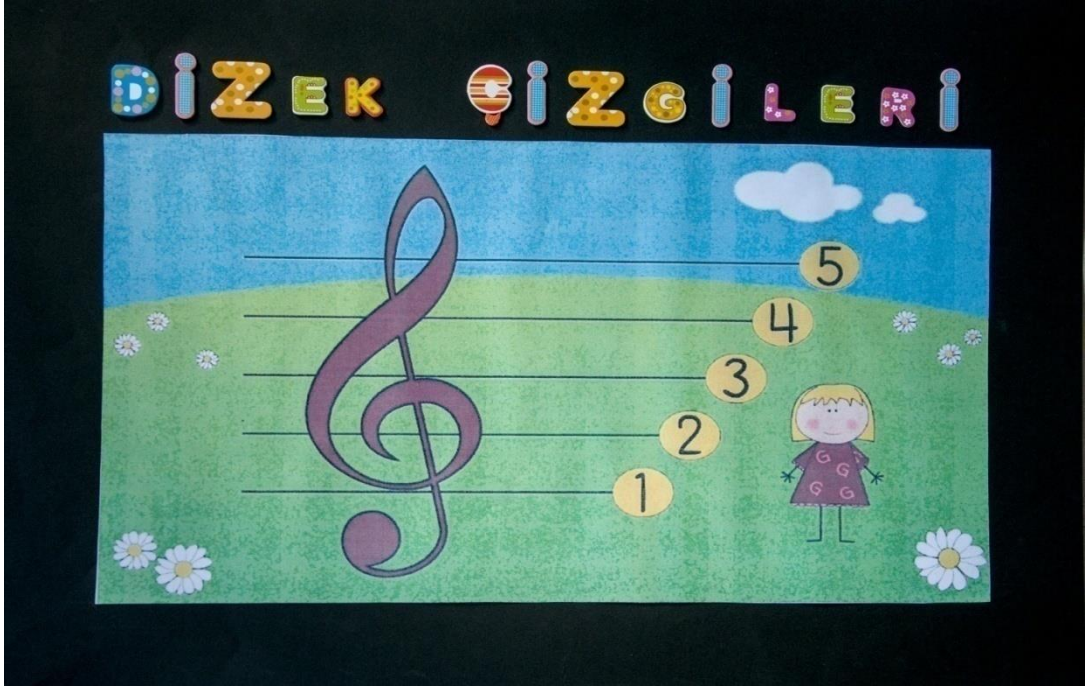
(Yaşar ve dğr, 2013: 37).

Fotoğraf 3: Hayvanlar

(Yaşar ve dğr, 2013: 38).

Fotoğraf 4: Dizək Çizgileri

Fotoğraf 5: Dizək

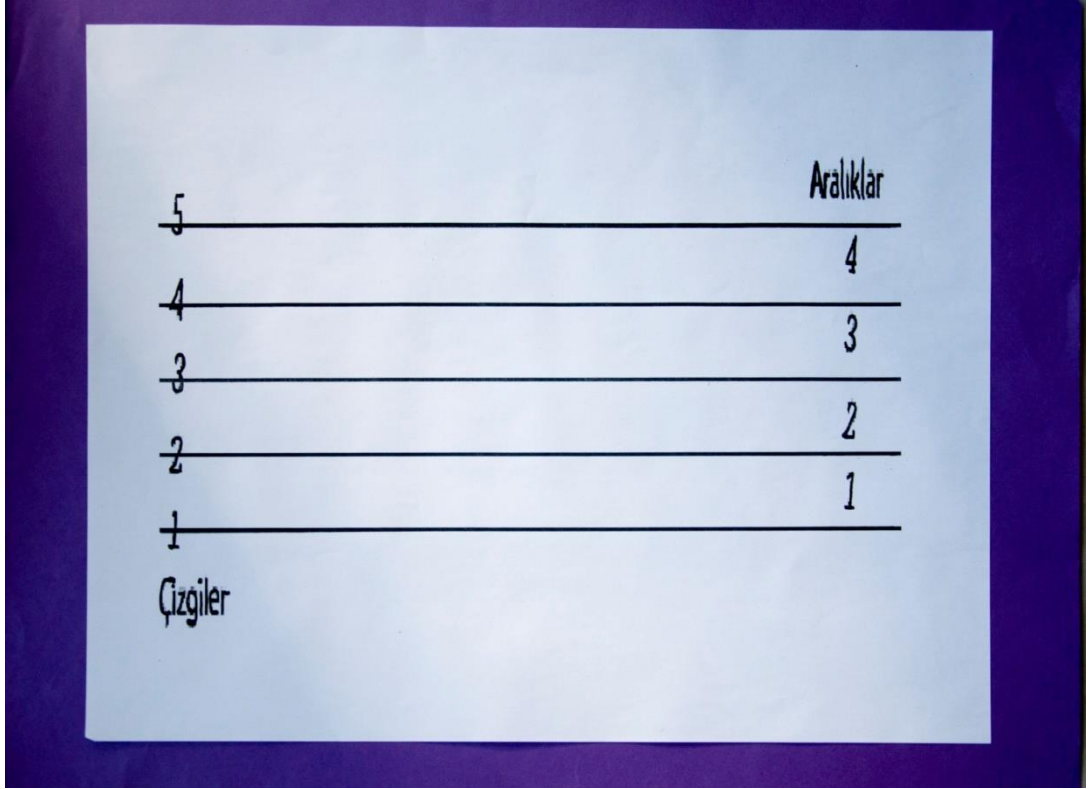
Fotoğraf 6: Haydi Dizек Çizelim

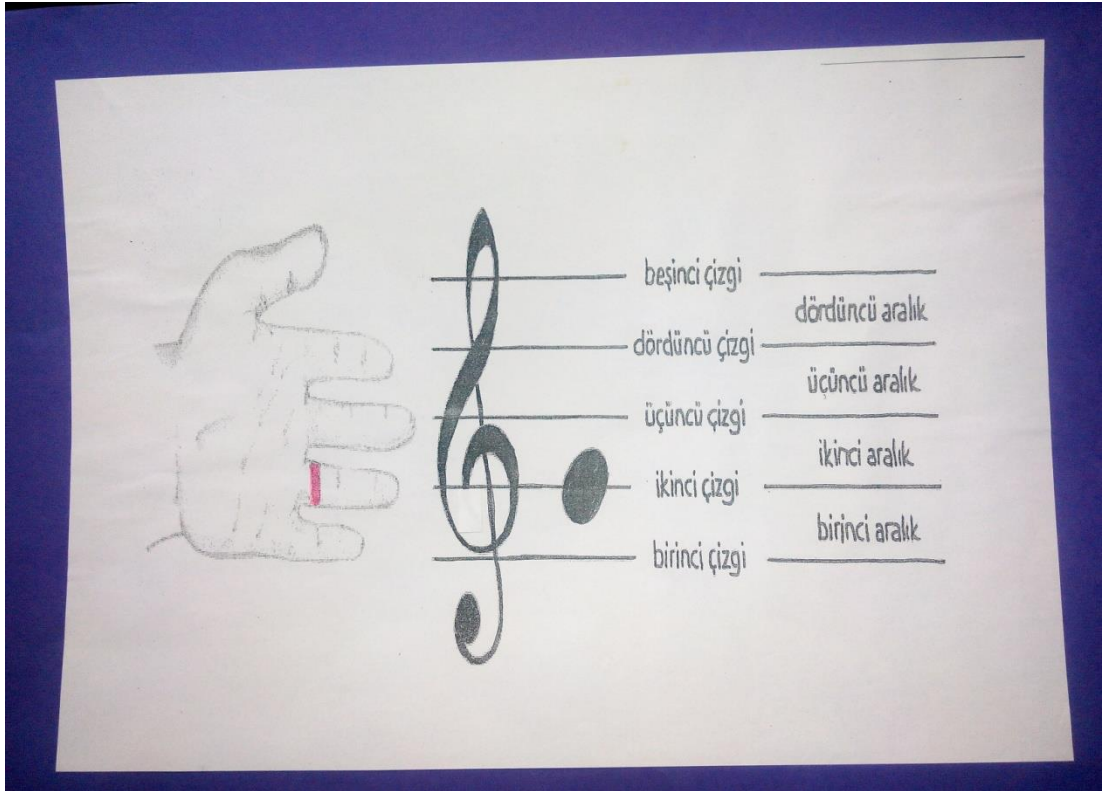
Fotoğraf 7: Dizек Aralıkları

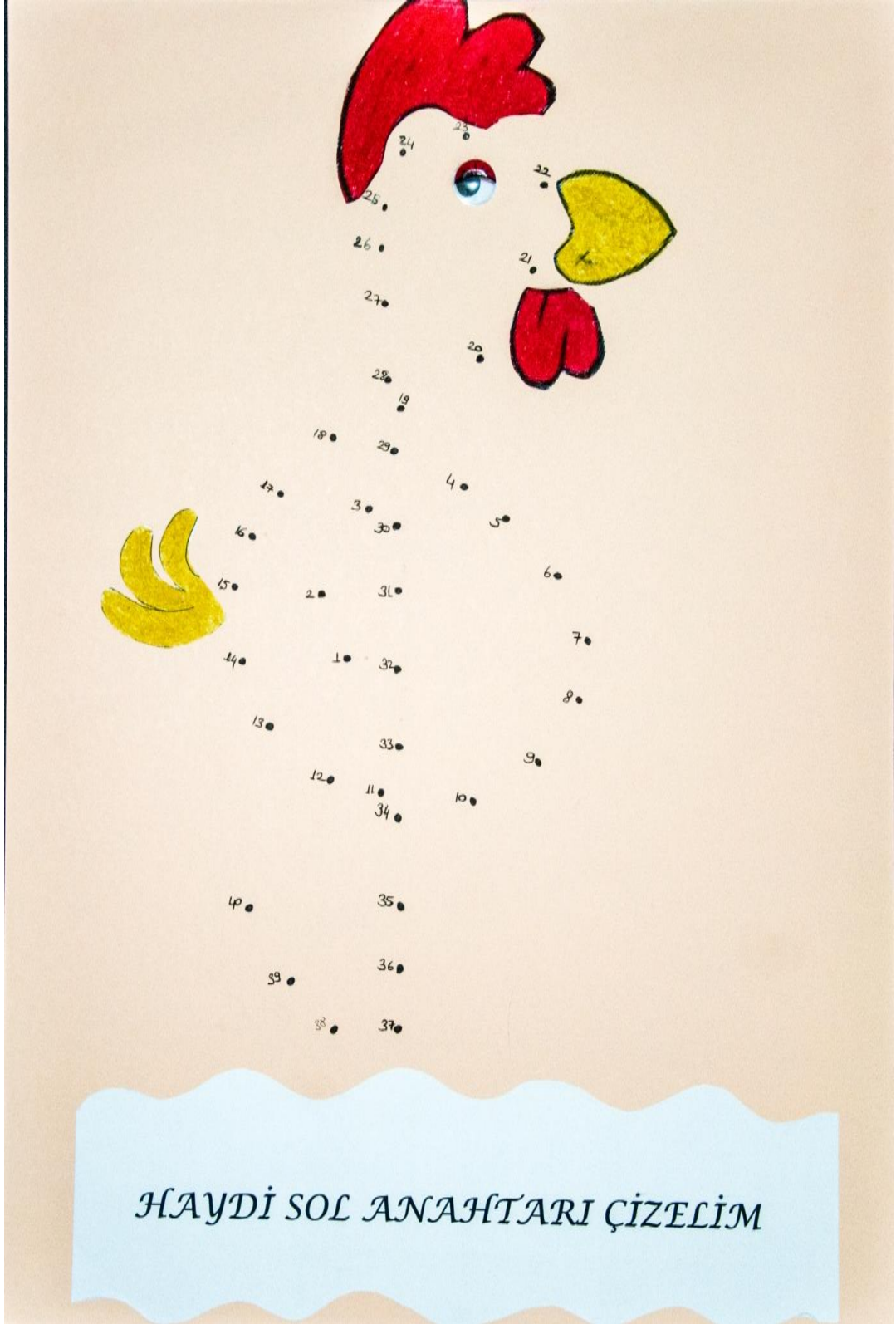
Fotoğraf 8: Çizgiler ve Aralıklar

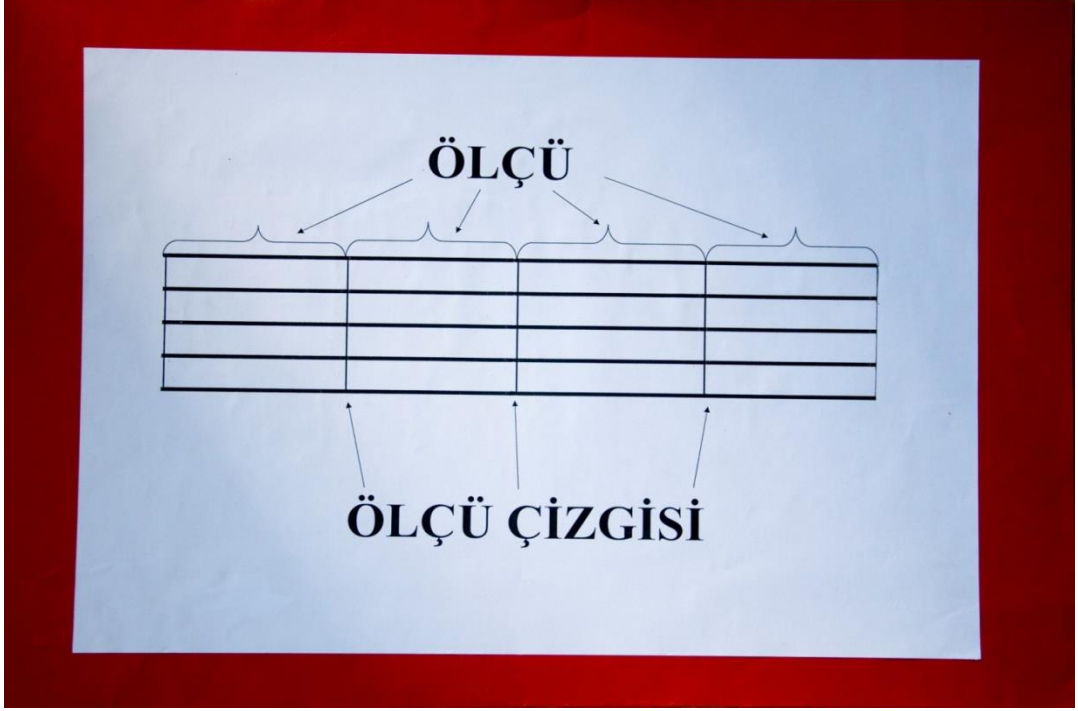
Fotoğraf 9: Çizgiler ve Aralıklar (Sol Notası)

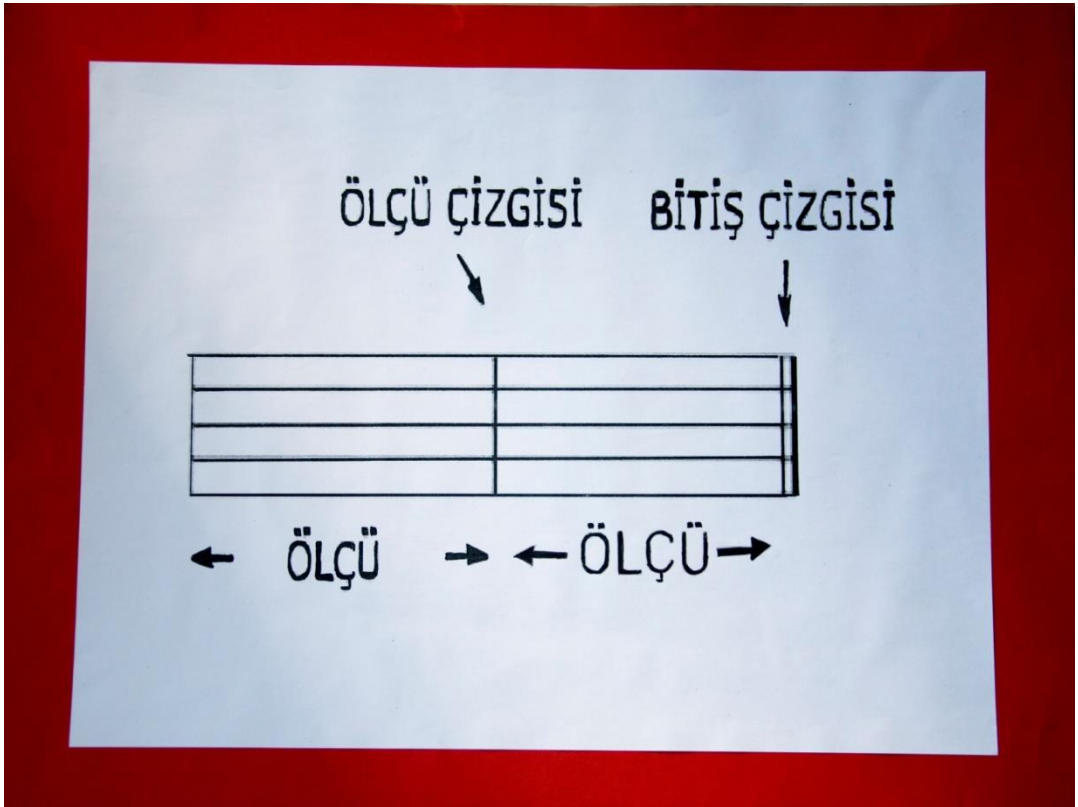
Fotoğraf 10: Sol Anahtarı

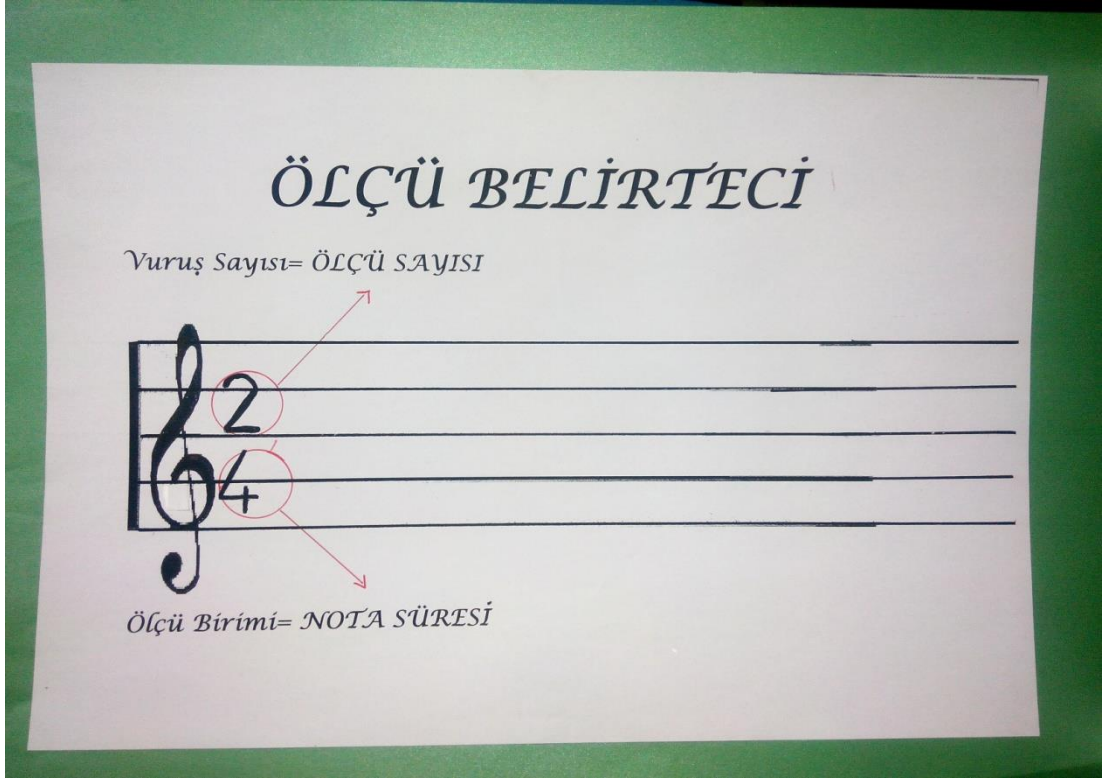
Fotoğraf 11: Ölçü- Ölçü Çizgisi

Fotoğraf 12: Ölçü- Ölçü Çizgisi- Bitiş Çizgisi

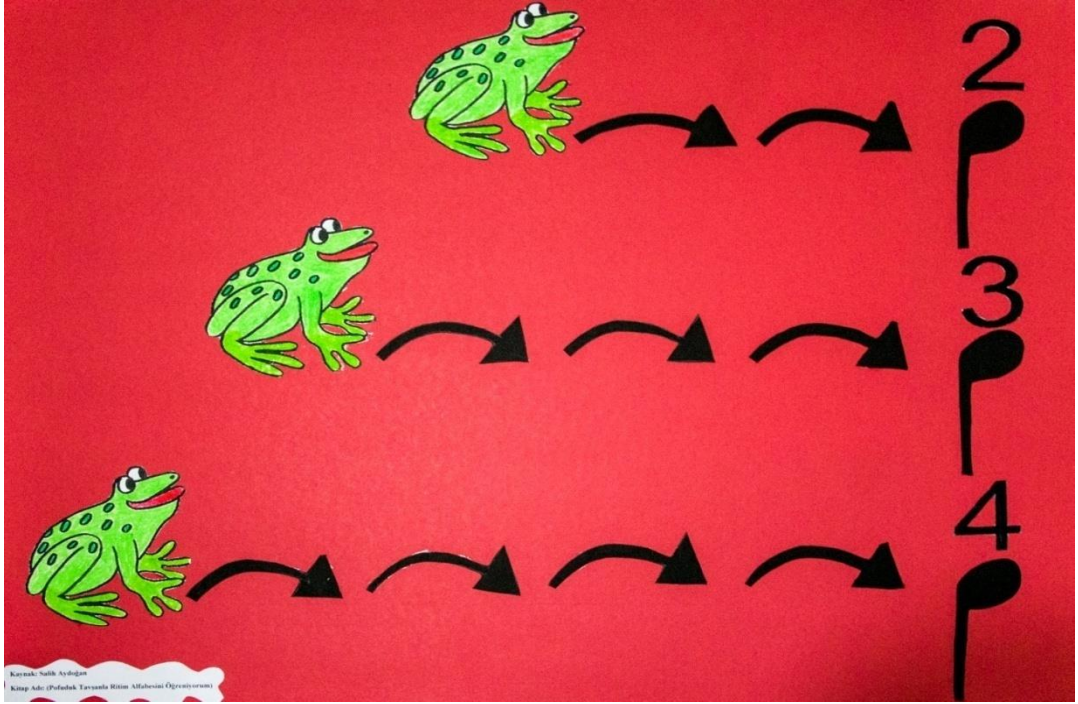
Fotoğraf 13: Ölçü Belirteci

Fotoğraf 14: Dörtlük Nota

Fotoğraf 15: Kurbağalar (Ölçü Sayısı)

(Aydoğan, 2012: 16).

Fotoğraf 16: Dörtlük Sus

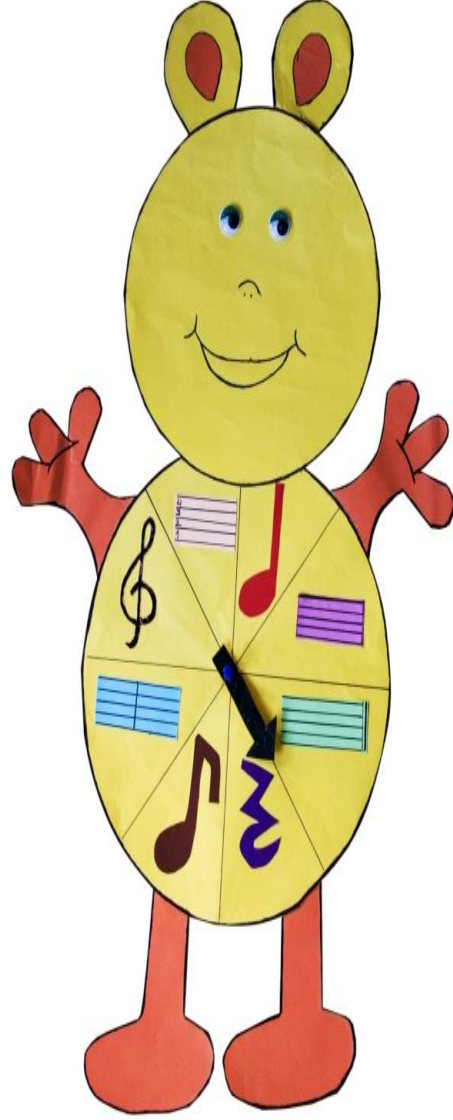
Fotoğraf 17: Sekizlik Nota

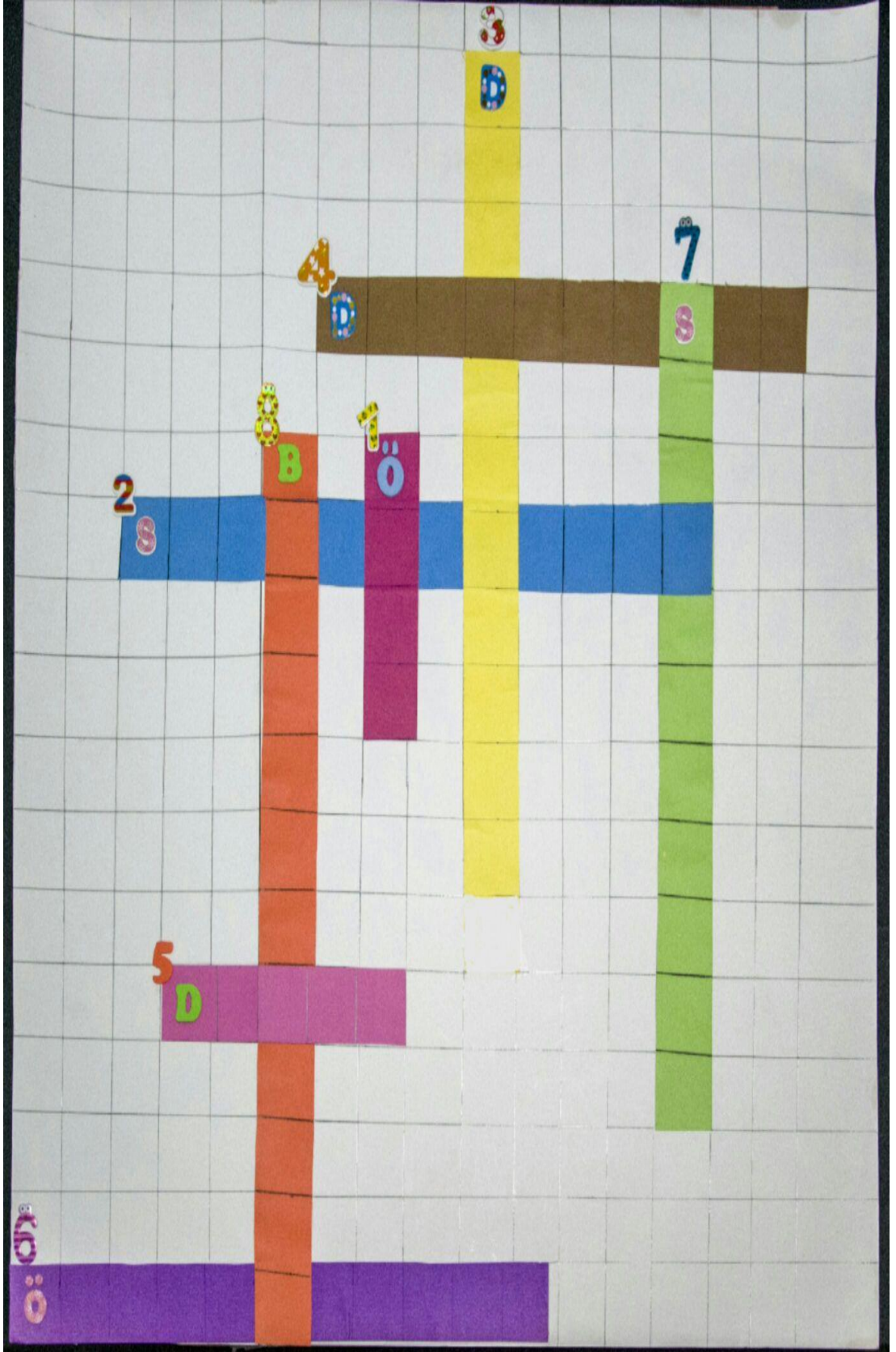
Fotoğraf 18: Sekizlik Nota (2)

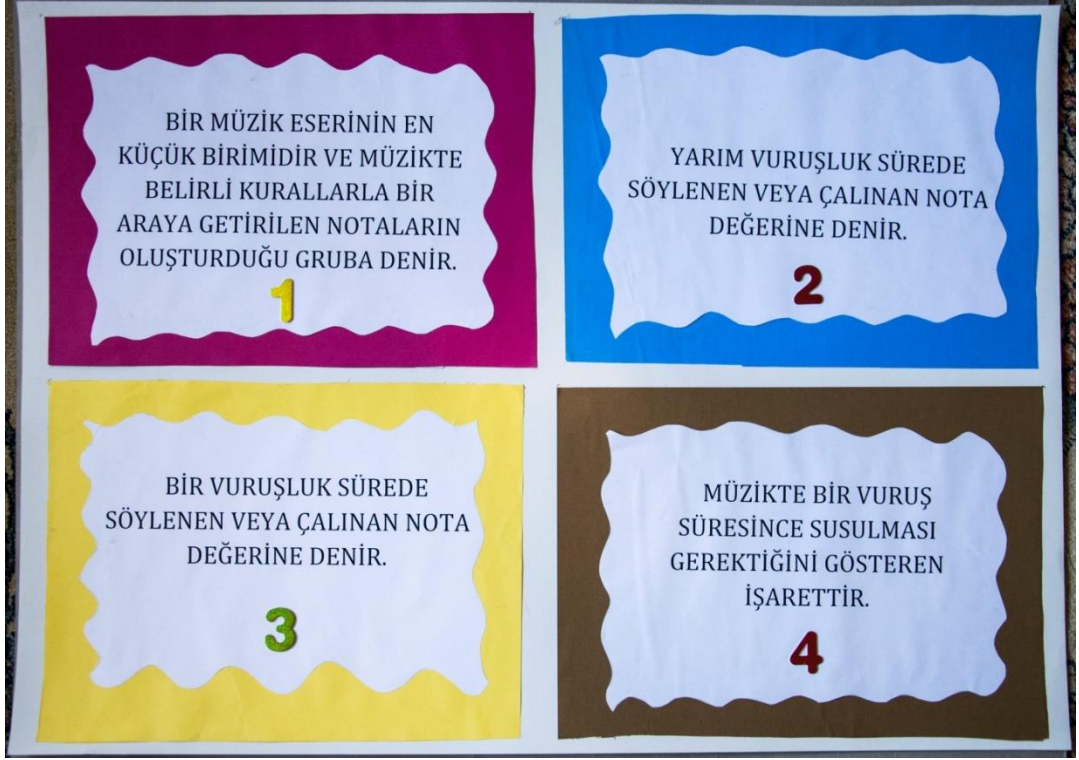
Fotoğraf 19: Pekiştirici Tavşan (Kavram Tekrarı)

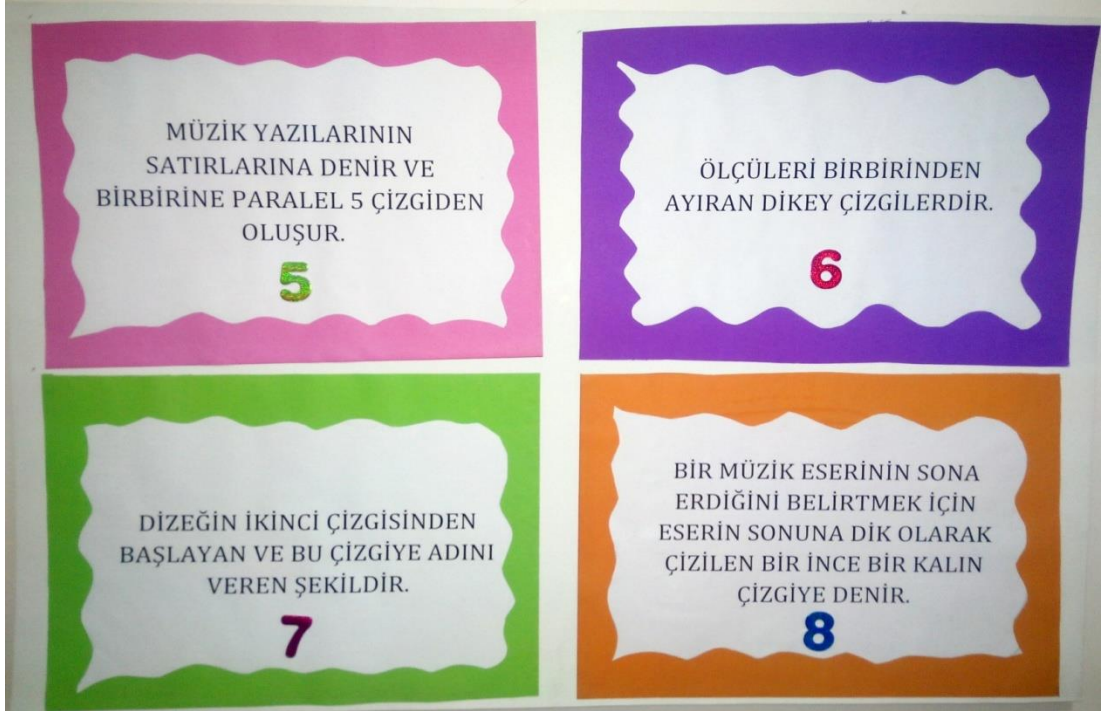
Fotoğraf 20: Bulmaca (Öğrenci İçin)

Fotoğraf 21: Bulmacanın Soruları

Fotoğraf 22: Bulmacanın Soruları

Fotoğraf 23: Bulmaca (Cevap Anahtarı)

Fotoğraf 24: Fa Notasının Dizek Üzerinde Gösterilmesi

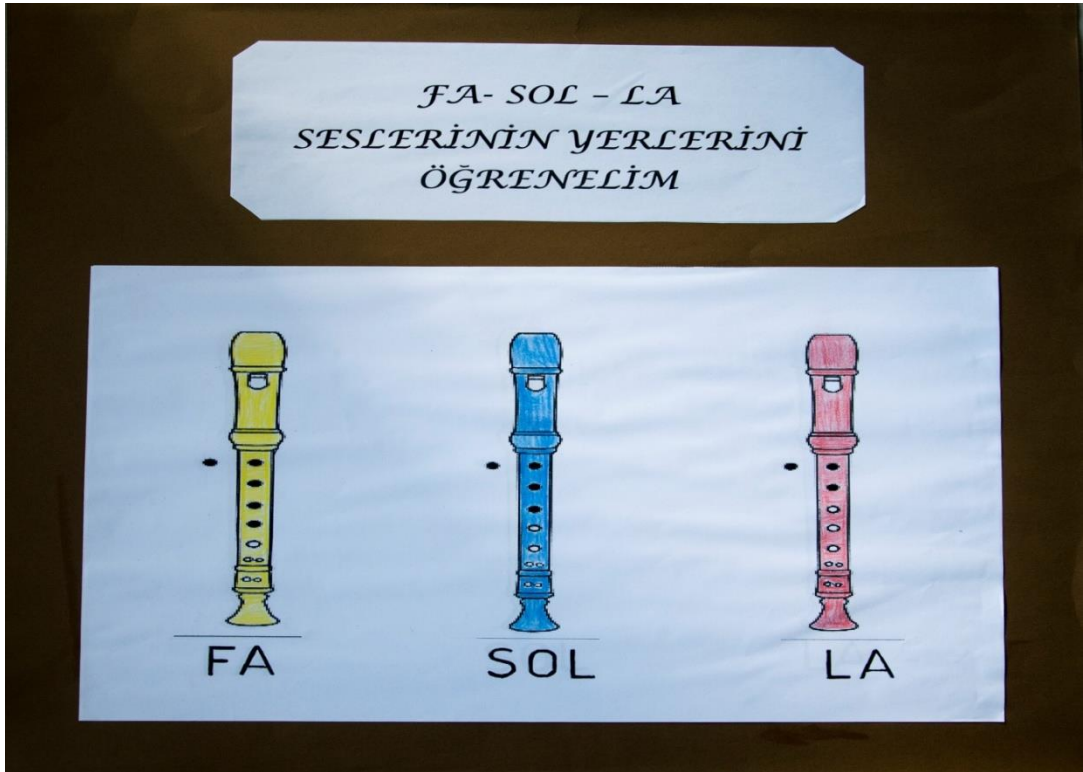
Fotoğraf 25: Sol Notasının Dizek Üzerinde Gösterilmesi

Fotoğraf 26: La Notasının Dizek Üzerinde Gösterilmesi

Fotoğraf 27: Fa- Sol- La Seslerinin Flüt Üzerinde Gösterilmesi

(Yaşar ve dğr, 2013: 47).

Fotoğraf 28: Üç Nota (Ritim Çalışması)

ÜÇ NOTA

Söz ve Müzik: Selçuk Yıldırım-Besim Akkuş

Orta

1. El e le ver miş sı ra ya gir miş
2. El e le ver miş sı ra ya gir miş

Yan va na gel miş üç no ta
Ar ka daş ol muş la sol fa

(Yaşar ve dğr, 2014: 42).

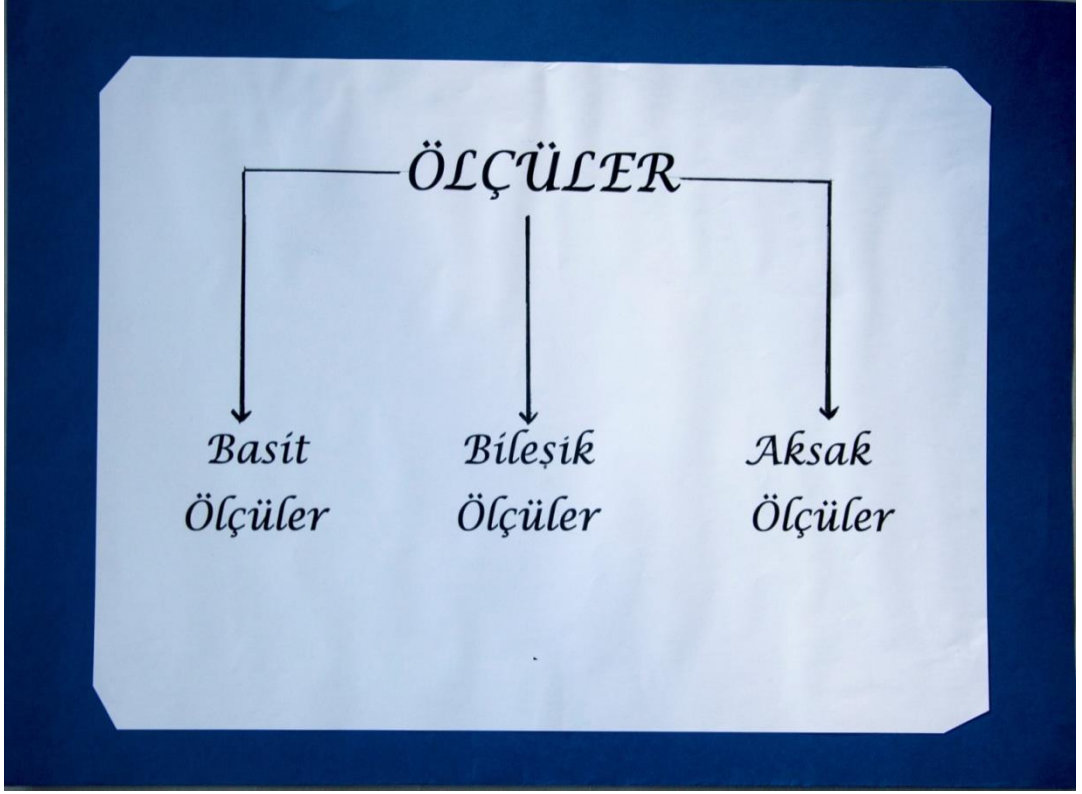
Fotoğraf 29: Hugo Oyunu (Ritim Çalışması)

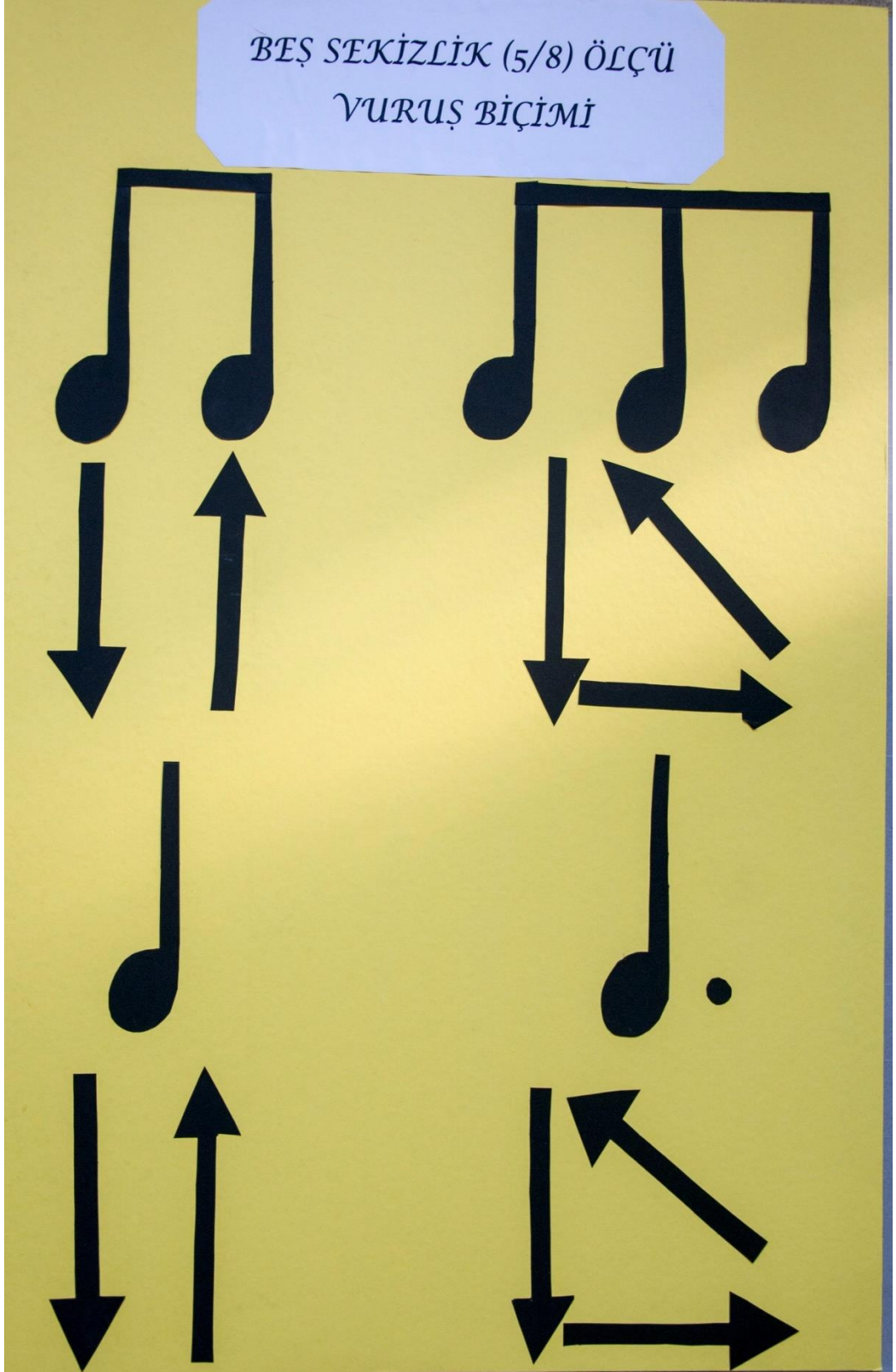
Fotoğraf 30: Yedi Cüceler Oyunu (Ritim Çalışması)

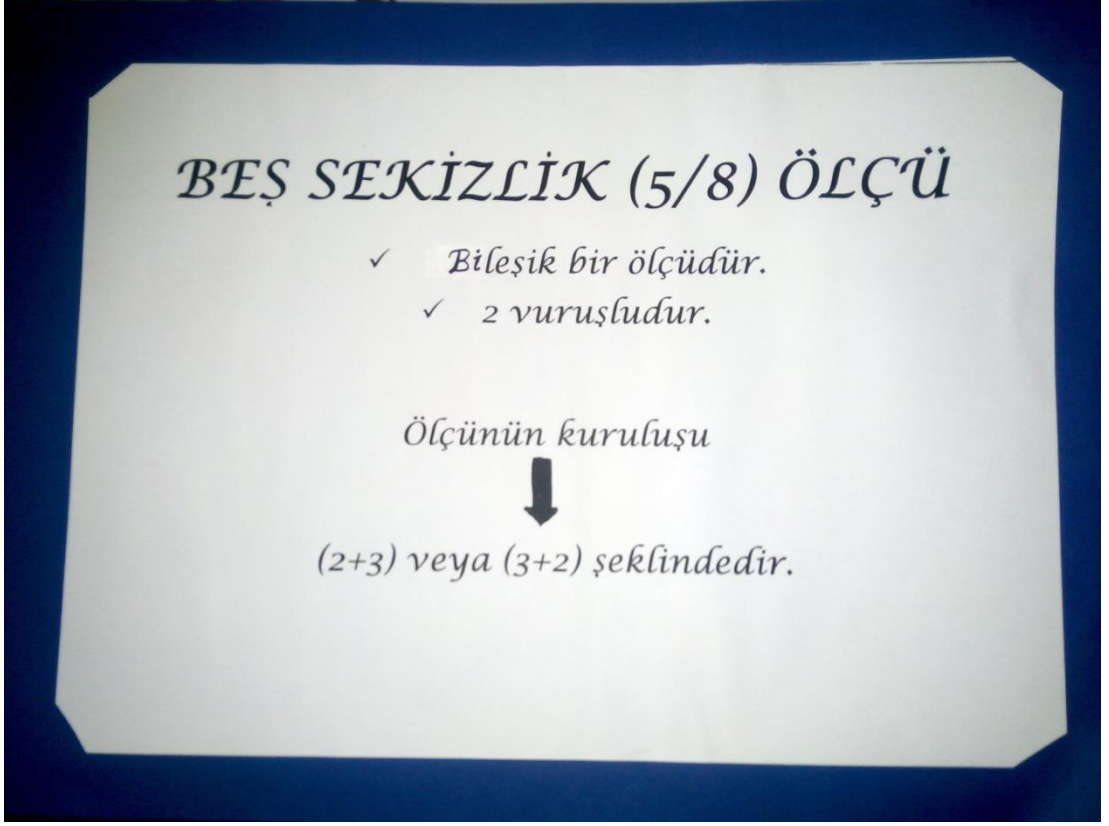
Fotoğraf 31: Ölçüler

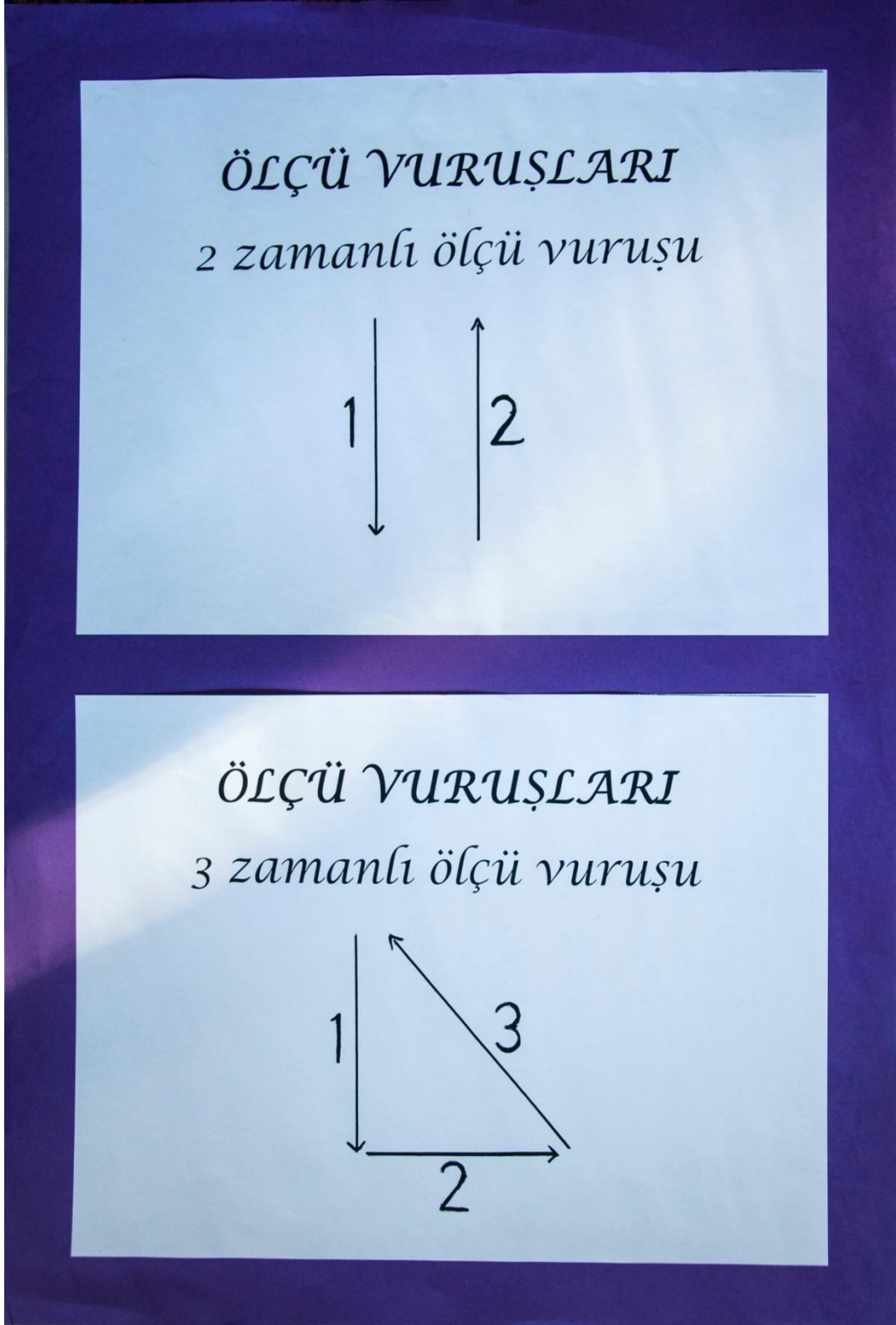
Fotoğraf 32: 5/8 lik Ölçü Biçimi

Fotoğraf 33: 5/ 8 lik Ölçü

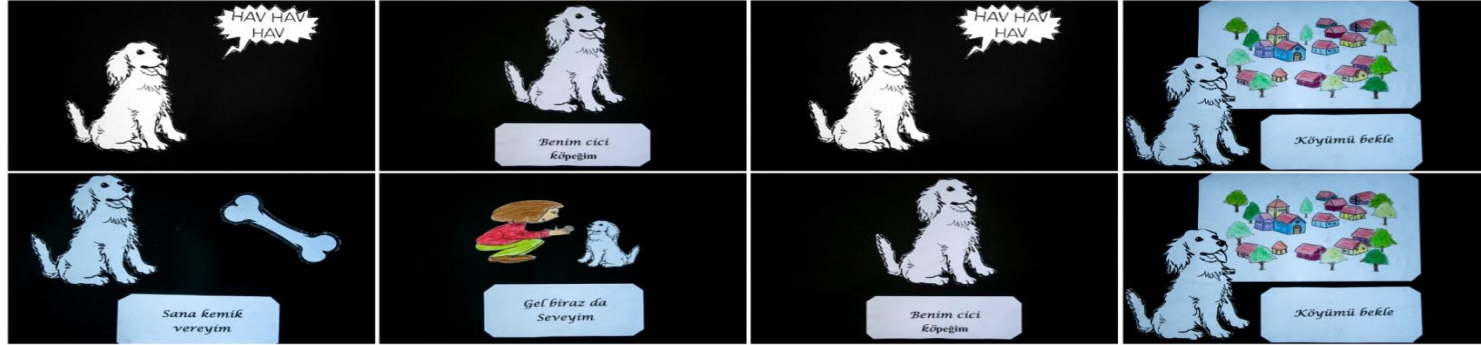

Fotoğraf 34: Ölçü Vuruşları

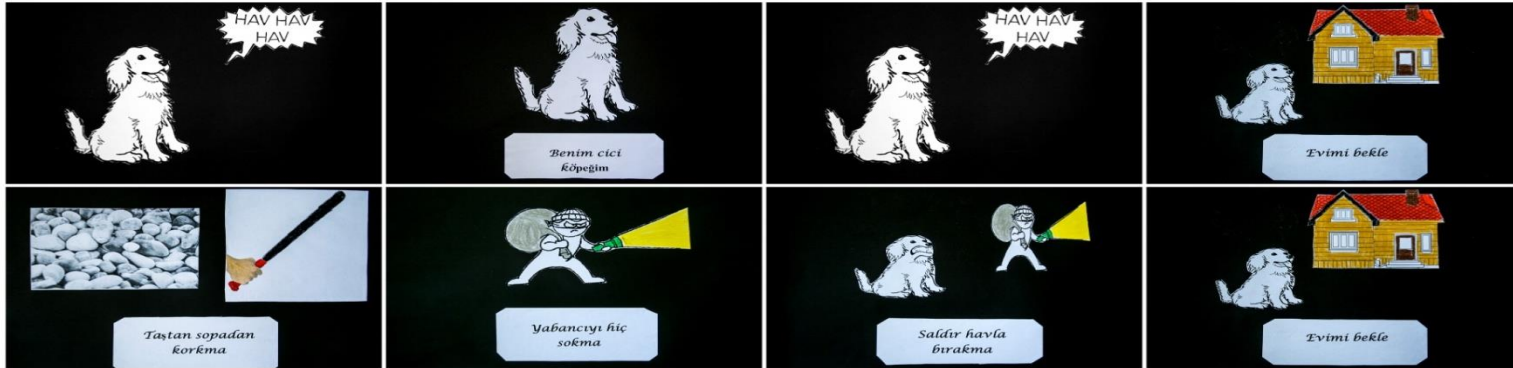

(Yaşar ve dğr, 2014: 45).

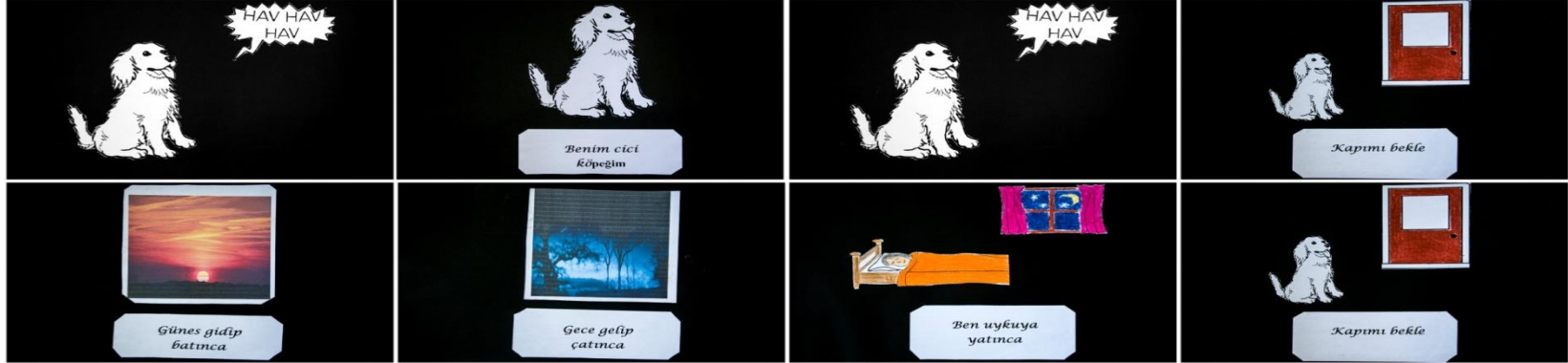
Fotoğraf 35: Cici Köpeğim Şarkısı 1. Söz

Fotoğraf 36: Cici Köpeğim Şarkısı 2. Söz

Fotoğraf 37: Cici Köpeğim Şarkısı 3. Söz

Fotoğraf 38: Taşıtlar (Adagio, Moderato, Allegro)

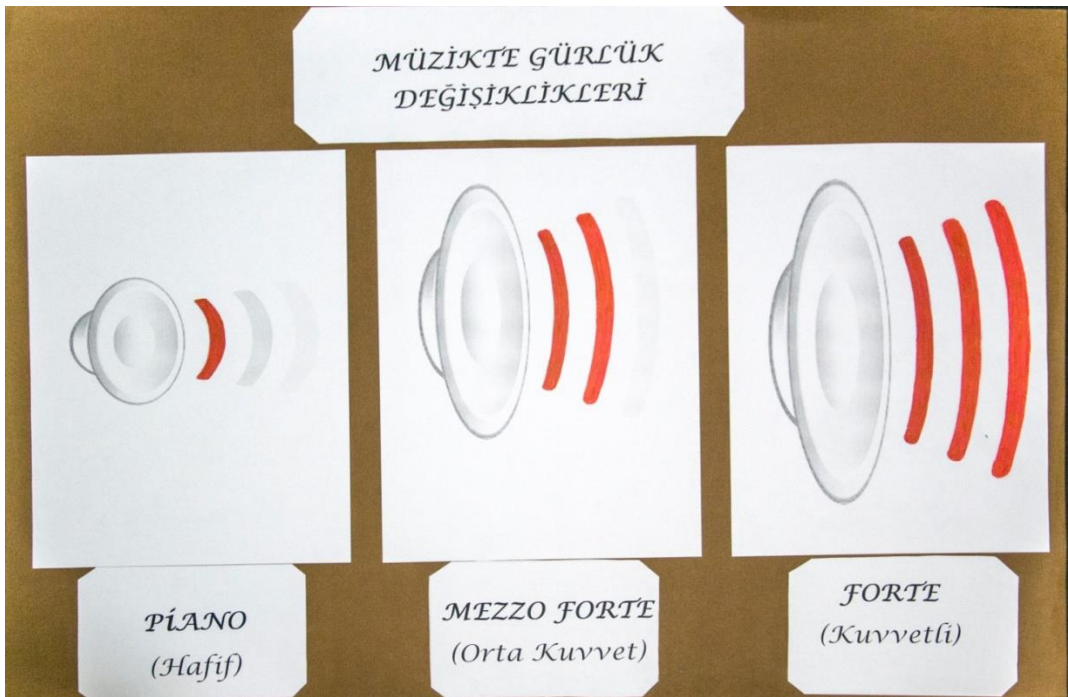
Fotoğraf 39: Hayvanlar (Adagio, Moderato, Allegro)

Fotoğraf 40: Davullar (Piyano, Mezzo Forte, Forte)

Fotoğraf 41: Hoparlörler (Piyano, Mezzo Forte, Forte)

Fotoğraf 42: Ördekler (Crescendo)

Fotoğraf 43: Balıklar (Crescendo)

Fotoğraf 44: Balıklar (Decrescendo)

Fotoğraf 45: Arılar (Crescendo- Decrescendo)

Fotoğraf 46: Mario Oyunu (Crescendo- Decrescendo)

Fotoğraf 47: 23 Nisan Şarkısı

23 NİSAN ŞARKISI

Çabuk Söz ve Müzik: İstemihan Taviloğlu

1. El e ve re lim tra lal lal lal la Gü ne se e re lim ce
2. El e le ve rin ce tra lal lal lal la Gü ne se e rin ce

tra lal lal lal la Şar kı lar söy le ye lim ce
Şar kı lar söy le yin ce

Hay di ço cuk lar lar lar lar lar

Yıl dız lar u yan sın gü lü şü müz den Ci çek ler bo yan sız lar
Yıl dız lar u yan dı gü lü şü müz den Ci çek ler bo yan dı lar

se vin ci miz den Ren gü renk bay ram ol sun
se vin ci miz den Ren gü renk bay ram ol sun

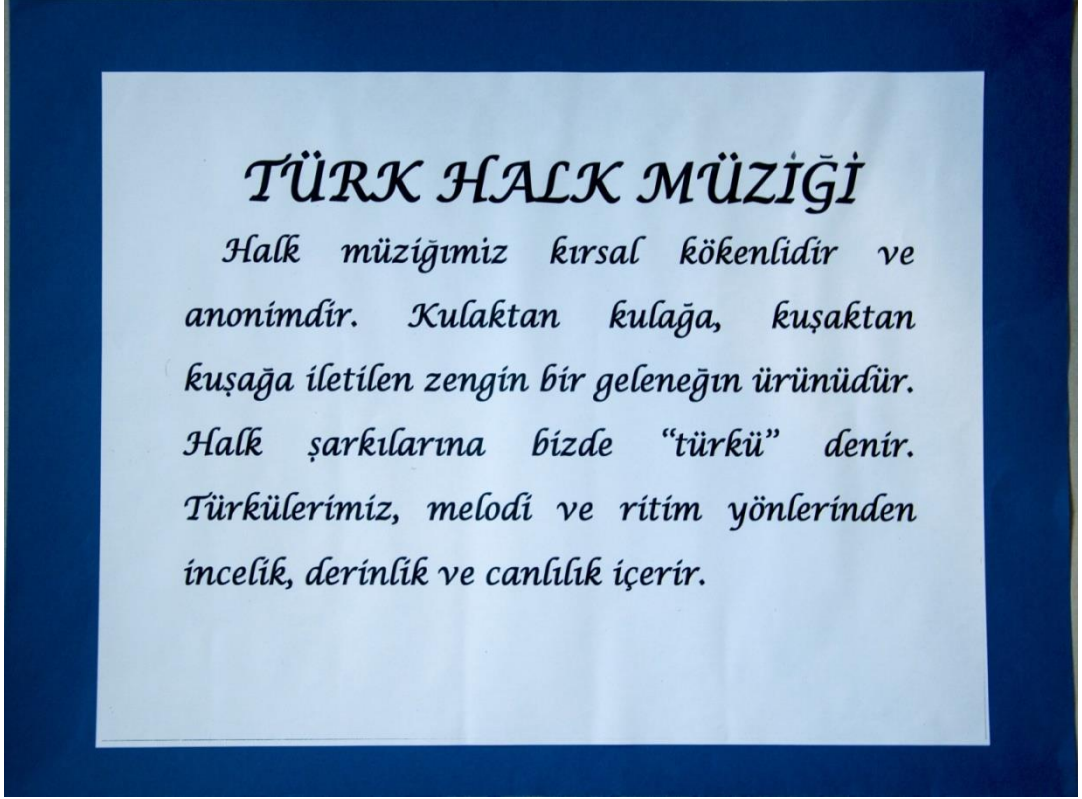
Yir mi üç ni san
Yir mi üç ni san

(Yaşar ve dğr, 2014: 61).

Fotoğraf 48: 23 Nisan Şarkısı

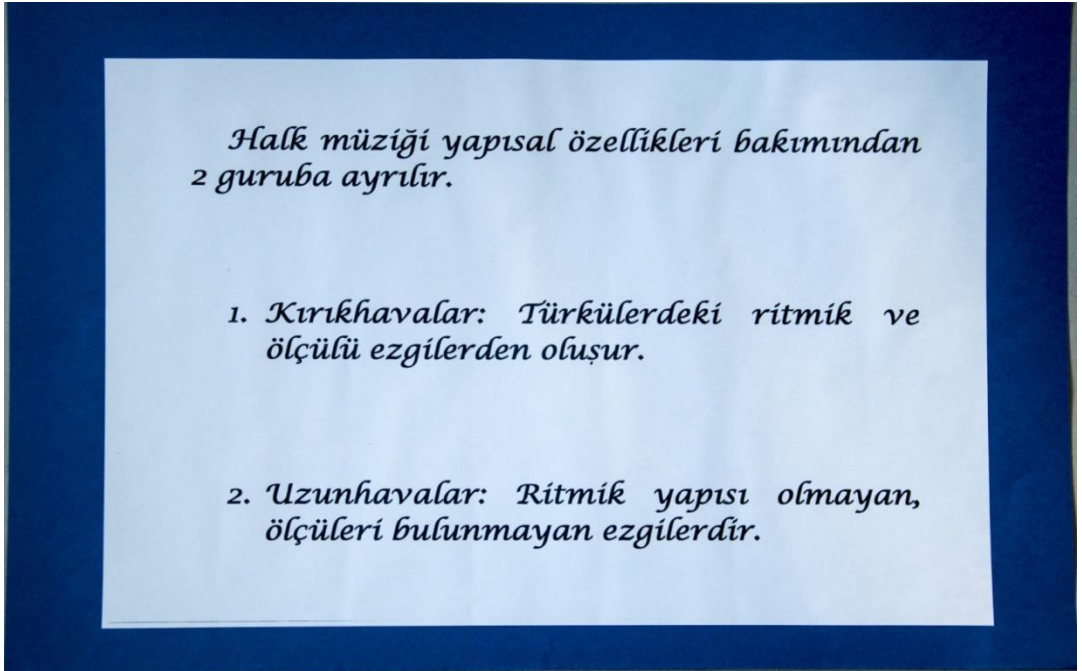

Fotoğraf 49: Türk Halk Müziği

(Say, 2002: 542).

Fotoğraf 50: Türk Halk Müziğinin Yapısal Özellikleri

(Say, 2002: 543).

Fotoğraf 51: Türk Halk Müziğinde Kullanılan Enstrümanlar

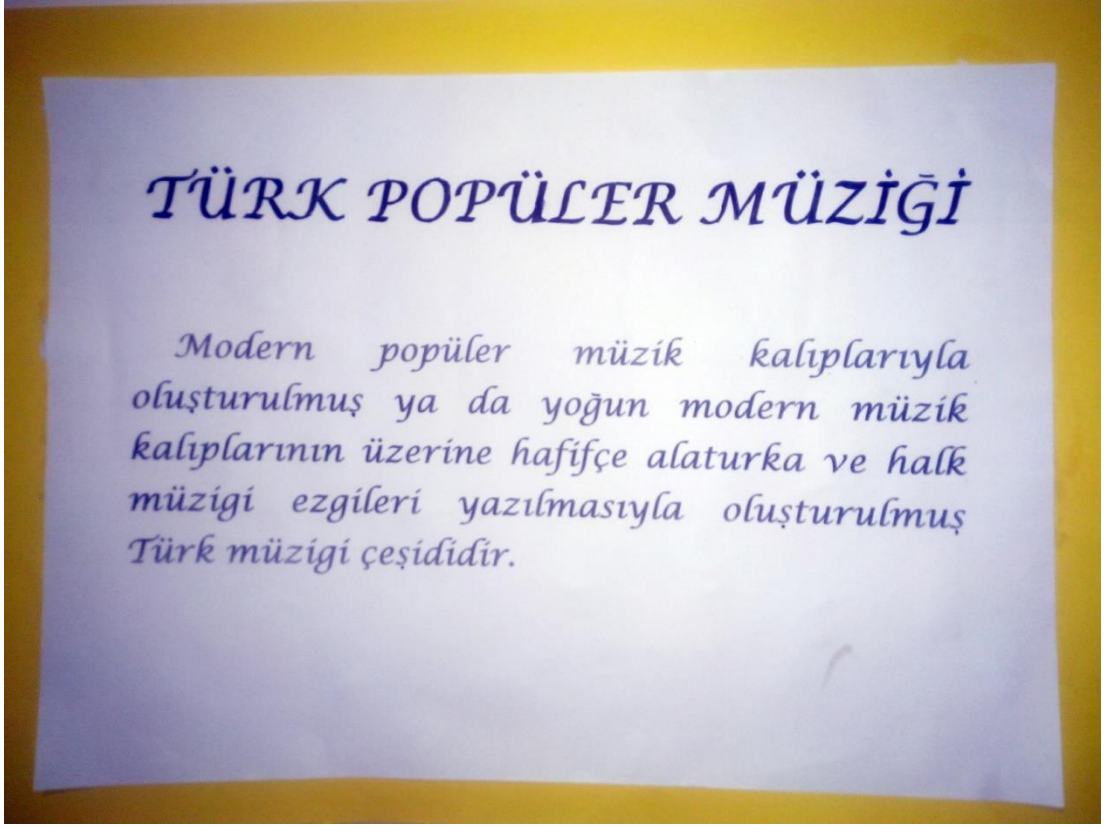
Fotoğraf 52: Klasik Türk Müziği

Fotoğraf 55: Klasik Batı Müziğinde Kullanılan Enstrümanlar

Fotoğraf 56: Türk Popüler Müziği

(www.turkcebilgi.com).

Fotoğraf 57: Gençlik Marşı Notaları

GENÇLİK MARŞI

Söz: Ali Ulvi Elöve
Müzik: Feliks Körting

Orta

1. Dağ başını du man al mış Gü müş de re
2. Bu gök de niz ne re de var Ne re de bu

dur maz a kar - - - Gü neş u fuk tan şim di
dağ lar taş lar - - - Bu a ğaç lar gü zel

do ğar Yü rü ye lim ar ka daş lar tral la
kuş lar Yü rü ye lim ar ka daş lar tral la

lal lal lal la Se si mi zi yer gök su din le sin Sert
lal lal lal la

a dım lar la her yer in le sin Se si mi zi yer

gök su din le sin Sert a dım lar la her yer in le sin in le sin

(Yaşar ve dğr, 2014: 68).

Fotoğraf 58: Gençlik Marşı

Fotoğraf 59: Atatürk Şarkısı Notaları

ATATÜRK

Söz: Hasan Ali Yücel
Müzik: Hasan Toraganlı

Orta

Tür kü ö lüm den O dur kur ta ran
Yap ti ği or du düş ma nı kov du
Bu mem le ke ti Cum hu ri ye ti

O dur ye ni den - - - Türk lü ğü ku ran
U lu su yur du - - - O dur ya ra tan
Ca mıy la et ti - - - bi ze ar ma ğan

(Yaşar ve dğr, 2013: 88).

EK 3: İlkokul 4. Sınıf Müzik Dersi İçin Hazırlanan Görsel Materyallerin Yapılışı

1. ÜNİTE

İSTİKLAL MARŞI’MIZI DOĞRU SÖYLEYELİM

Materyal Adı: İstiklal Marşı’mızın Nefes Yerleri (Fotoğraf 1)

Malzemeler: Renkli mukavva, sticker yıldız, sticker harf, pritt, bilgisayardan renkli bayrak resmi.

Yapılışı: Mukavva, iki kenarından 10 cm, yukarı ve aşağıdan 6 cm ileri alınarak üzerine dikdörtgen çizilir. Başlık için de boşluk bırakılır. İstiklal Marşı’mızın sözleri ve vuruşları için 3’er cm boşluklar ile sütunlar çizilir ve böylece tablo oluşturulur. Tablo oluşturulduktan sonra vuruşlar ve sözler boşluklar içine yerleştirilir. Son olarak renkli bayrak resminin çıktısı alınarak mukavva üzerine pritt ile yapıştırılır.

2. ÜNİTE

SESLERİ GRAFİKLE GÖSTERELİM

Materyal Adı: Araba Tekerlemesi (Fotoğraf 2)

Malzemeler: Renkli mukavva, sticker yıldız, harf cetveli.

Yapılışı: Araba tekerlemesi adlı parçanın ölçüleri mukavva üzerine eşit şekilde bölünür ve üzerine parçanın sözleri yazılır. La sesi için üst, sol sesi için alt sütun çizilir. Ölçü içerisinde olan notalar kesik çizgi ile ölçünün bittiğini gösteren çizgiler ise uzun (kesik olmayan) çizgiler ile gösterilir. Dörtlük nota için büyük yıldız, sekizlik nota için küçük yıldız kullanılır. Başlık için harf cetvelinden yararlanılır.

Not: La ve sol sesleri için kullanılan yıldızların renkleri, Salih Aydoğan’ın “Renklerle Müzik Eğitimi” kitabında kullandığı renklere göre belirlenmiştir.

Materyal Adı: Hayvanlar (Fotoğraf 3)

Malzemeler: Renkli mukavva, renkli karton, sticker yıldız, harf cetveli.

Yapılışı: Hayvanlar adlı parçanın ölçüleri mukavva üzerine eşit şekilde bölünür ve üzerine parçanın sözleri yazılır. La sesi için üst, sol sesi için orta, fa sesi için alt sütun çizilir. Ölçü içerisinde olan notalar kesik çizgi ile ölçünün bittiğini gösteren çizgiler ise uzun (kesik olmayan) çizgiler ile gösterilir. Dörtlük nota için büyük yıldız, sekizlik nota için küçük yıldız kullanılır. Başlık için harf cetvelinden yararlanır.

Not: La, sol ve fa sesleri için kullanılan yıldızların renkleri, Salih Aydoğan'ın "Renklerle Müzik Eğitimi" kitabında kullandığı renklere göre belirlenmiştir.

3. ÜNİTE

TEMEL MÜZİK YAZI VE ÖGELERİNİ ÖĞRENELİM

Materyal Adı: Dizek Çizgileri (Fotoğraf 4)

Malzemeler: Siyah karton, harf sticker, pritt, renkli bilgisayar çıktısı.

Yapılışı: Siyah karton üzerine renkli bilgisayar çıktısı olan dizek çizgileri pritt ile yapıştırılır. Harf sticker ile başlık yazılır.

Materyal Adı: Dizek (Fotoğraf 5)

Malzemeler: Renkli mukavva, harf sticker, rakam sticker, uhu, şönil ip.

Yapılışı: Dizeği oluşturmak için mukavvanın ölçüsü alınır, 5 eşit parçaya yatay bir şekilde bölünür ve üzerine şönil ip yapıştırılır. Yapıştırılan iplerin sol tarafına dizek çizgilerinin numaraları için rakam sticker yapıştırılır. Başlık için harf stickerdan yararlanır.

Materyal Adı: Haydi Dizek Çizelim (Fotoğraf 6)

Malzemeler: Renkli mukavva, renkli kartonlar, rakam sticker, pritt, bilgisayar harf çıktısı, makas.

Yapılışı: Dizeği oluşturmak için mukavvanın ölçüsü alınır, 5 eşit parçaya yatay bir şekilde bölünür ve 3'er cm boşluklar ile noktalar oluşturulur. Oluşturulan noktaların baş tarafına dizek çizgilerinin numaraları için rakam sticker yapıştırılır. Renkli kartonlar üzerine bilgisayardan alınan harfler kesilerek başlık oluşturulur.

Materyal Adı: Dizek Aralıkları (Fotoğraf 7)

Malzemeler: Renkli mukavva, harf sticker, el işi kağıdı, pritt, uhu, şönil ip, fosforlu kalem, hayvan resimleri için bilgisayardan renkli çıktı.

Yapılışı: Dizeği oluşturmak için mukavvanın ölçüsü alınır, 5 eşit parçaya yatay bir şekilde bölünür ve kırmızı renkte olan şönil ip yapıştırılır. Yapıştırılan iplerin sol tarafına dizek aralıklarının numaraları için bilgisayardan alınan hayvan resimleri yapıştırılır. Hayvanların ellerinde bulunan kutucuğa dizek aralıklarının numaraları farklı renklerde fosforlu kalemle yazılır. Aralıkları yazmak için harf stickerdan yararlanılır.

Materyal Adı: Çizgiler ve Aralıklar (Fotoğraf 8)

Malzemeler: Renkli karton, pritt, bilgisayar çıktısı.

Yapılışı: Renkli karton üzerine dizek çizgileri ve aralıkların gösterildiği bilgisayar çıktısı A3 boyutuna getirilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Çizgiler ve Aralıklar (Sol Notası)(Fotoğraf 9)

Malzemeler: Renkli karton, pritt, bilgisayar çıktısı.

Yapılışı: Renkli karton üzerine dizek çizgileri, aralıkları ve ayrıca sol elimizin yüzük parmağına denk gelen çizginin, sol notası olduğunu gösteren bilgisayar çıktısı A3 boyutuna getirilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Sol Anahtarı (Fotoğraf 10)

Malzemeler: Renkli mukavva, plastik göz, pritt, pastel boya, makas.

Yapılışı: Sol anahtarını oluşturmak için 1'den 40'a kadar eşit aralıklarla noktalar çizilir. Sol anahtarının çiziminin bitiminde horoz görüntüsü vermek için, horozun başı, burnu, gözü ve kuyruğu yapıştırılır.

Materyal Adı: Ölçü- Ölçü Çizgisi (Fotoğraf 11)

Malzemeler: Renkli karton, pritt, bilgisayardan çıktı.

Yapılışı: Dizek üzerinde gösterilen ölçü ve ölçü çizgilerinin word dosyası üzerinde düzenlemesi yapılır. Bilgisayardan alınan çıktı A3 boyutuna getirilerek renkli karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Ölçü- Ölçü Çizgisi- Bitiş Çizgisi (Fotoğraf 12)

Malzemeler: Renkli karton, pritt, bilgisayar çıktısı.

Yapılışı: Dizek üzerinde gösterilen ölçü, ölçü çizgisi ve bitiş çizgisinin word dosyası üzerinde düzenlemesi yapılır. Bilgisayardan alınan çıktı A3 boyutuna getirilerek renkli karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Ölçü Belirteci (Fotoğraf 13)

Malzemeler: Renkli karton, pritt, bilgisayar çıktısı.

Yapılışı: Dizek üzerinde gösterilen ölü belirtecinin ne olduğu ile ilgili olan vuruş sayısı ve ölçü biriminin word dosyası üzerinde düzenlemesi yapılır. Bilgisayardan alınan çıktı A3 boyutuna getirilerek renkli karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Dörtlük Nota (Fotoğraf 14)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayar harf çıktısı ve kuş resmi, pritt, makas.

Yapılışı: Bilgisayardan alınan kuş resmi pritt ile kartonun sol kenarına yapıştırılır. Yan tarafına ise dörtlük nota siyah kartondan kesilerek yapıştırılır. Dörtlük notanın altına kuş kelimesini yazmak için bilgisayardan harf çıktısı alınarak yapıştırılır. Daha sonra başlık için sarı karton üzerine harfler kesilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Kurbağalar (Ölçü Sayısı) (Fotoğraf 15)

Malzemeler: Renkli mukavva, renkli karton, pastel boya, makas.

Yapılışı: Renkli mukavva üzerine kurbağalar yapıştırılır. Vuruş sayısı ve nota süresini belirtmek için rakam ve dörtlük notalar ayrıca oklar kesilerek mukavva üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Dörtlük Sus (Fotoğraf 16)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayar harf çıktısı ve hemşire resmi, pastel boya, pritt, makas.

Yapılışı: Bilgisayardan alınan hemşire resmi pastel boya ile boyanarak pritt ile kartonun sol kenarına yapıştırılır. Yan tarafına ise dörtlük sus siyah kartondan kesilerek yapıştırılır. Daha sonra başlık için sarı karton üzerine yine bilgisayardan alınan harfler kesilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Sekizlik Nota (Fotoğraf 17)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayar harf çıktısı ve civciv resmi, pritt, makas.

Yapılışı: Bilgisayardan alınan civciv resmi pritt ile kartonun sol kenarına yapıştırılır. Yan tarafına ise sekizlik nota siyah kartondan kesilerek yapıştırılır. Sekizlik notanın altına civciv kelimesini yazmak için bilgisayardan harf çıktısı alınarak yapıştırılır. Daha sonra başlık için sarı karton üzerine harfler kesilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Sekizlik Nota (2) (Fotoğraf 18)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayar harf çıktısı, pritt, makas.

Yapılışı: Kartonun sol tarafına siyah kartondan iki adet sekizlik nota kesilerek yapıştırılır. Kırmızı karton ile eşittir kesilerek karşısına iki sekizlik notanın şekli kesilir ve yapıştırılır. Daha sonra başlık için sarı karton üzerine bilgisayardan çıktı alınan harfler kesilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Pekiştirici Tavşan (Kavram Tekrarı) (Fotoğraf 19)

Malzemeler: Renkli kartonlar, keçeli kalem, raptiye, plastik göz, pritt.

Yapılışı: Tavşanı oluşturmak için sarı kartondan biri büyük diğeri daha küçük 2 adet daire çizilerek kesilir. Daha sonra tavşanın kulağı, eli ve ayakları çizilir. Büyük daire olan tavşanın gövdesinin bulunduğu kısım 8 eşit parçaya bölünerek içlerine müzik kavramları yerleştirilir. Orta kısmına raptiye geçirilerek ok oluşturulur ve tavşan hazırlanmış olur.

Materyal Adı: Bulmaca (Öğrenci İçin) (Fotoğraf 20)

Malzemeler: Amerikan bristol kartonu, renkli kartonlar, rakam sticker, harf sticker, makas, pritt.

Yapılışı: Bulmaca için kullanılan müzik kavramlarının taslağı oluşturulur. Öğrencilerin doldurması için sadece kavramların baş harfleri harf sticker ile yapıştırılır. Amerikan bristol kartonu olan beyaz karton üzerine 4 cm aralıklarla

kutucuklar çizilerek bulmaca kareleri oluşturulur. Bulmacanın doldurulmamış şekli renkli kartonlara hazırlanır. Sonrasında bu kartonlar beyaz kartonun üzerine yapıştırılır ve her kavram numaralandırılır.

Materyal Adı: Bulmacanın Soruları (Fotoğraflar 21-22)

Malzemeler: Amerikan bristol kartonu, renkli kartonlar, rakam sticker, makas, pritt.

Yapılışı: Bulmacada yer alan kavramların tanımları bilgisayarda ayrı ayrı yazılır ve çıktısı alınır, şekil vermek için etrafı kesilir. Tanımlar ve numaralar bulmacanın cevap anahtarında hangi renge ait ise o renk kartonun üzerine yapıştırılır. Sonrasında 1'den 8'e kadar olan tanımlar sırasıyla beyaz kartonun üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Bulmaca (Cevap Anahtarı) (Fotoğraflar 23)

Malzemeler: Amerikan bristol kartonu, renkli kartonlar, rakam sticker, pritt, harfler için bilgisayar çıktısı, makas.

Yapılışı: Bulmaca için kullanılacak olan müzik kavramlarının taslağı oluşturulur ve renkli kartonlar kesilerek üzerilerine harfler yapıştırılır. Amerikan bristol kartonu olan beyaz karton üzerine 4 cm aralıklarla kutucuklar çizilerek bulmaca kareleri oluşturulur. Önceden renkli kartonlara hazırlanmış olan müzik kavramları beyaz kartonun üzerine yapıştırılır ve her kavram numaralandırılır.

4. ÜNİTE

SESLER VE TEMEL ÖZELLİKLERİ

Materyal Adı: Fa- Sol- La Notalarının Dizik Üzerinde Gösterilmesi (Fotoğraf 24-25-26)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayar çıktısı, pritt, makas.

Yapılışı: Bilgisayardan alınan dizik resmi A3 boyutuna getirilerek karton üzerine yapıştırılır. Başlıklar için word dosyası kullanılır. La notası için pembe, sol notası

için mavi, fa notası için sarı renkte kartonlar kullanılarak nota yapılır ve dizek üzerine yapıştırılır.

Not: La, sol ve fa notaları için kullanılan renkler, Salih Aydoğan'ın "Renklerle Müzik Eğitimi" kitabında kullandığı renklere göre belirlenmiştir.

Materyal Adı: Fa- Sol- La Seslerinin Flüt Üzerinde Gösterilmesi (Fotoğraf 27)

Malzemeler: Renkli karton, kuru boya, harf cetveli, bilgisayar çıktısı, pritt.

Yapılışı: Bilgisayardan la, sol ve fa notalarını gösteren flüt resimleri indirilerek word dosyasında 3 flüt yan yana koyulur ve A3 boyutuna getirilerek çıktısı alınır. Sonrasında la, sol ve fa notalarının bulunduğu flütler kuru boya ile Salih Aydoğan'ın "Renklerle Müzik Eğitimi" kitabında kullandığı renklere göre belirlenerek boyanır.

5. ÜNİTE

RİTİM VE EZGİ OLUŞTURALIM

Materyal Adı: Üç Nota (Ritim Çalışması) (Fotoğraf 28)

Malzemeler: Renkli karton, pastel boya, pritt.

Yapılışı: Üç nota parçasının notaları A3 boyutunda çıktı alarak tartım çalışmasının olacağı kısım için alkış resminin çıktısı alınarak boyanır.

Materyal Adı: Hugo Oyunu (Ritim Çalışması) (Fotoğraf 29)

Malzemeler: Renkli kartonlar, uhu, bant, meyve resimleri ve diğer görseller için internet çıktısı.

Yapılışı: Bir televizyon programı oyunu olan hugo kahramanından yola çıkılarak bir ritim çalışması planlanır. 4 ayrı siyah karton birbirlerine yapıştırılarak materyalin zemini oluşturulur. Siyah kartonun üzerine çizgi film kahramanı olan Hugo'nun izleyeceği tren yolu için sarı kartonlar kesilip yapıştırılır. Sarı kartonların üzerine daha önceden hazırlanmış 5 ölçüden oluşan ritim çalışması meyve isimleri ile adlandırılır ve ayrıca her tartım meyvenin rengine göre kesilerek yapıştırılır.

Materyal Adı: Yedi Cüceler Oyunu (Ritim Çalışması) (Fotoğraf 30)

Malzemeler: Renkli kartonlar, uhu, bant, meyve resimleri ve diğer görseller için bilgisayardan çıktı.

Yapılışı: 4 ayrı kahverengi karton birbirlerine yapıştırılarak materyalin zemini oluşturulur. Kartonun üzerine çok sesli çalışma olması için alt alta 4 adet uzun sarı kartonlar kesilip yapıştırılır. Sarı kartonların üzerine daha önceden hazırlanmış 8 ölçüden oluşan ritim çalışması meyve isimleri ile adlandırılır ve ayrıca her tartım meyvenin rengine göre kesilerek yapıştırılır. 7 cüceleri yolun sonuna ulaştırmak için tartım çalışması uygulanır.

6. ÜNİTE

FARKLI RİTMİK YAPILAR

Materyal Adı: Ölçüler (Fotoğraf 31)

Malzemeler: Renkli karton, bilgisayar çıktısı, pritt.

Yapılışı: Ölçüleri göstermek için word dosyası kullanılır. Word dosyasında basit, bileşik, aksak ölçüler oklarla 3'e bölünür ve A3 boyutunda çıktısı alınarak karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: 5/8 lik Ölçü Biçimi (Fotoğraf 32)

Malzemeler: Renkli mukavva, siyah karton, pritt, makas, bilgisayardan çıktı.

Yapılışı: Başlık için word dosyası kullanılır, çıktısı alınarak yapıştırılır. 5/8 lik ölçünün notaları ve vuruşları siyah kartona çizilir ve sonrasında kesilip yapıştırılır.

Materyal Adı: 5/8 lik Ölçü (Fotoğraf 33)

Malzemeler: Renkli karton, bilgisayar çıktısı, pritt.

Yapılışı: 5/8 lik ölçüyü anlatmak için word dosyası kullanılır ve A3 boyutunda çıktısı alınarak karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Ölçü Vuruşları (Fotoğraf 34)

Malzemeler: Renkli karton, bilgisayar çıktısı, pritt.

Yapılışı: Vuruşlarını göstermek için word dosyası kullanılır. Word dosyasında ölçüler 2 zamanlı ve 3 zamanlı olarak oklarla gösterilir ve A3 boyutunda çıktısı alınarak karton üzerine yapıştırılır.

7.ÜNİTE

DANS EDELİM

Materyal Adı: Cici Köpeğim Şarkısı (Fotoğraflar 35-36-37)

Malzemeler: Siyah karton, bilgisayar çıktısı, kuru boya, pastel boya, bant, harf cetveli, makas, pritt.

Yapılışı: Cici köpeğim adlı parçanın sözlerine uygun olarak bilgisayardan resimler bulunup çıktıları alınır ve renksiz olan çıktılar boyanır. Parçanın sözlerinin gidiş sırasına göre resimler kartona yapıştırılır ve kartonlar sıraya göre birbirine yapıştırılır. Parçanın sözleri word dosyasında yazılarak çıktısı alınıp kesilir ve kartonun yani görsellerin en altına yapıştırılır.

8. ÜNİTE

MÜZİKLERDE HIZ DEĞİŞİKLİKLERİ

Materyal Adı: Taşıtlar (Adagio, Moderato, Allegro)(Fotoğraf 38)

Malzemeler: Renkli mukavva, pastel boya, keçeli kalem, pritt, bilgisayar çıktısı, makas.

Yapılışı: Müzikte hız değişikliklerini gösterebilmek için bilgisayardan bisiklet, araba ve uçak resimlerinin çıktıları alınır, kesilir ve boyalar yardımıyla renklendirilir. Daha sonra en yavaştan en hızlı hareket edene doğru mukavva üzerine yapıştırılır. Son olarak Türkçe anlamları ile beraber bisikletin alt kısmına adagio, arabanın alt kısmına mezzo forte, uçağın alt kısmına allegro yazıları yapıştırılır.

Materyal Adı: Hayvanlar (Adagio, Moderato, Allegro) (Fotoğraf 39)

Malzemeler: Renkli mukavva, pastel boya, pritt, bilgisayar çıktısı, makas.

Yapılışı: Müzikte hız değişikliklerini gösterebilmek için bilgisayardan kaplumbağa, horoz ve at resimlerinin çıktıları alınır, kesilir ve boyalar yardımıyla renklendirilir. Daha sonra en yavaştan en hızlı hareket edene doğru mukavva üzerine yapıştırılır. Son olarak Türkçe anlamlarıyla beraber kaplumbağanın alt kısmına adagio, horozun alt kısmına moderato, at resminin alt kısmına allegro yazıları yapıştırılır.

9. ÜNİTE

MÜZİKTE GÜRLÜK DEĞİŞİKLİKLERİ

Materyal Adı: Davullar (Piyano, Mezzo Forte, Forte) (Fotoğraf 40)

Malzemeler: Renkli karton, uhu, makas, bilgisayardan renkli çıktı.

Yapılışı: Müzikte gürlük değişikliklerini anlatmak için internetten renkli davul resimleri bilgisayara indirilerek word dosyasında küçük, orta ve büyük olmak üzere 3 şekilde boyutlandırılır. Çıktısı alınarak karton üzerine yapıştırılır. Türkçe anlamları ile beraber küçük davulun alt kısmına piano, orta boyutta olan davulun alt kısmına mezzo forte, büyük davulun alt kısmına forte yazıları yapıştırılır.

Materyal Adı: Hoparlörler (Piyano, Mezzo Forte, Forte) (Fotoğraf 41)

Malzemeler: Renkli karton, uhu, makas, keçeli kalem, bilgisayardan renkli çıktı.

Yapılışı: Müzikte gürlük değişikliklerini anlatmak için internetten hoparlör resimleri bilgisayara indirilerek word dosyasında küçük, orta ve büyük olmak üzere 3 şekilde boyutlandırılır. Çıktısı alınarak karton üzerine yapıştırılır. Türkçe anlamları ile beraber küçük ve tek çizgili hoparlörün alt kısmına piyano, orta boyutta olan 2 çizgili hoparlörün alt kısmına mezzo forte, büyük ve 3 çizgili hoparlörün alt kısmına forte yazıları yapıştırılır.

Materyal Adı: Ördekler (Crescendo) (Fotoğraf 42)

Malzemeler: Renkli kartonlar, harf sticker, pastel boya, ördek resimleri çıktısı, pritt, makas.

Yapılışı: Sesin giderek yükseldiğini yani crescendo'yu anlatmak için ördek resimlerinden yola çıkılır. Küçükten büyüğe doğru olan ördekler word dosyasında şekillendirilerek çıktısı alınır, pastel boya ile boyanır ve sırasıyla renkli kartonun üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Balıklar (Crescendo) (Fotoğraf 43)

Malzemeler: Renkli kartonlar, yapay kum, harf sticker, uhu, pritt, keçeli kalem, bilgisayar çıktısı, makas.

Yapılışı: 2 adet renkli mavi karton birbirine yapıştırılır. Küçükten büyüğe doğru çıktısı alınan balık resimleri karton üzerine yapıştırılır. Akvaryum görüntüsü vermek için çimen resimleri, kumlar ve akvaryum çakılları boyanarak karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Balıklar (Decrescendo) (Fotoğraf 44)

Malzemeler: Renkli kartonlar, yapay kum, harf sticker, uhu, pritt, keçeli kalem, bilgisayar çıktısı, makas.

Yapılışı: 2 adet renkli mavi karton birbirine yapıştırılır. Büyükten küçüğe doğru çıktısı alınan balık resimleri karton üzerine yapıştırılır. Akvaryum görüntüsü vermek için çimen resimleri, kumlar ve akvaryum çakılları boyanarak karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Arılar (Crescendo- decrescendo) (Fotoğraf 45)

Malzemeler: Renkli mukavva, renkli karton, daire cetvel, uhu, pritt, pastel boya, makas.

Yapılışı: Arıları oluşturmak için sarı ve siyah renkte kartonlar kullanılır. Kartonlar çeşitli boyutlarda daire şeklinde kesilir. Böylece küçükten büyüğe ve büyükten küçüğe arılar oluşmuş olur. Oluşturulana rılar karton üzerine crescendo ve decrescendo şeklinde yapıştırılır ve daha sonra bilgisayardan çıktısı alınan kovan resmi pastel boya ile boyanarak arılar kovana doğru hareket edercesine yapıştırılır.

Materyal Adı: Mario Oyunu (Crescendo- decrescendo) (Fotoğraf 46)

Malzemeler: Renkli kartonlar, oluklu mukavva, renkli pullar, plastik göz, şönil ip, uhu, makas, el işi kağıdı, görseller için bilgisayardan renkli çıktı.

Yapılışı: Bir bilgisayar oyunu olan Mario oyununun canlandırılması için önce araştırmacı tarafından hikaye yazılır ve izlenecek yolun taslağı oluşturulur. Hikaye şu şekildedir; Mario'nun eşi olan prenses Maria, kötü kalpli bir cadı tarafından kaçırılarak kuleye kapatılır. Bunu öğrenen Mario, prensesi kurtarmak için yola çıkar. Ancak prensesi kurtarmak için kötü kalpli cadı Mario'dan bir küp altın getirmesini ister ve kule yoluna çeşitli engeller koyar. Mario bu materyalde engelleri geçmeye çalışarak altınları toplayıp prensesin bulunduğu kuleye ulaşmaya çalışır. İlk engel için, bilgisayardan küçükten büyüğe ve büyükten küçüğe yeşil boruların renkli çıktıları alınır ve böylece crescendo ve decrescendo oluşturulur. Bu engellerden geçilirken alkış yapılacağı için bilgisayardan alkış resmi çıktısı alınır. İkinci engel için, sarı karton 4 adet olmak üzere yuvarlak şekilde kesilir ve 3'ünün üzerine böcek figürleri çizilir. Burada ayak vuruşları yapılacağı için bilgisayardan ayak resimleri çıktısı alınır ve böceklerin altına yapıştırılır. 4. yuvarlak kartonun üzerine çarpı işareti çizilerek altına hemşire resmi çıktısı alınır. Üçüncü engel için ise yine ilk engelde olduğu gibi bilgisayardan küçükten büyüğe ve büyükten küçüğe yeşil boruların renkli çıktıları alınır ve crescendo- decrescendo oluşturulur. Bu engel için ise ayak görselinin çıktısı alınır ve boruların altına yapıştırılır. Dördüncü engelde ise Mario dağlardan geçecektir. Küçükten büyüğe 3 boyutta el işi kağıdına dağ şekli yapılır ve altına "O" hecesi şekli çizilerek kesilir. Dağlardan geçerken "O" hecesi

seslendirilerek geçilir. Beşinci engelde yılanlar bulunmaktadır. Yılanlar için şönil ipler kullanılır, yılanların altındaki duvarlar renkli kartondan kesilir ve decrescendo oluşturulur. “S” hecesi için bilgisayardan renkli çıktı alınır ve yılanların altına yapıştırılır. Yılanlardan geçerken “S” hecesi seslendirilerek geçilir. Son engelde ise büyükten küçüğe ve küçükten büyüğe çıktısı alınan borular ile decrescendo-crescendo ve crescendo- decrescendo oluşturulur. Mario’nun toplayacağı altınlar ise altın sarısı rengindeki oluklu mukavvadan kesilir ve Mario’nun toplaması için geçtiği engellere yerleştirilir. Oyunun sonundaki cadı resmi bilgisayardan çıktı alınır, mario oyunda topladığı altınları burada cadıya verecektir. Kule ve bayrak el işi kağıdına çizilerek kesilir. Kulenin arkasında prenses Mario ‘yu beklemektedir. Taslak oluşturulduktan sonra oyunun gidiş sırası tasarlanarak görseller kartonun üzerine yapıştırılır.

10. ÜNİTE

BELİRLİ GÜN VE HAFTALARIMIZ

Materyal Adı: 23 Nisan Şarkısı (Fotoğraflar 47-48)

Malzemeler: Kırmızı karton, bilgisayar çıktısı, bant, makas, pritt.

Yapılışı: 23 Nisan adlı parçanın sözlerine uygun olarak bilgisayardan resimler bulunup çıktıları alınır ve kesilerek parçanın sözlerinin gidiş sırasına göre kartona yapıştırılır. Ardından kartonlar sıraya göre birbirine eklenir. Parçanın sözleri word dosyasında yazılarak çıktısı alınıp kesilir ve görsellerin yanlarına yapıştırılır.

Not: 23 Nisan adlı parçanın notaları ayrıca A3 boyutunda büyütülerek renkli karton üzerine yapıştırılır.

11. ÜNİTE

FARKLI MÜZİK TÜRLERİ

Materyal Adı: Farklı Müzik Türleri (Fotoğraflar 49-50-51-52-53-54-55-56)

Malzemeler: Renkli kartonlar, bilgisayardan renkli çıktı, pritt.

Yapılışı: Türk Halk Müziği, Klasik Batı Müziği, Klasik Türk Müziği ve Türk popüler müzik ile ilgili bilgiler word dosyasında yazılarak A3 boyutunda çıktısı alınır, bu müzik türlerinde kullanılan enstrümanların resimleri yine bilgisayardan çıktı alınarak karton üzerine yapıştırılır.

12. ÜNİTE

ATATÜRK VE MÜZİK

Materyal Adı: Gençlik Marşı Notaları - Gençlik Marşı (Fotoğraflar 57-58)

Malzemeler: Renkli karton, bilgisayar çıktısı, bant, makas, pritt.

Yapılışı: Gençlik Marşı adlı parçanın sözlerine uygun olarak bilgisayardan resimler bulunup çıktıları alınır ve kesilerek parçanın sözlerinin gidiş sırasına göre kartona yapıştırılır. Ardından kartonlar sıraya göre birbirine eklenir. Parçanın sözleri word dosyasında yazılarak çıktısı alınıp kesilir ve görsellerin altlarına yapıştırılır.

Not: Gençlik Marşı adlı parçanın notaları ayrıca A3 boyutunda büyütülerek renkli karton üzerine yapıştırılır.

Materyal Adı: Atatürk Şarkısı Notaları (Fotoğraf 59)

Malzemeler: Renkli karton, Atatürk resmi çıktısı, pritt.

Yapılışı: Atatürk parçasının sözleri A3 boyutunda çıktı olarak alınır ve renkli karton üzerine yapıştırılır. Atatürk parçasının üzerine ise Atatürk resmi çıktısı yapıştırılır.

EK 4: Görüşme Soruları

1. İlkokul 4. Sınıf müzik dersi programına uygun görsel materyaller mevcut mu?
2. İlkokul 4. Sınıf müzik dersi programına uygun görsel materyaller olmalı mı? Eğer olmalıysa bu materyaller kimler tarafından hazırlanmalı?
3. Sizce görsel materyallerin kullanılmasındaki amaç nedir? Hazırlanan materyaller bu amaçları karşılayacak nitelikte midir?
4. Sizce müzik dersi için materyal hazırlarken nelere dikkat edilmeli ve hazırlanacak materyallerde bulunması gereken özellikler neler olmalıdır?
5. Görsel materyaller öğrencilerin konuyu anlamasında ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmesinde daha etkili olur mu? Nasıl?
6. Sizce bu görsel materyaller ilkokul 4. sınıf müzik dersi programına uygun olarak hazırlanmış mıdır?
7. Sizce bu materyaller ünite konularına uygun mudur?
8. Sizce hazırlanan bu materyaller öğrencilerin konuyu öğrenebilmesi için yeterli materyaller midir?
9. Hazırlanan bu materyaller müzik derslerinde rahatlıkla kullanılabilir mi? (Hayır ise) Neden?
10. Bu Görsel materyaller öğrencilerin ilgisini çekecek özellikte midir?
11. Müzik derslerinin bu materyallerle daha zevkli ve etkili hale geleceğini düşünüyor musunuz? (Eğer cevap hayırsa Neden?, cevap evetse Nasıl?)
12. Bu materyaller sınıf ve müzik öğretmenlerinin hazırlayabileceği materyaller midir? (Hayır ise Neden?)
13. Bu görsel materyaller hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?